

**LOKALNY PROGRAM
REWITALIZACJI
MIASTA BRWINOWA
NA LATA 2016 - 2023**

Spis treści

1.	WSTĘP	4
2.	ZAŁOŻENIA PROCESU REWITALIZACJI	5
2.1	<i>Przesłanki za koncentracją działań rewitalizacyjnych na obszarze miasta</i>	5
2.2	<i>Metodologia</i>	7
2.3	<i>Kryteria delimitacji obszarów zdegradowanych</i>	9
2.4	<i>Sfera społeczna</i>	10
2.5	<i>Sfera gospodarcza</i>	21
2.6	<i>Sfera techniczna</i>	22
2.7	<i>Sfera przestrzenno-funkcjonalna</i>	24
2.8	<i>Obszar zdegradowany</i>	26
3.	OBSZAR REWITALIZACJI	29
4.	WIZJA OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	33
5.	CELE PROCESU REWITALIZACJI	34
6.	PROJEKTY ZAPLANOWANE W RAMACH PROCESU REWITALIZACJI	36
7.	MECHANIZMY ZAPEWNIAJĄCE KOMPLEMENTARNOŚCI	80
7.1	<i>Komplementarność międzyokresowa</i>	80
7.2	<i>Komplementarność źródeł finansowania</i>	83
7.3	<i>Komplementarność problemowa</i>	88
7.4	<i>Komplementarność proceduralno-instytucjonalna</i>	92
7.5	<i>Komplementarność przestrzenna</i>	92
8.	NAWIĄZANIA DO DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH I STRATEGICZNYCH	93
8.1	<i>Krajowa Polityka Miejska</i>	93
8.2	<i>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brwinów na lata 2014-2020</i>	94
8.3	<i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brwinów</i>	95
9.	REALIZACJA ZASADY PARTNERSTWA I PARTYCYPACJI	96
10.	WDRAŻANIE I MONITORING	99
11.	CHARAKTERYSTYKA MIASTA	105
11.1	<i>Położenie</i>	105
11.2	<i>Rys historyczny</i>	106
11.3	<i>Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta</i>	107
12.	UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE	108
12.1	<i>Ukształtowanie powierzchni</i>	108
12.2	<i>Budowa geologiczna</i>	109
12.3	<i>Gleby</i>	109
12.4	<i>Struktura gruntów</i>	110
12.5	<i>Zasoby wodne</i>	111
12.6	<i>Przyroda</i>	113
12.7	<i>Lasy</i>	113
12.8	<i>Powietrze atmosferyczne</i>	114
12.1	<i>Hałas</i>	115
12.2	<i>Fale elektromagnetyczne</i>	116
12.3	<i>Energia odnawialna</i>	116
12.4	<i>Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych i możliwości rozwoju turystyki</i>	117
13.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	121
13.1	<i>Struktura demograficzna</i>	121

13.2	Struktura społeczna.....	123
13.3	Opieka społeczna.....	127
13.4	Bezrobocie.....	128
13.5	Oświata.....	128
13.6	Kultura.....	130
13.7	Ochrona zdrowia.....	132
13.8	Struktura organizacji pozarządowych.....	132
14.	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	134
14.1	Struktura komunikacyjna.....	134
14.2	Wodociągi i kanalizacja.....	135
14.3	Energetyka i ciepłownictwo.....	137
14.4	Gospodarka odpadami.....	137
14.5	Telekomunikacja.....	139
14.6	Mieszkalnictwo.....	140
14.7	Obiekty i granice stref ochrony konserwatorskiej.....	141
15.	SFERA GOSPODARCZA.....	142
15.1	Struktura i trendy podstawowych branż gospodarki na terenie miasta.....	142
15.2	Liczba podmiotów gospodarczych z podziałem na sektory.....	144
15.3	Główni pracodawcy i zatrudnienie.....	145
15.4	Kierunki rozwoju gospodarki miasta.....	146
15.5	Analiza możliwości budżetowych dotyczących realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych.....	148

1. WSTĘP

Rewitalizację należy rozumieć jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.¹

Głównym celem procesu rewitalizacji jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach. Działania naprawcze ukierunkowane są przede wszystkim na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenia ich szans na zatrudnienie. Ponadto prowadzą do trwałej odnowy obszaru poprzez poprawę ładu przestrzennego, stanu środowiska oraz zabudowy.

Podstawą prowadzenia działań rewitalizacyjnych oraz płaszczyzną ich koordynacji stanowi program rewitalizacji, który na podstawie przeprowadzonej diagnozy obejmuje obszar zdegradowany. Program rewitalizacji, to wieloletni program działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej i kulturowej zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego oraz zapewniający zrównoważony rozwój.

Liderem procesu rewitalizacji jest samorząd gminny, ustawowo odpowiedzialny za sprawy związane z potrzebami wspólnoty samorządowej oraz mogący zapewnić odpowiedni potencjał instytucjonalny, finansowy i kadrowy dla długofalowych zadań. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Brwinowa na lata 2016-2023 odzwierciedla starania władz Brwinowa o dokonanie kompleksowych zmian w przestrzeni oraz – przede wszystkim – w społeczności lokalnej gminy.

Niniejszy dokument został stworzony w oparciu o „Instrukcję dotyczącą przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 oraz preferencji dla projektów mających na celu przywrócenie ładu przestrzennego”. Składa się on z części zasadniczej oraz załącznika zawierającego diagnozę miasta Brwinów. Diagnoza zawiera opis uwarunkowań przyrodniczych, charakterystykę sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Zasadnicza część dokumentu przedstawia założenia procesu rewitalizacji. Na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej (metoda ilościowa) sfery społecznej i gospodarczej oraz wizji lokalnej (metoda jakościowa) sfery technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej, wyznaczono obszar

¹ Art. 2 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2015 poz. 1777).

rewitalizacji. Określone zostały wizja i cele oraz wskazane konkretne projekty zaplanowane w ramach procesu rewitalizacji, a także ich zgodność z polityką rozwoju określoną w innych dokumentach. Ponadto wypracowany został system wdrażania oraz monitorowania założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji.

2. ZAŁOŻENIA PROCESU REWITALIZACJI

Założeniami procesu rewitalizacji są: interdyscyplinarność, kompleksowość, partnerstwo oraz reakcja na kryzys. W niniejszym dokumencie przeprowadzono analizę wskaźnikową i jakościową, na podstawie których wyznaczono obszar zdegradowany na terenie miasta Brwinów. Następnie został wyznaczony obszar rewitalizacji, który nie może obejmować terenów większych niż 20% ogólnej powierzchni gminy i nie może go zamieszkiwać więcej niż 30% mieszkańców gminy.

2.1 Przesłanki za koncentracją działań rewitalizacyjnych na obszarze miasta

Miasto Brwinów jest kluczowym ośrodkiem dla rozwoju lokalnego całej gminy. W mieście występuje największa koncentracja ludności oraz działalności gospodarczej, co czyni Brwinów centrum administracyjnym i usługowym dla pozostałych miejscowości w gminie.

Tabela 1. Koncentracja ludności i działalności gospodarczej w gminie Brwinów

Sołectwo	Liczba ludności	% mieszkańców gminy	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	% zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej gminy
BRWINÓW	12539	52%	1324	47,5%
Biskupice	215	1%	7	0,3%
Czubin	206	1%	9	0,3%
Domaniew	548	2%	71	2,5%
Falęcín	162	1%	15	0,5%
Kanie	2274	9%	343	12,3%
Koszajec	158	1%	18	0,6%
Kotowice	116	0%	19	0,7%
Krosna	326	1%	22	0,8%
Mielęcín	174	1%	11	0,4%
Moszna	261	1%	13	0,5%
Otrębusy	2492	10%	414	14,8%
Owczarnia	1340	6%	198	7,1%
Parzniew	1837	8%	140	5,0%
Terenia	64	0%	5	0,2%
Żółtwin	1449	6%	181	6,5%
GMINA BRWINÓW	24161	100%	2790	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy Brwinów (stan na 31.12.2015 r.)

Jednocześnie w mieście koncentruje się największe natężenie negatywnych zjawisk społecznych. Na terenie miasta Brwinów w 2015 r. stwierdzono 36% przestępstw w stosunku do całej gminy. Procent czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie był jeszcze wyższy i wyniósł 64%.

Tabela 2. Koncentracja przestępstw i czynów karalnych na terenie gminy Brwinów

Sołectwo	Liczba stwierdzonych przestępstw	Liczba czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie
BRWINÓW	89	7
Biskupice	5	0
Czubin	3	0
Domaniew	4	0
Fałęcin	5	0
Kanie	28	0
Koszajec	4	0
Kotowice	14	0
Krosna	2	1
Mielęcin	4	0
Moszna	3	0
Otrębusy	28	0
Owczarnia	15	1
Parzniew	20	0
Terenia	2	2
Żółwin	19	0
GMINA BRWINÓW	245	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy Brwinów (stan na 31.12.2015 r.)

W samym mieście Brwinów mieszka aż 60% ogółu osób pobierających zasiłki na terenie gminy. Spośród mieszkańców korzystających z usług opiekuńczych 81% zamieszkuje obszar miejski. Podobna sytuacja dotyczy osób, na których rzecz świadczone są specjalistyczne usługi opiekuńcze. 93% spośród nich zamieszkuje teren miasta Brwinów. W programie dożywiania bierze udział 72% mieszkańców gminy zamieszkujących miasto.

Tabela 3. Pomoc społeczna w gminie Brwinów

Obszar	Świadczeniobiorcy pomocy społecznej	Usługi opiekuńcze	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	Program Dożywianie	Dożywianie powyżej 150%
BRWINÓW	453	66	13	328	40
Biskupice	26	1	0	13	0
Czubin	4	0	1	2	0
Domaniew	13	0	0	4	0
Fałęcin	10	0	0	6	1
Kanie	20	1	0	11	0
Koszajec	0	0	0	3	3
Kotowice	12	0	0	0	0
Krosna	34	1	0	4	0
Mielęcin	6	0	0	0	0
Moszna	83	3	0	25	5

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINÓWA NA LATA 2016 - 2023

Otrębusy	40	2	0	28	11
Owczarnia	26	1	0	7	1
Parzniew	16	4	0	9	2
Terenia	12	0	0	6	0
Żółwin	30	2	0	10	5
GMINA BRWINÓW	785	81	14	456	68

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy Brwinów (stan na 31.12.2015 r.)

Na obszarze wiejskim, z uwagi na niewielką gęstość zabudowy oraz znaczne rozproszenie przestrzenne ludności, nie występuje tak duża koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, jak na terenie miasta.

W związku powyższym, zasadna jest koncentracja działań rewitalizacyjnych na zdegradowanym obszarze miasta Brwinów.

2.2 Metodologia

Obszar zdegradowany to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, czyli stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz występowaniem negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej lub środowiskowej, lub przestrzenno-funkcjonalnej, lub technicznej, które zakłócają prawidłowy, trwały rozwój danej jednostki oraz negatywnie oddziałują na jakość życia mieszkańców danego obszaru. Delimitacja obszarów zdegradowanych na terenie miasta Brwinów, która jest kluczowym elementem procesu rewitalizacji, przeprowadzona została za pomocą analizy wskaźnikowej sfery społecznej i gospodarczej oraz analizy jakościowej sfery technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Analiza wskaźnikowa polega na wyznaczeniu liczbowych wskaźników opisujących sytuację w mieście w oparciu o kryteria, takie jak: wysoki poziom bezrobocia, wysoki poziom ubóstwa, wysoki poziom przestępczości, czy niski poziom przedsiębiorczości.

W celu delimitacji obszarów zdegradowanych pozyskano dane dotyczące:

- liczby ludności (stan na 31.12.2015 r.);
- liczby osób w wieku przedprodukcyjnym (stan na 31.12.2015 r.);
- liczby osób w wieku produkcyjnym (stan na 31.12.2015 r.);
- liczby osób w wieku poprodukcyjnym (stan na 31.12.2015 r.);
- liczby osób bezrobotnych ogółem (stan na 31.12.2015 r.);
- liczby osób długotrwale bezrobotnych (stan na 31.12.2015 r.);
- liczby osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym (stan na 31.12.2015 r.);
- liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej (stan na 31.12.2014 r.);
- liczby fundacji i stowarzyszeń (stan na 31.12.2015 r.);

- liczby stwierdzonych przestępstw (2015 r.);
- liczby czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie (2015 r.);
- liczby świadczeniobiorców pomocy społecznej (2015 r.);
- liczby usług opiekuńczych (2015 r.);
- liczby specjalistycznych usług opiekuńczych (2015 r.);
- liczby osób korzystających z Programu Dożywianie (2015 r.);
- liczby osób korzystających z Programu Dożywianie powyżej 150% (2015 r.);

Wszystkie dane, które wykorzystane zostały w analizie wskaźnikowej, pochodzą z Urzędu Gminy Brwinów.

Zebrane dane zostały wykorzystane do przeprowadzenia analizy wskaźnikowej w sferach społecznej i gospodarczej, w oparciu o wartości następujących wskaźników:

- wskaźnik 1 (W_1) – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- wskaźnik 2 (W_2) – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym;
- wskaźnik 3 (W_3) – liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym;
- wskaźnik 4 (W_4) – liczba osób z wykształceniem podstawowym w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym;
- wskaźnik 5 (W_5) – liczba stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;
- wskaźnik 6 (W_6) – liczba fundacji i stowarzyszeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- wskaźnik 7 (W_7) – udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem;
- wskaźnik 8 (W_8) – świadczeniobiorcy pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;
- wskaźnik 9 (W_9) – liczba osób korzystających z programu dożywiania w przeliczeniu na 1000 ludności.

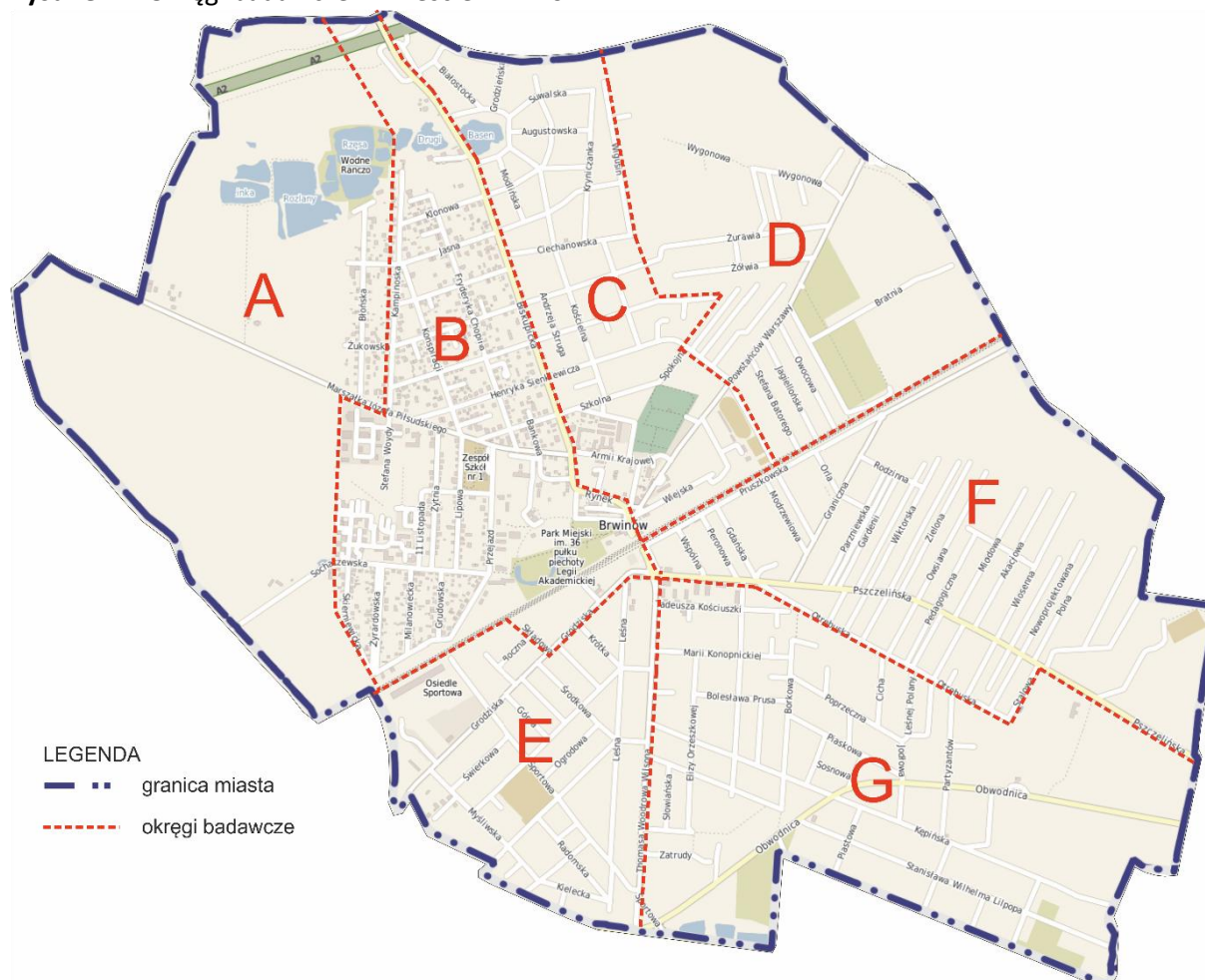
Mając wyznaczone obszary zdegradowane, a także dysponując wiedzą nt. głównych problemów i natężenia zjawisk negatywnych na tych obszarach, można określić obszar rewitalizacji oraz przystąpić do zaprogramowania działań mających na celu przeciwdziałanie zjawiskom negatywnym i rozwiązanie problemów dotyczących obszar. Działania te powinny być spójne, integrować współpracę w sferach zagospodarowania przestrzennego, gospodarczej i społecznej oraz doprowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego, ożywienia gospodarczego, a także odbudowy więzi społecznych.

2.3 Kryteria delimitacji obszarów zdegradowanych

W celu zbadania natężenia negatywnych zjawisk społecznych na terenie miasta Brwinów przeprowadzona została analiza wskaźnikowa w oparciu o metodę standaryzacji. Metoda ta umożliwiła zestawienie jednostek analitycznych wg stopnia degradacji. Miasto Brwinów podzielono na siedem jednostek analitycznych (okręgów badawczych). Jednostki analityczne wyodrębnione zostały na potrzeby niniejszego opracowania, aby umożliwić przetwarzanie danych w ramach podobnych do siebie jednostek przestrzennych, w obrębie których obowiązują te same zasady zagospodarowania pod określoną grupę funkcji. Taki zabieg umożliwił uzyskanie porównywalności wyników analizy wskaźnikowej.

Rysunek 1. Okręgi badawcze w mieście Brwinów

Źródło: Opracowanie własne

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego polega, w pierwszej kolejności, na zidentyfikowaniu sytuacji kryzysowej w sferze społecznej na danym terytorium. W tym celu zebrane dane posłużyły do obliczania wartości nominalnych dla ośmiu wskaźników ($W_2 - W_9$). Wskaźnik W_1 (liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców) został

wyłączony z analizy na tym etapie ponieważ nie służy on identyfikacji problemów w sferze społecznej. Wskaźnik W_1 wykorzystany zostanie w dalszej części analizy wskaźnikowej i posłuży on do wykazania sytuacji kryzysowej w sferze gospodarczej.

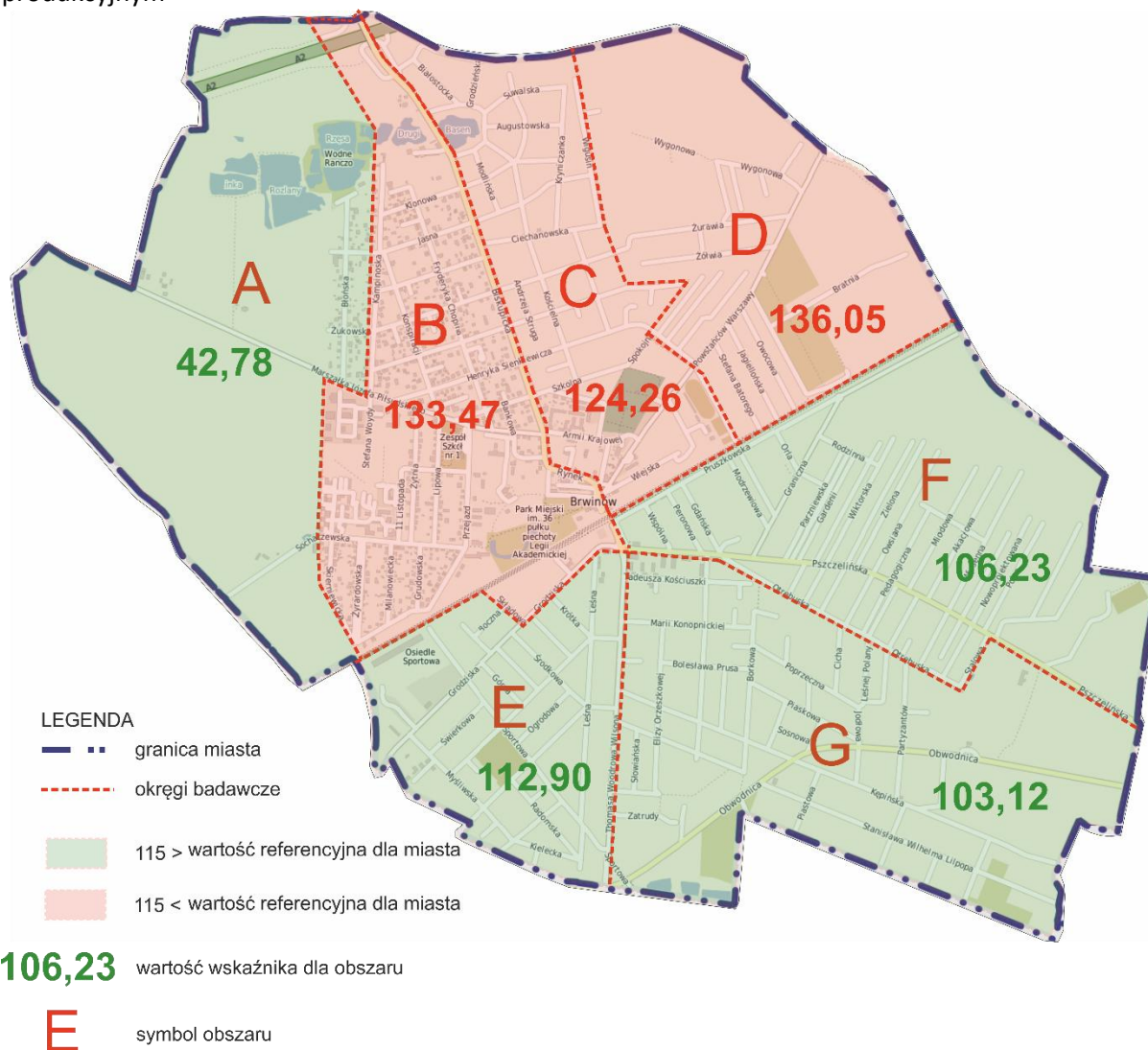
Dla każdego ze wskaźników wykorzystanych do analizy w sferze społecznej obliczono wartość referencyjną dla miasta, czyli wartość danego wskaźnika dla całego miasta. Następnie obliczono wartości wskaźników dla poszczególnych jednostek analitycznych. W jednostce, gdzie wskaźnik przybrał wartości większe niż wartość referencyjna, stwierdzono niekorzystną sytuację. Wyjątkiem jest jedynie wskaźnik dot. liczby fundacji i stowarzyszeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców (W_6), gdzie niekorzystna sytuacja została stwierdzona, gdy wartość wskaźnika była mniejsza od wartości referencyjnej dla miasta.

2.4 Sfera społeczna

Pierwszym wskaźnikiem analizowanym podczas identyfikacji stanu kryzysowego w sferze społecznej miasta Brwinów był wskaźnik liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Analiza wykazała stwierdzenie niekorzystnej sytuacji w trzech jednostkach analitycznych: B, C i D. W tych jednostkach liczba osób bezrobotnych na 1 tys. ludności w wieku produkcyjnym okazała się zdecydowanie większa, niż wartość referencyjna dla całego miasta. Na pozostałych podobszarach (A, E, F, G) nie stwierdzono niekorzystnej sytuacji. Wartości wskaźnika W_2 zostały zaprezentowane na kartogramie.

Rysunek 2. Wskaźnik 2 - Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym

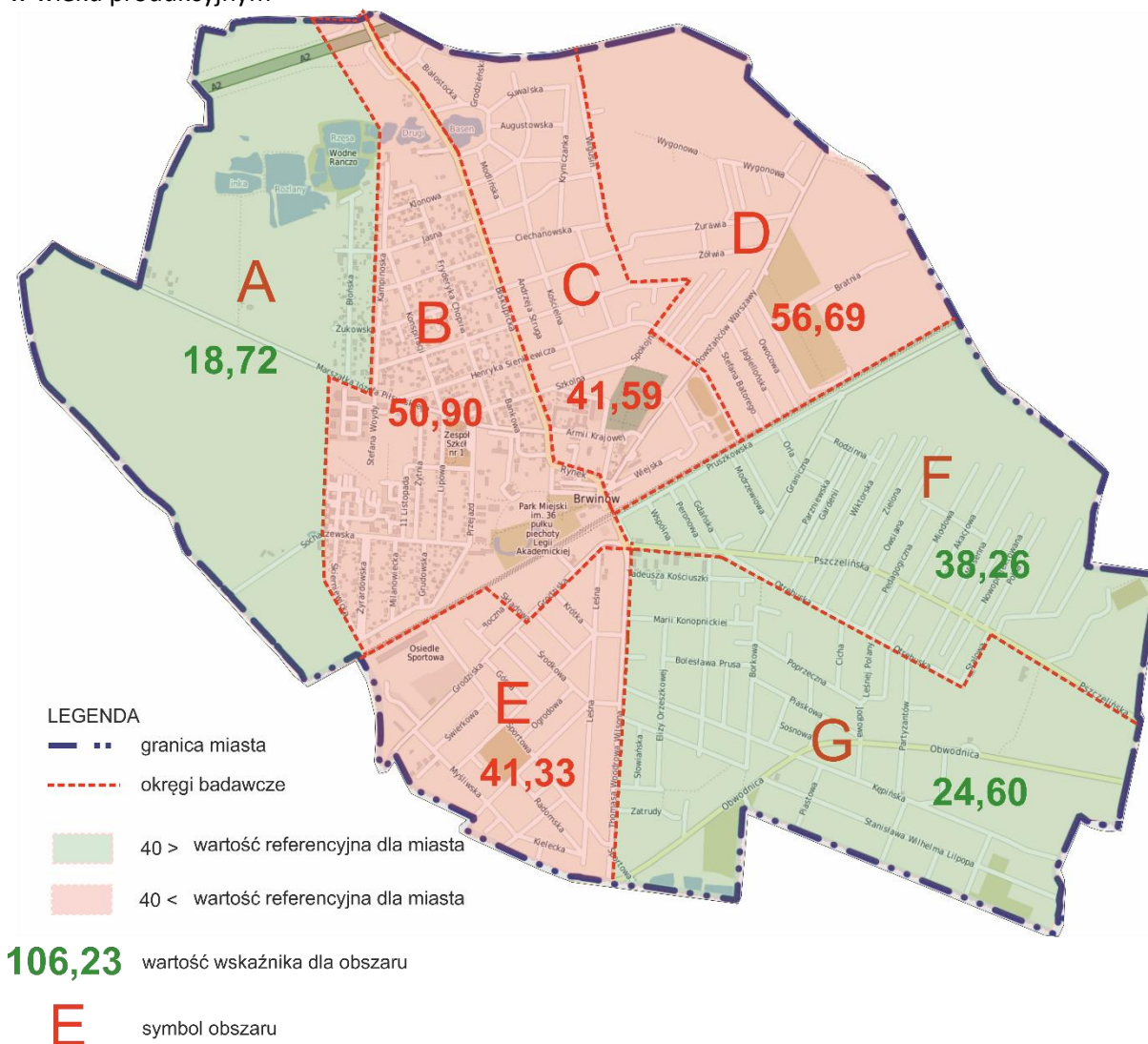

Źródło: Opracowanie własne

Niezwykle niebezpiecznym zjawiskiem społecznym jest długotrwałe bezrobocie, które w skrajnych przypadkach może prowadzić do wykluczenia społecznego. Analiza wskaźnika dot. liczby osób długotrwałe bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym wykazała niekorzystną sytuację w czterech jednostkach analitycznych (B, C, D, E). To w tych podobszarach zidentyfikowano największą liczbę osób długotrwałe bezrobotnych. Wartościami niższymi, niż wartość referencyjna dla całego miasta charakteryzowały się obszary A, F i G. Wyniki przeprowadzonej analizy zaprezentowano na kartogramie.

Rysunek 3. Wskaźnik 3 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym

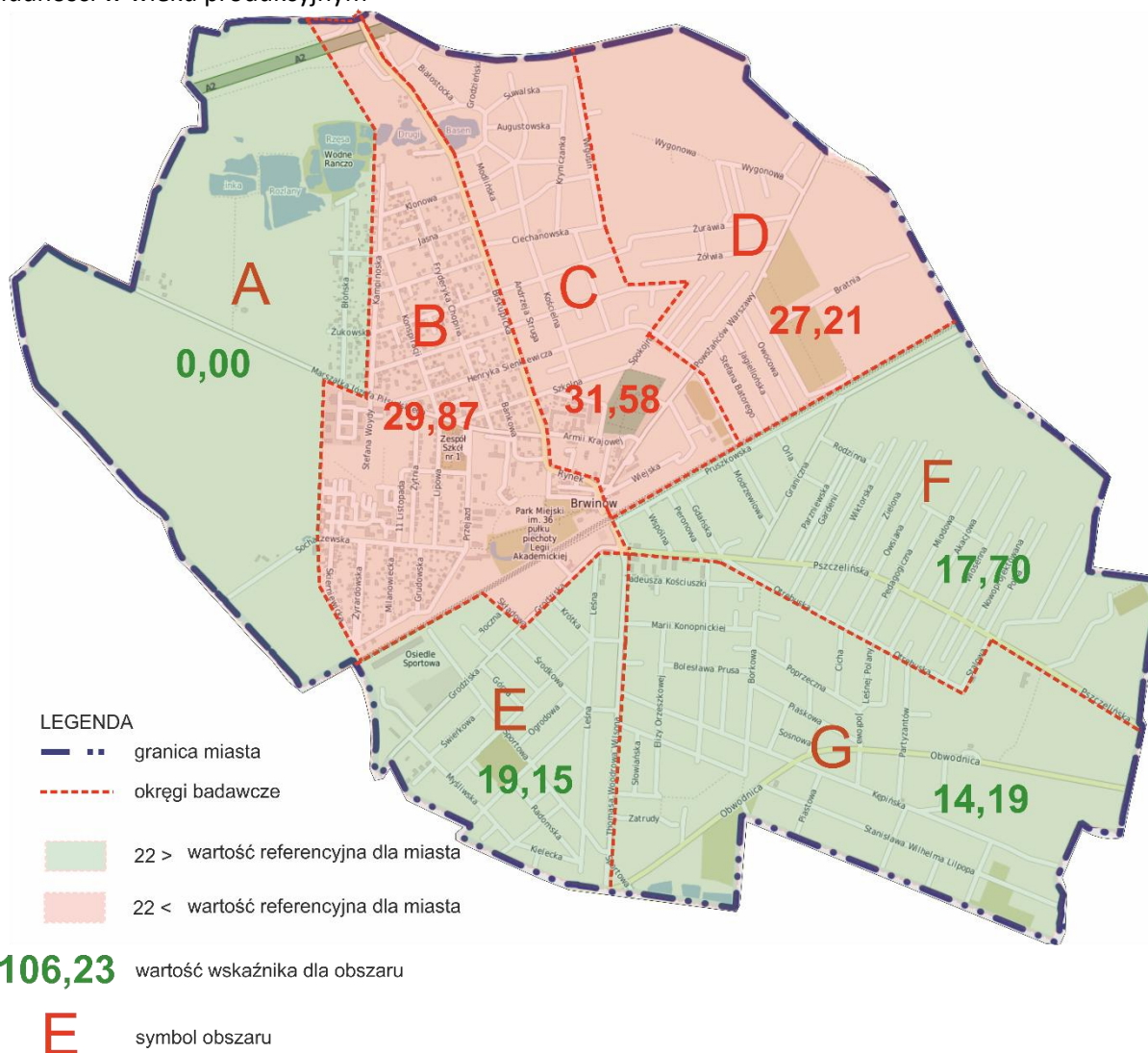

Źródło: Opracowanie własne

Jedną z głównych przyczyn bezrobocia, a w szczególności tego długotrwałego, jest niski poziom wykształcenia. Osoby takie najczęściej nie posiadają odpowiednich kwalifikacji, by podjąć zatrudnienie. Badając liczbę osób z wykształceniem podstawowym w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym wykazano niekorzystną sytuację w jednostkach analitycznych B, C, D, gdzie największe natężenie zjawiska zidentyfikowano na obszarze C (31,58). Znacznie mniej osób z wykształceniem podstawowym zamieszkuje obszary E, G i F. Na obszarze A, ze względu na znacznie mniejszą liczbę ludności, nie zidentyfikowano osób z wykształceniem podstawowym.

Rysunek 4. Wskaźnik 4 - Liczba osób z wykształceniem podstawowym w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym

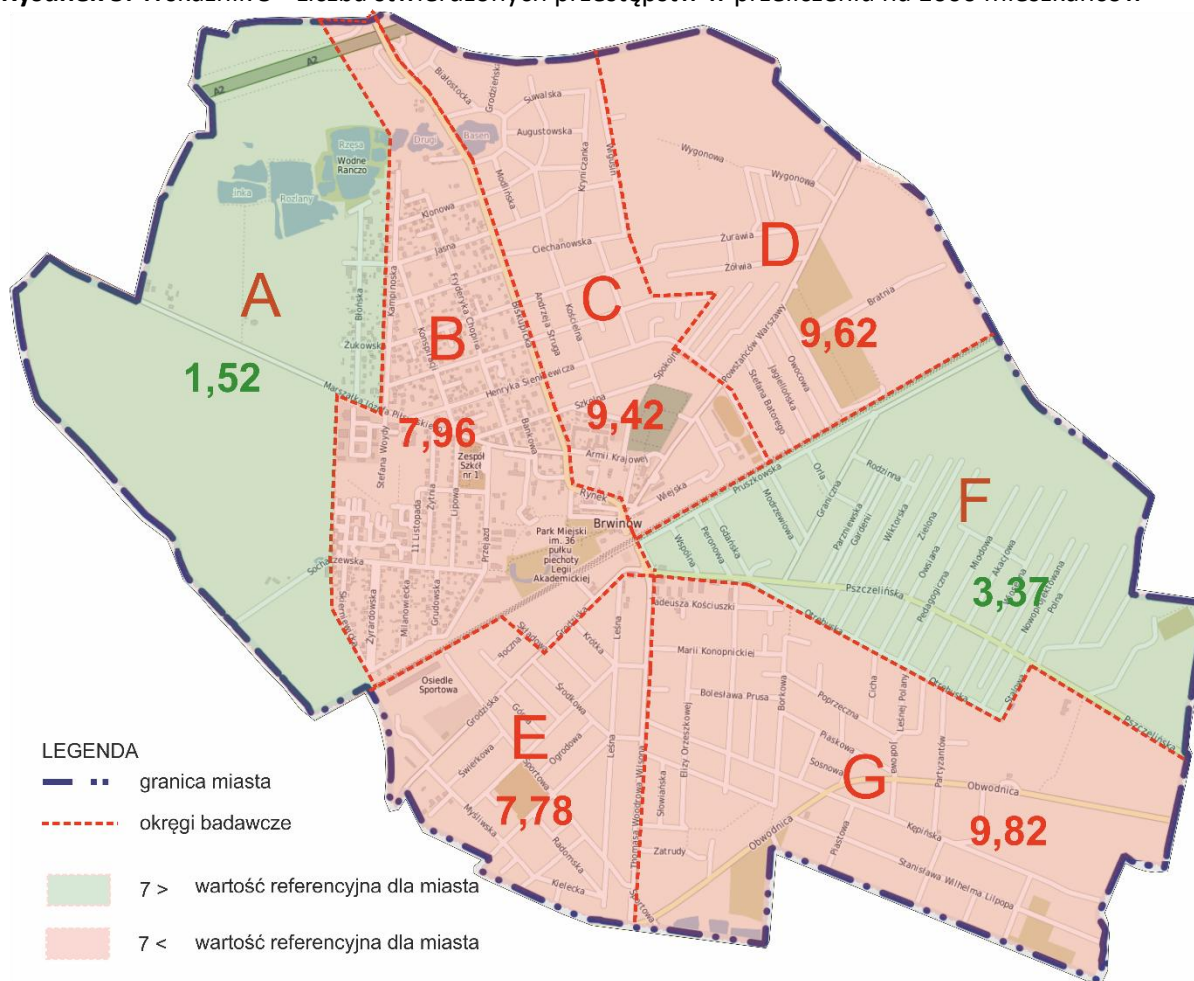

Źródło: Opracowanie własne

Badając liczbę stwierdzonych przestępstw w 2015 roku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców stwierdzono sytuacje kryzysową w pięciu z siedmiu wyznaczonych obszarów (B, C, D, E, G). Największe natężenie zjawiska wykazano w jednostkach G, D i C. Obszary A i F charakteryzują się niższą wartością niż wartość referencyjna dla miasta.

Rysunek 5. Wskaźnik 5 - Liczba stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

LEGENDA

- granica miasta
- okręgi badawcze
- 7 > wartość referencyjna dla miasta
- 7 < wartość referencyjna dla miasta

106,23 wartość wskaźnika dla obszaru

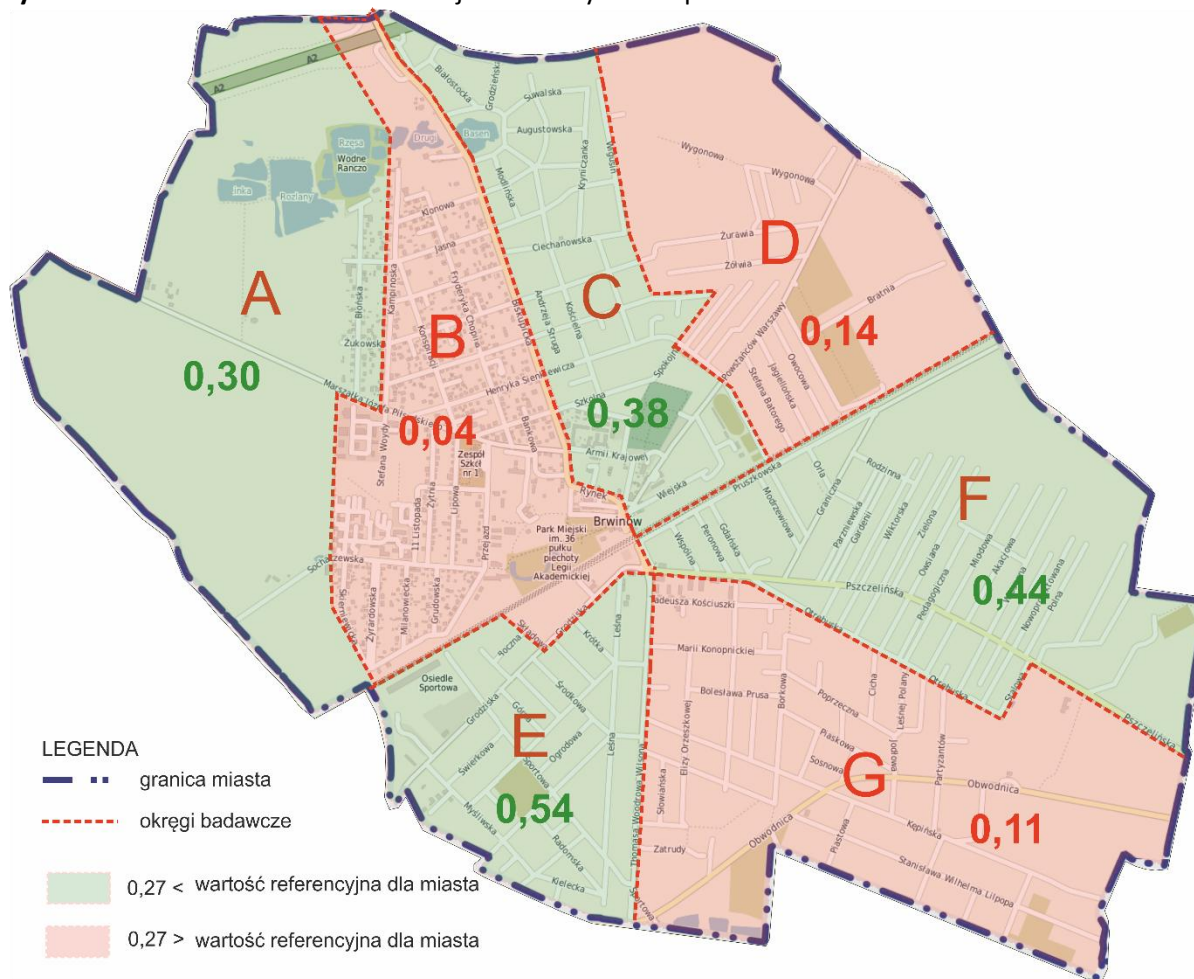
E symbol obszaru

Źródło: Opracowanie własne

Badając sferę społeczną miasta Brwinów analizowano również wskaźnik liczby fundacji i stowarzyszeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Jest to jedyny wskaźnik w sferze społecznej, w którym wartość wyższa, niż wartość referencyjna dla miasta nie oznacza niekorzystnej sytuacji (im więcej fundacji i stowarzyszeń w granicach danej jednostki analitycznej, tym lepiej).

Rysunek 6. Wskaźnik 6 - Liczba fundacji i stowarzyszeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców

LEGENDA

- granica miasta
- okręgi badawcze
- 0,27 < wartość referencyjna dla miasta
- 0,27 > wartość referencyjna dla miasta

106,23 wartość wskaźnika dla obszaru

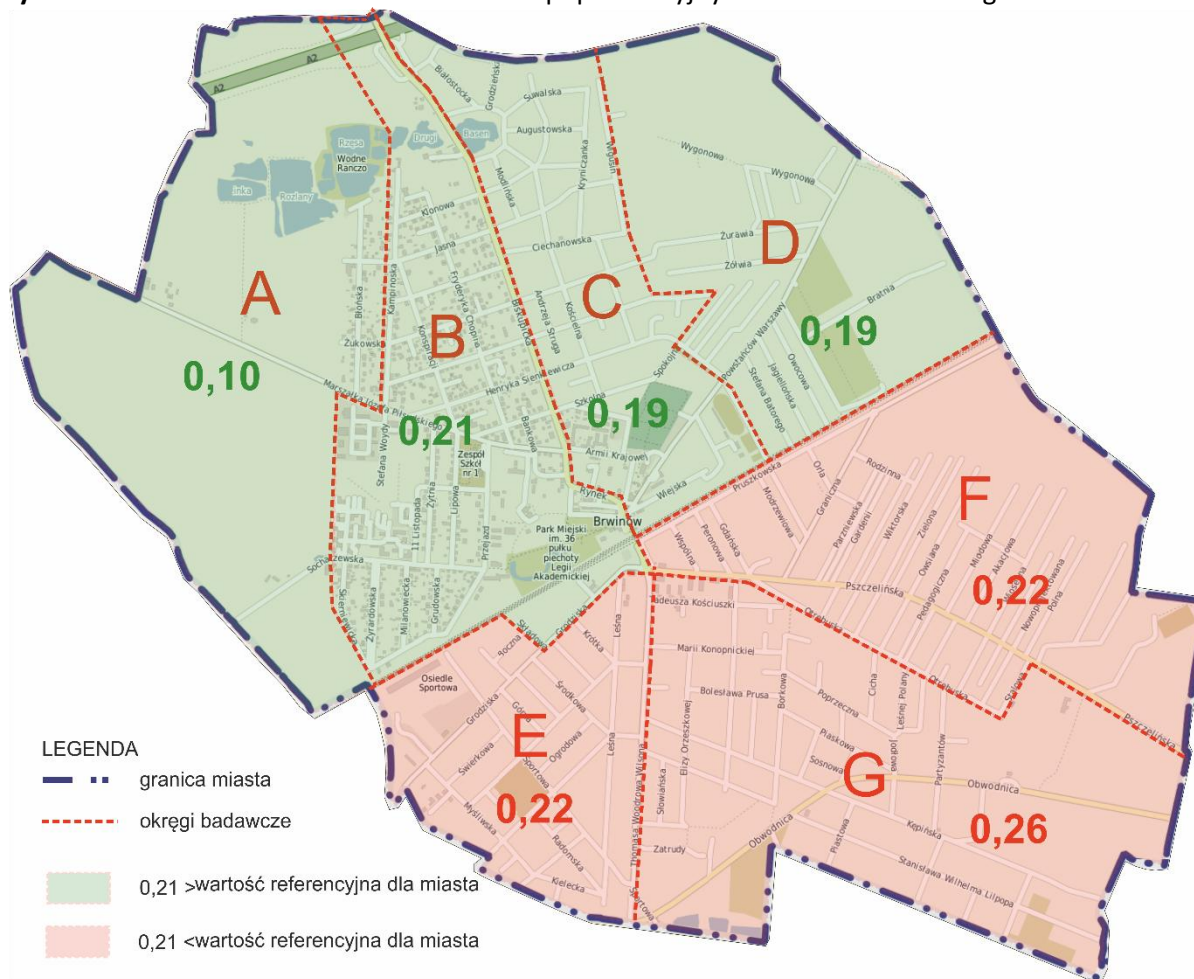
E symbol obszaru

Źródło: Opracowanie własne

Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem w jednostkach analitycznych jest bardzo do siebie zbliżony. Znacznie od wartości referencyjnej odbiega jedynie wskaźnik dla obszaru A (pozytywna sytuacja) i dla obszaru G (negatywna sytuacja). Niemniej jednak sytuacje kryzysową stwierdzono ponadto na obszarach E i F.

Rysunek 7. Wskaźnik 7 - Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem

106,23 wartość wskaźnika dla obszaru

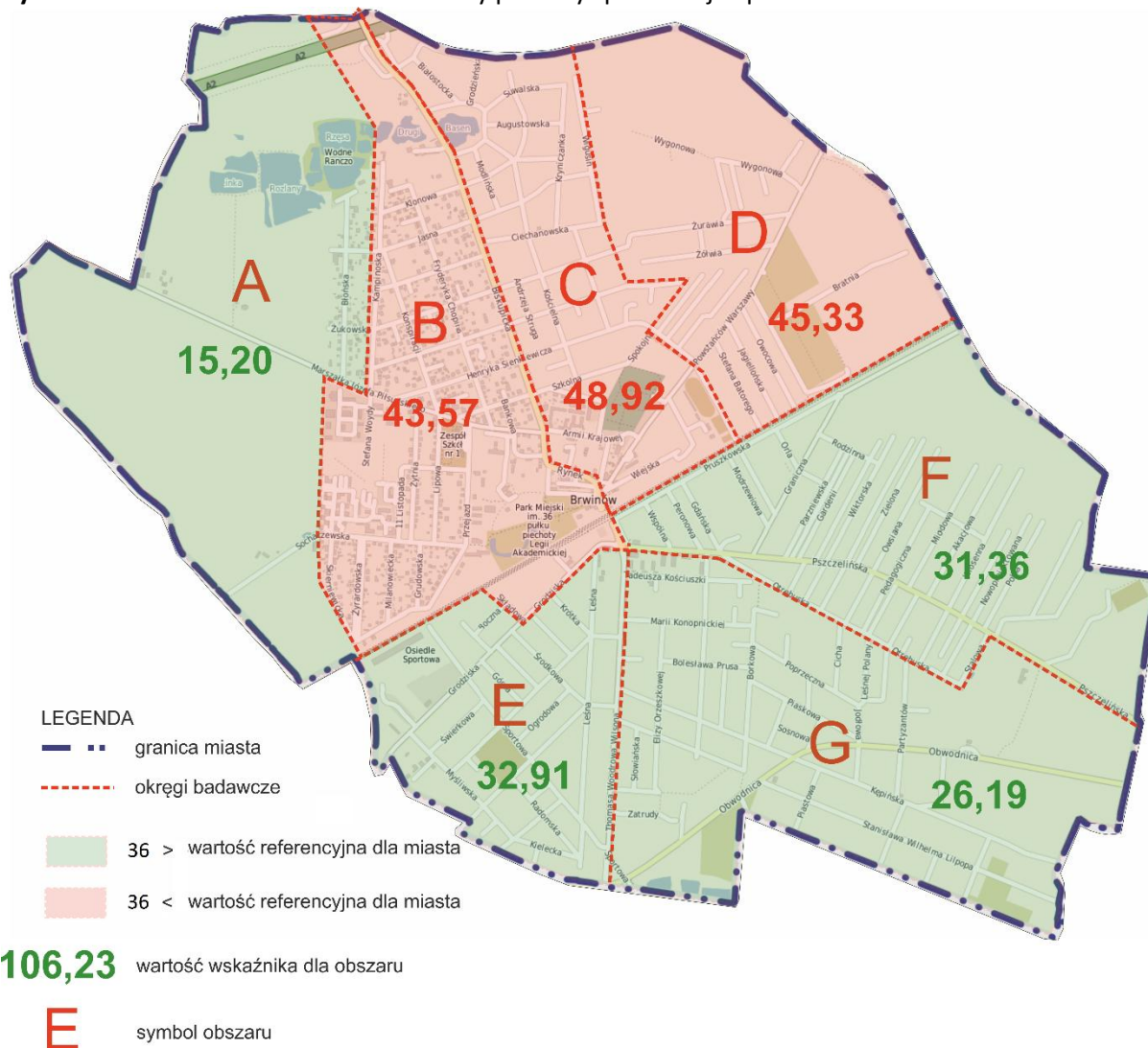
E symbol obszaru

Źródło: Opracowanie własne

Jednym z kluczowych problemów zdiagnozowanych na obszarze miasta jest duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Największe natężenie świadczeniobiorców zidentyfikowano w jednostkach analitycznych B, C i D, dla których wartości w sposób znaczący przewyższają wartość referencyjną dla miasta. Największe natężenie zdiagnozowano na obszarze C – 48,92, przy średniej dla miasta 36.

Rysunek 8. Wskaźnik 8 - Świadczenioborcy pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

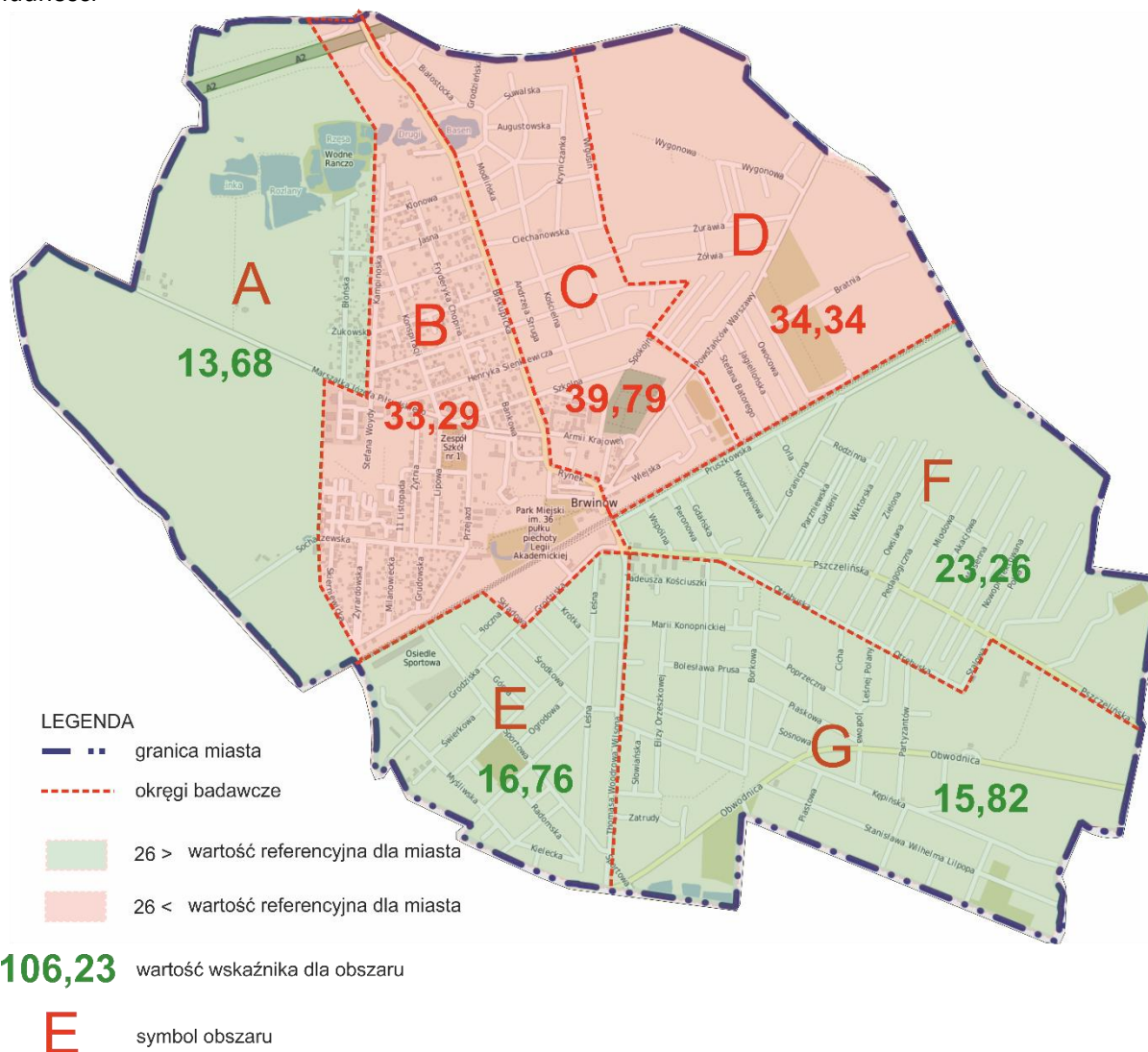

Źródło: Opracowanie własne

Ostatnim z analizowanych wskaźników służących zdiagnozowaniu stanu kryzysowego w sferze społecznej miasta Brwinów była liczba osób korzystających z programu dożywiania w przeliczeniu na 1000 ludności. Po przeprowadzeniu analizy stwierdzono niekorzystną sytuację w trzech jednostkach analitycznych: B, C, D. Stan kryzysowy w tych jednostkach charakteryzuje się także znaczącym natężeniem w porównaniu do pozostałych podobszarów oraz wartości referencyjnej dla całego miasta Brwinów.

Rysunek 9. Wskaźnik 9 - Liczba osób korzystających z programu dożywiania w przeliczeniu na 1000 ludności

Źródło: Opracowanie własne

Po obliczeniu wartości nominalnych, zaprezentowanych powyżej, dla każdego ze wskaźników obliczono średnią arytmetyczną oraz odchylenie standardowe. Wskaźniki w następnej kolejności zostały wystandaryzowane. Standaryzacja polega na odjęciu od wartości nominalnej wskaźnika dla danej jednostki analitycznej średniej wartości dla wszystkich jednostek analitycznych w mieście i podzieleniu otrzymanej wartości przez odchylenie standardowe dla całego miasta.

$$\text{wart. wystandaryzowana dla } W1 = \frac{\text{wart. nominalna } W1 - \text{średnia dla wszystkich jednostek analitycznych } W1}{\text{odchylenie standardowe dla wszystkich jednostek analitycznych } W1}$$

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Wystandardyzowane wskaźniki dla każdej z jednostek analitycznych zostały następnie zsumowane, w celu określenia tzw. sumarycznego wskaźnika degradacji. Wystandardyzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy (0) i przyjmują wartości dodatnie lub ujemne, gdzie:

- dodatnie wartości – wskaźnik degradacji wyższy od średniej dla całego miasta – duże natężenie zjawisk negatywnych;
- ujemne wartości – wskaźnik degradacji niższy od średniej dla całego miasta – jednostki analityczne odznaczające się znacznie mniejszym natężeniem zjawisk negatywnych.

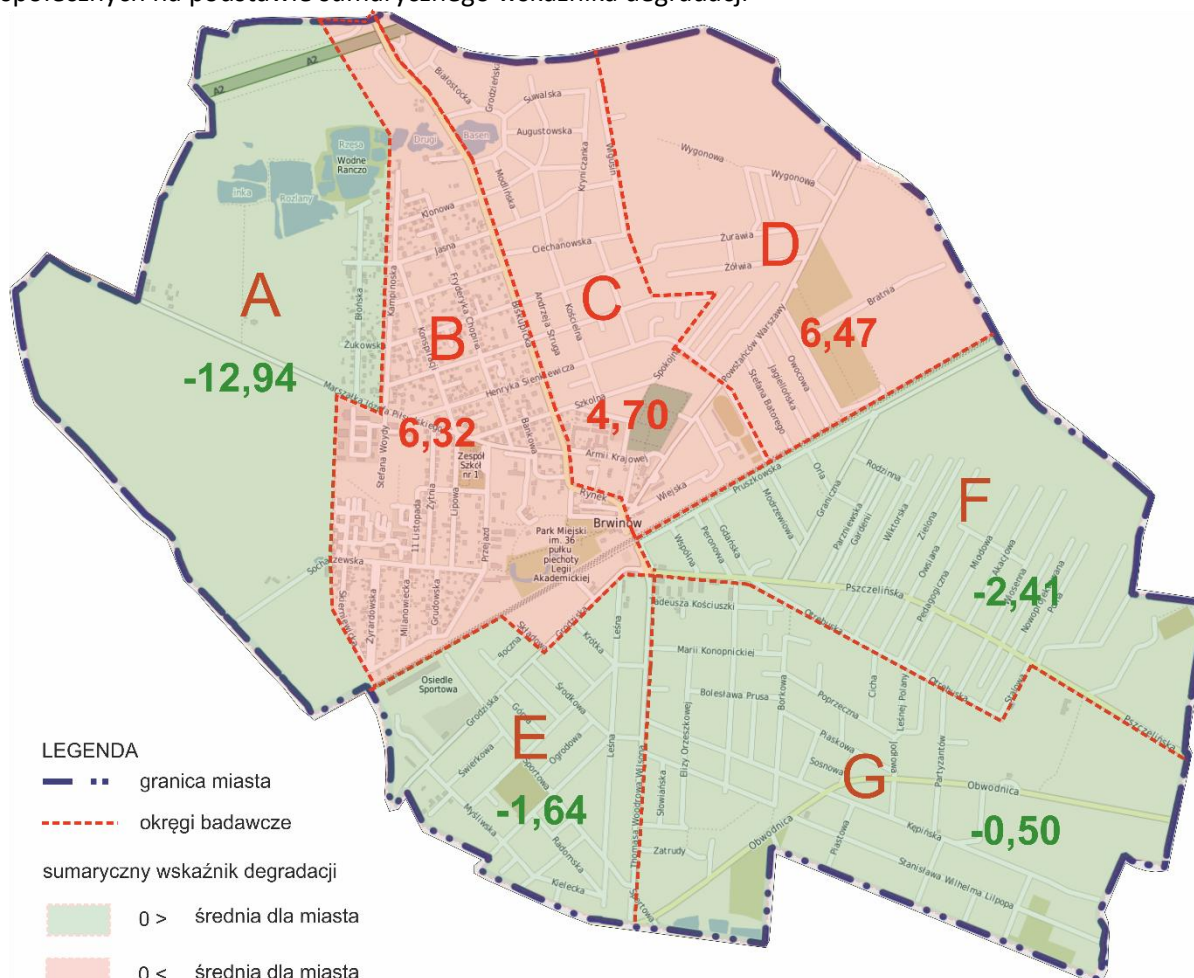
Sumaryczny wskaźnik degradacji umożliwił zidentyfikowanie, obszarów na których sytuacja społeczna odznacza się najwyższym stopniem degradacji. Tak przeprowadzona analiza pozwoliła na dokonanie hierarchizacji wszystkich jednostek analitycznych w mieście, ze względu na stopień degradacji. Jednostki analityczne, na których zdiagnozowano złą sytuację zostały zaznaczone na mapie kolorem (czerwonym), w celu określenia obszaru i stopnia koncentracji negatywnych zjawisk. Obszary zaznaczone kolorem zielonym charakteryzują się dobrą sytuacją społeczną (wskaźnik degradacji niższy od średniej dla miasta).

Kolorem zielonym - zaznaczone zostały te obszary, gdzie wartość wskaźnika sumarycznego jest mniejsza od 0;

Kolorem czerwonym - zaznaczone zostały te obszary, gdzie wartość wskaźnika sumarycznego jest większa od 0, to znaczy, że na tych obszarach jest największa koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej.

Rysunek 10. Jednostki analityczne, na których zidentyfikowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych na podstawie sumarycznego wskaźnika degradacji

106,23 wartość wskaźnika dla obszaru

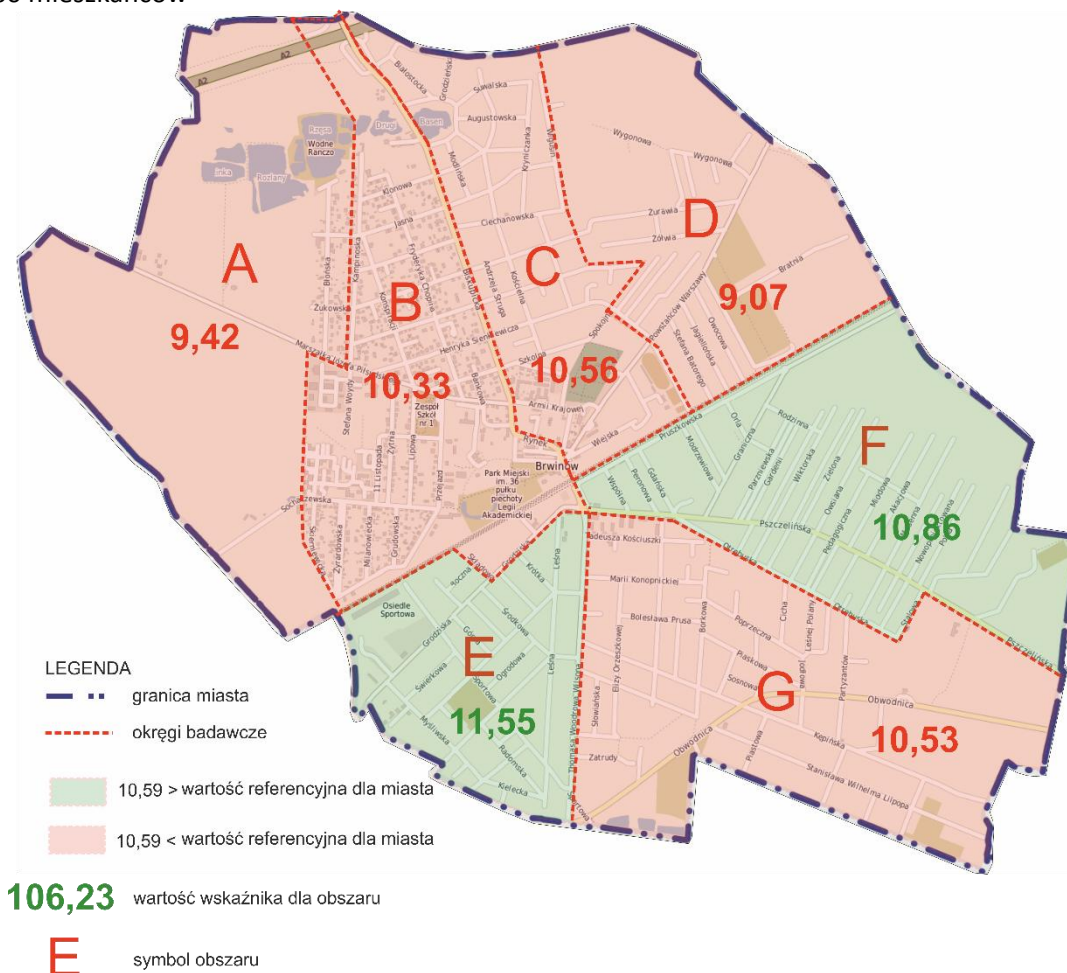
E symbol obszaru
 Źródło: Opracowanie własne

Obszar zdegradowany to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, czyli stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz występowaniem negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej lub środowiskowej, lub przestrzenno-funkcjonalnej, lub technicznej. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego wymaga analizy okręgów badawczych, dla których stwierdzono stan kryzysowy w sferze społecznej, w celu zidentyfikowania stanów kryzysowych w przynajmniej w jednej z pozostałych sfer. Zgodnie z powyższym obszary, na których nie stwierdzono natężenia negatywnych zjawisk społecznych (A, E, F, G) zostają wyłączone z dalszej analizy ponieważ nie będzie możliwe wyznaczenie tam obszarów zdegradowanych (warunek konieczny stwierdzenia stanu kryzysowego w sferze społecznej nie został spełniony).

2.5 Sfera gospodarcza

W celu zdiagnozowania stanu kryzysowego w sferze gospodarczej wykorzystano wspomniany wcześniej wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców, który został pominięty przy analizie sfery społecznej. Dla wskaźnika gospodarczego obliczono wartość nominalną i porównano ją do wartości referencyjnej dla całego miasta, która wyniosła 10,59. Na podstawie przeprowadzonej analizy niekorzystną sytuację w sferze gospodarczej stwierdzono w pięciu jednostkach analitycznych (A, B, C, D, G), w tym na obszarach B, C i D, dla których wcześniej wykazano stan kryzysowy w sferze społecznej. Wyniki analizy wskaźnikowej w sferze gospodarczej dla siedmiu jednostek analitycznych miasta Brwinów zaprezentowano na poniższym kartogramie.

Rysunek 11. Wskaźnik 1 - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

2.6 Sfera techniczna

Stan kryzysowy w sferze technicznej przejawia się złym stanem technicznym budynków i koniecznością ich remontu. Degradacja techniczna budynków mieszkalnych spowodowana jest głównie problemami w sferze społecznej, w szczególności ubóstwem i bezrobociem. Zjawiska te uniemożliwiają mieszkańcom dbanie o części wspólne budynków. Zaniedbane i zniszczone budynki negatywnie wpływają na jakość i warunki życia mieszkańców oraz estetykę obszaru, czym obniżają jego atrakcyjność inwestycyjną. Ważna jest również efektywność energetyczna budynków, która jest niższa w przypadku budynków wybudowanych przed 1989 rokiem. Budynki takie wymagają remontu w celu zapewnienia im efektywności energetycznej na odpowiednim poziomie. Fotografie, które zostały przedstawione poniżej zostały wykonane podczas wizji lokalnej (metoda jakościowa) obszarów. Problemy w sferze technicznej zdiagnozowano na obszarach: B oraz C.

Fotografia 1. Budynki wymagające remontu

ul. Grodziska

ul. Grodziska

ul. Batorego

ul. Biskupicka

ul. Biskupicka

ul. Sienkiewicza

Źródło: Opracowanie własne

2.7 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Głównymi problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej są: niewystarczające wyposażenie w niezbędną infrastrukturę lub jej zły stan techniczny (zły stan dróg, chodników itp.), czy występowanie niskiej jakości przestrzeni publicznych (graffiti, niezagospodarowane tereny, zły stan przestrzeni publicznych). Wiele z istniejących dróg nie jest przystosowanych do obecnego i przyszłego natężenia ruchu samochodowego, w związku z czym pogarsza się ich stan techniczny, a także zmniejsza się ich przepustowość. Zły stan techniczny ciągów pieszych stanowi barierę przestrzenną dla osób niepełnosprawnych i starszych, powodując utrudnienia w bezpiecznym i komfortowym poruszaniu się. Przestrzenie publiczne niskiej jakości występują przede wszystkim na

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

obszarach: B i C. Poniżej przedstawiono występujące w Brwinowie problemy przestrzenno-funkcjonalne, które negatywnie wpływają na jakość życia mieszkańców.

Fotografia 2. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Brwinowie

Źródło: Opracowanie własne

2.8 Obszar zdegradowany

Jak wykazano powyżej obszarami, na których zidentyfikowano nawarstwienie niekorzystnych zjawisk społecznych są obszary: B, C i D. Na obszarach A, E, F, G nie stwierdzono stanu kryzysowego w sferze społecznej. Na obszarach B, C i D odnotowano występowanie problemów w sferze gospodarczej, a wizja lokalna (metoda jakościowa) jednostek analitycznych wykazała ponadto na obszarach B i C stan kryzysowy w sferach: przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. W związku z powyższym obszar zdegradowany obejmuje swoim zasięgiem trzy jednostki analityczne: B, C i D. Zajmuje 36,66% ogólnej powierzchni miasta i zamieszkuje go 43,15% mieszkańców miasta Brwinów.

Rysunek 12. Obszar zdegradowany miasta Brwinów

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINÓWA NA LATA 2016 - 2023

Charakterystyka obszaru zdegradowanego w aspekcie ludnościowym została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Tabela 4. Zestawienie danych ludnościowych dla obszaru zdegradowanego i całego miasta Brwinów

Charakter danych	Obszar zdegradowany	Miasto Brwinów*
Liczba ludności	5 411	12 539
Liczba osób w wieku produkcyjnym	3 322	7 496
Liczba osób nieletnich (w wieku 13-17 lat)	256	541
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 078	2 641
Liczba bezrobotnych ogółem	434	857
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	161	302
Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym	100	165
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	554	1 324
Liczba fundacji i stowarzyszeń	9	35
Liczba stwierdzonych przestępstw	47	89
Liczba czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie	7	7
Świadczeniobiorcy pomocy społecznej	247	453
Usługi opiekuńcze	31	66
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	7	13
Program Dożywianie	193	328
Dożywianie powyżej 150%	19	40

Źródło: Opracowanie własne

* Dane liczbowe przekazane przez Urząd Gminy Brwinów

Tabela 5. Wyniki analizy wskaźnikowej dla obszaru zdegradowanego

Wskaźnik	Obszar zdegradowany	Potwierdzona sytuacja kryzysowa na obszarze (TAK/NIE)	Miasto Brwinów
Sfera gospodarcza			
W1 – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	10,24	TAK	10,59
Sfera społeczna			
W2 - Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	130,64	TAK	114,73
W3 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	48,46	TAK	40,55
W4 - Liczba osób z wykształceniem podstawowym w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	30,10	TAK	22,14
W5 - Liczba stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	8,69	TAK	7,10
W6 - Liczba fundacji i stowarzyszeń w	0,14	TAK	0,28

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

przeliczeniu na 100 mieszkańców			
W7 - Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem	0,21	TAK	0,21
W8 - Świadczenioborcy pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	45,65	TAK	36,45
W9 - Liczba osób korzystających z programu dożywiania w przeliczeniu na 1000 ludności	35,67	TAK	26,16

Źródło: Opracowanie własne

3. OBSZAR REWITALIZACJI

Obszar rewitalizacji, to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować **terenów większych niż 20 % powierzchni gminy** oraz zamieszkałych przez **więcej niż 30% mieszkańców gminy**.

Obszar rewitalizacji w Brwinowie wyznaczony został w oparciu o wyniki analizy wskaźnikowej sfery społecznej oraz zidentyfikowane problemy w sferach: gospodarczej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Wyznaczając obszar rewitalizacji kierowano się zasadą **szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych i problemów gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz istotnego znaczenia dla rozwoju lokalnego**.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa (metoda ilościowa) oraz wizja lokalna (metoda jakościowa) potwierdziły występowanie sytuacji kryzysowej na danym terenie. W poniższej tabeli przedstawiono koncentrację negatywnych zjawisk społecznych i problemów gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych na obszarze zdegradowanym. Jak wynika z poniższej tabeli stan kryzysowy we wszystkich badanych sferach został zidentyfikowany na obszarze jednostek analitycznych B i C. Kierując się zasadą **szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych i problemów gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych** na ich obszarze należy wyznaczyć obszar rewitalizacji.

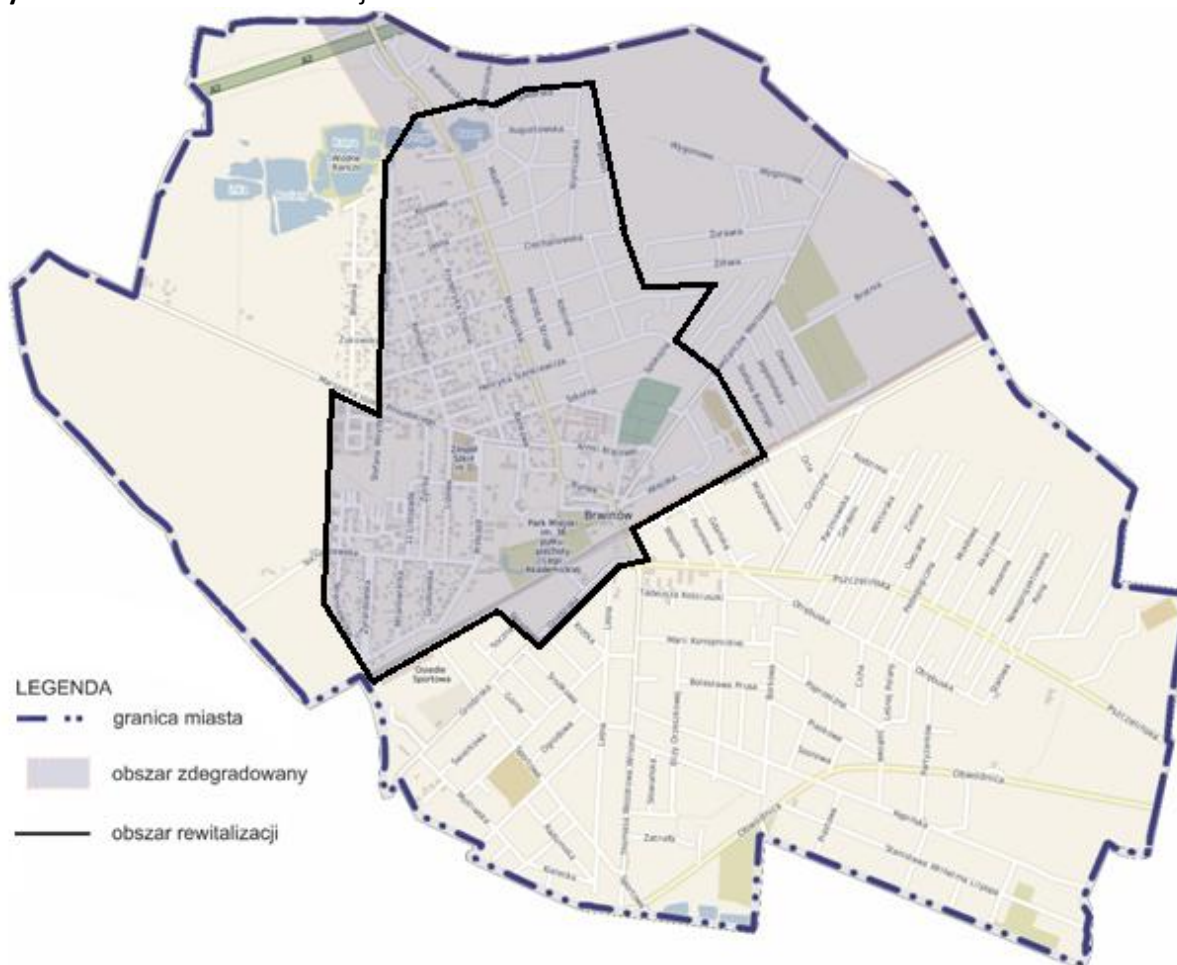
Tabela 6. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych i problemów gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych

Badane sfery	Jednostki analityczne w ramach obszaru zdegradowanego		
	B	C	D
Sfera społeczna	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy
Sfera gospodarcza	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	brak
Sfera techniczna	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	brak
Obszar rewitalizacji	✓	✓	x

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 13. Obszar rewitalizacji w mieście Brwinów

Źródło: Opracowanie własne

Północna część jednostek analitycznych A i B (okolice granicy miasta i autostrady A2 – na mapie zaznaczona zieloną linią) została wyłączona z obszaru rewitalizacji ze względu na to, że jest to obszar niezamieszkały.

POWIERZCHNIA OBSZARU

3,2% całkowitej powierzchni gminy

(220 ha)

LICZBA MIESZKAŃCÓW NA OBSZARZE

18,9% ogólnej liczby mieszkańców gminy

(4 579 os.)

Tabela 7. Wyniki analizy wskaźnikowej dla obszaru rewitalizacji

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Potwierdzona sytuacja kryzysowa na obszarze rewitalizacji (TAK/NIE)
W2 - Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	130,19	TAK
W3 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	47,53	TAK
W4 - Liczba osób z wykształceniem podstawowym w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	31,22	TAK
W5 - Liczba stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	8,74	TAK
W6 - Liczba fundacji i stowarzyszeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,11	TAK
W7 - Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem	0,21	TAK
W8 - Świadczenioborcy pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	46,08	TAK
W9 - Liczba osób korzystających z programu dożywiania w przeliczeniu na 1000 ludności	36,47	TAK

Źródło: Opracowanie własne

Obszar rewitalizacji położony jest w północno-zachodniej i centralnej części miasta Brwinów. Od północy ograniczony jest ul. Suwalską i ul. Glinianą, wraz z przyległymi działkami po obu stronach ulic. W okolicach „glinianek brwinowskich” granica biegnie wzdłuż działek nr 30 i 1/5, które w całości wchodzi w skład obszaru rewitalizacji, do ul. Kampinoskiej. Zachodnia granica obszaru poprowadzona została wzdłuż ul. Kampinoskiej, wraz z przyległymi działkami po obu stronach ulicy. Następnie fragmentem ul. Józefa Piłsudskiego, wraz z przyległymi działkami po obu stronach ulicy. Dalej wzdłuż granic działek: 2/1, 2/4, 2/7, 2,10, 3/18, 3/17, 226, 3/8, 3/2 i 100, które w całości wchodzi w skład obszaru rewitalizacji, do ul. Skierniewickiej, wraz z przyległymi działkami po obu stronach ulicy, do linii kolejowej. Od południa obszar został ograniczony ul. Składową, ul. Grodziską, fragmentem ul. Rynek, wraz z przyległymi działkami po obu stronach ulic, a następnie linią kolejową do ul. Jana III Sobieskiego, wraz z przyległymi działkami po obu stronach ulicy. Od wschodu obszar rewitalizacji zawarty został w obrębie ul. Jana III Sobieskiego, ul. Żwirki i Wigury do ul. Henryka Sienkiewicza, wraz z przyległymi działkami po obu stronach ulic. Następnie wzdłuż działki nr 94, która w całości wchodzi w skład obszaru rewitalizacji do ul. Juliusza Słowackiego, wraz z przyległymi działkami po obu stronach ulicy i wzdłuż działek o nr 108, 77, 46, które w całości wchodzi w skład obszaru rewitalizacji do ul. Wigusin, wraz z przyległymi działkami po obu stronach ulicy.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Tabela 8. Wykaz ulic, które wraz z przyległymi działkami po obu stronach ulicy wchodzą w skład obszaru rewitalizowanego

11 Listopada	Adama Mickiewicza (od Biskupickiej do ul. Żurawia)	Adama Mickiewicza (od Kampinoskiej do Biskupickiej)
Andrzeja Struga	Armii Krajowej	Augustowska
Bankowa (od Szkolnej do Piłsudskiego)	Bartosza Głowackiego (od Mickiewicza do Ciechanowskiej)	Bartosza Głowackiego (od Mickiewicza do Sienkiewicza)
Biskupicka (od Mickiewicza do granicy miasta)	Biskupicka (od Rynek do Szkolnej)	Biskupicka (od Szkolnej do Mickiewicza)
Ciechanowska	Dr Stanisława Skudry	Dworska
Fryderyka Chopina (od Szkolnej do Piłsudskiego)	Fryderyka Chopina (od Szkolnej do Jasnej)	Gliniana
Grodziska (od Ronda Kowalskiego do Składowej)	Grudowska	Henryka Sienkiewicza (od Biskupickiej do Piłsudskiego)
Henryka Sienkiewicza (od Biskupickiej do Żwirki i Wigury)	Jana III Sobieskiego	Janusza Kusocińskiego
Jasna	Juliusza Słowackiego (od Biskupickiej do Kampinoskiej)	Juliusza Słowackiego (od Biskupickiej w stronę Powstańców Warszawy)
Kampinoska (od ul. Jasnej w stronę Wodnego Rancza)	Kampinoska (od Jasnej do Piłsudskiego)	Klonowa
Konspiracji	Kościelna (od Mickiewicza do Szkolnej)	Krynica
Ks. Kanonika Jana Durki	Kwiatowa	Lipowa
Łomżyńska	Marszałka Józefa Piłsudskiego (od Kampinoskiej do Biskupickiej)	Mszczonowska
Modlińska	Płocka	Powstańców Warszawy (od Rynku do Żwirki i Wigury)
Przejazd	Rynek	Składowa
Skierniewicka	Sochaczewska	Spokojna
Spółdzielcza	Stanisława Moniuszki	Stefana Woydy
Suwalska	Szkolna	Turystyczna
ul. Fryderyka Chopina (od ul. Jasnej w stronę autostrady)	ul. Sochaczewska (od ul. 11 Listopada do ul. Przejazd)	Wacława Moczydłowskiego (od Lipowej do Przejazd)

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Wiejska	Wigusin	Wileńska
Zgoda	Żyrardowska	Żytunia

Źródło: Opracowanie własne

Obszar rewitalizacji obejmuje centrum miasta, będące jednocześnie jego najbardziej reprezentacyjną częścią, fragment stawów i glinianek brwinowskich, a także Park Miejski i osiedla mieszkalne. Główne funkcje obszaru to:

- centrotwórcza;
- mieszkaniowa;
- edukacyjna;
- turystyczna;
- administracyjna;
- handlowa i usługowa;
- rekreacyjna.

W granicach obszaru znajdują się m.in.: obiekty zabytkowe (Pałac Wierusz-Kowalskich, cmentarz, Park Miejski, wille i kamienice), Rynek, szkoły i przedszkola (ZS nr 1 w Brwinowie, Przedszkole Samorządowe), Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej, świetlica socjoterapeutyczna, infrastruktura sportowa (stadion miejski), biblioteka publiczna, Ochotnicza Straż Pożarna, oraz obiekty administracji publicznej (Urząd Gminy).

4. WIZJA OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Realizacja działań zaplanowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Brwinowa, ukierunkowanych na rozwiązanie sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji, przyczyni się do zrównoważonego rozwoju całego miasta. Po zakończeniu procesu rewitalizacji Brwinów będzie miastem atrakcyjnym do zamieszkania, miastem ludzi zintegrowanych, wspólnie działających na rzecz wspólnego dobra i aktywnych.

Efektywna realizacja projektów wpłynie na odbudowanie więzi międzyludzkich, minimalizację zjawiska wykluczenia społecznego, zwiększenie przedsiębiorczości i poczucia bezpieczeństwa, a także poprawę funkcjonalności publicznej przestrzeni miejskiej centrum Brwinowa oraz stanu użytkowanego wielu obiektów (wraz z poprawą ich efektywności energetycznej). Na terenie wyznaczonego obszaru powstaną liczne miejsca aktywności lokalnej, miejsca wypoczynku, spędzania wolnego czasu jego mieszkańców. Utworzenie ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych przyczyni się do zwiększania aktywności fizycznej mieszkańców Brwinowa, popularyzacji zdrowego stylu życia i kształtowania więzi społecznych. Centrum miasta odzyska swój blask, dzięki czemu mieszkańcy

chętnie będą uczestniczyli w życiu publicznym i identyfikowali się ze swoim miejscem zamieszkania. Osiągnięte efekty umocnią w nich przekonanie, że mogą przyczynić się do zmian w swoim najbliższym otoczeniu. Przeprowadzone liczne spotkania, warsztaty i szkolenia wpłyną na wzrost kluczowych kompetencji społecznych, a utworzenie nowej siedziby Gminnego Ośrodka Kultury będzie skutkowało zwiększeniem jego dostępności i rozszerzeniem oferty kulturalno-edukacyjnej. Realizacja wielu zadań zostanie ukierunkowana na poprawę warunków życia wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji: osób niepełnosprawnych (zwiększanie dostępności do wielu obiektów czy oferty kulturalno-edukacyjnej), seniorów (utworzenie centrum wsparcia), bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem (aktywizacja społeczno-zawodowa – liczne szkolenia, warsztaty), rodzin (rozwój asystentury rodzinnej, podnoszenie kompetencji wychowawczych, wsparcie działań prorodzinnych), szkolnych społeczności (zapewnianie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rozwijanie umiejętności dzieci i młodzieży, budowanie partnerstwa pomiędzy uczniami, nauczycielami i rodzicami). Poprawa jakości życia na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji przełoży się na wzrost jego atrakcyjność, a utworzenie nowych miejsc pracy wzmocni lokalną gospodarkę.

Podsumowując, rewitalizacja w Brwinowie przebiegać będzie z mieszkańcami i dla mieszkańców. Efektywność tego procesu zostanie więc zapewniona dzięki aktywnemu zaangażowaniu w realizację zaplanowanych zadań licznego grona interesariuszy.

5. CELE PROCESU REWITALIZACJI

Na podstawie zidentyfikowanych problemów na obszarze rewitalizacji, określono cele strategiczne, operacyjne oraz konkretne kierunki działań, które będą realizowane poprzez katalog projektów rewitalizacyjnych. Wskazane niżej cele zostały opisane skwantyfikowanymi wskaźnikami, z określonymi wartościami bazowymi oraz docelowymi. Analiza wartości wskaźników będzie jednym z elementów oceny Programu Rewitalizacji, która dokonana zostanie po zakończeniu horyzontu czasowego niniejszego dokumentu (szczegółowy opis systemu monitoringu znajduje się w rozdziale 10).

Rysunek 13. Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań procesu rewitalizacji

Zintegrowane społeczeństwo, aktywnie działające na rzecz wspólnego dobra

Integracja społeczna

- Rozszerzenie oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowo-rekreacyjnej oraz zwiększenie jej dostępności dla osób z różnych grup społecznych
- Angażowanie do aktywnego udziału w życiu publicznym, w tym propagowanie idei wolontariatu
- Wzmacnianie tożsamości lokalnej oraz kształtowanie postaw prospołecznych

Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

- Tworzenie nowych miejsc pracy
- Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników, niezbędnych na rynku pracy
- Kształtowanie postaw przedsiębiorczych

Atrakcyjna i funkcjonalna przestrzeń publiczna

Funkcjonalna przestrzeń publiczna

- Modernizacja obiektów oraz ich przystosowanie do pełnienia nowych funkcji
- Uporządkowanie terenów zieleni
- Podnoszenie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych

Nowe miejsca aktywności społecznej

- Budowa obiektów małej architektury w miejscach publicznych
- Tworzenie ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych i poprawa funkcjonalności obiektów sportowych

Bezpieczeństwo mieszkańców

- Montaż monitoringu miejskiego
- Budowa i modernizacja ciągów komunikacyjnych

Źródło: Opracowanie własne

6. PROJEKTY ZAPLANOWANE W RAMACH PROCESU REWITALIZACJI

Podstawą procesu rewitalizacji jest wyprowadzenie obszaru rewitalizowanego ze stanu kryzysowego. Służyć temu mają projekty rewitalizacyjne, których zdefiniowanie nastąpiło przy uwzględnieniu potrzeb oraz możliwości inwestycyjnych. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację większości zaplanowanych do realizacji w Programie projektów jest Gmina Brwinów. W poniższym katalogu znajdują się również przedsięwzięcia, zgłoszone przez innych interesariuszy procesu rewitalizacji.

Rysunek 14. Projekty rewitalizacyjne

Źródło: Opracowanie własne

PROJEKTY PODSTAWOWE

PROJEKT NR. 1

Mobilny Dom Seniora

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji

OPIS PROJEKTU

Obszar rewitalizacji zamieszkiwany jest przez wysoki odsetek osób starszych, którzy często z powodu ubóstwa i samotności mają trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku. Gmina Brwinów nie posiada jednak atrakcyjnego miejsca na utworzenie dziennego domu seniora, w związku z tym powstała koncepcja na zorganizowanie ruchomego centrum wsparcia. Seniorzy, szczególnie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej, która przekłada się w dalszej kolejności na inne sfery życia, posiadają ograniczone możliwości korzystania z ogólnodostępnej oferty kulturalnej. Ma to wpływ na ograniczenie ich aktywności, zamykanie się w domach i przyspieszenie procesów starzenia oraz zachowań depresyjnych.

Projekt skierowany jest do 30 osób starszych zamieszkujących obszar rewitalizacji. Pomimo, że adresatami będą przede wszystkim osoby znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej, to kryterium dochodowe nie będzie głównym warunkiem otrzymania wsparcia. Istotna jest sytuacja społeczna tych osób. Projekt zakłada aktywizację osób starszych poprzez udział w warsztatach artystycznych, wycieczki, zajęcia sportowe dostosowane do wieku, rozwój grup samopomocowych, poprawę kondycji psychicznej poprzez udział w grupach wsparcia. Istotne jest również świadome kształtowanie zachowań prozdrowotnych poprzez spotkania z lekarzem, dietetykiem, fizjoterapeutą. Przewiduje się m.in.: zatrudnienie animatora/koordynatora projektu (1), pomoc psychologiczną, warsztaty, poradnictwo z zakresu zdrowia, działania integrujące (wycieczki, pikniki, udział w lokalnych wydarzeniach kulturalnych, zajęcia sportowe). W ramach projektu przewiduje się również sfinansowanie bonów usługowych (np. na usługi fryzjerskie, kosmetyczne, rehabilitacyjne).

Projekt wpisuje się w założenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brwinów, Programu Wspierania Rodziny w Gminie Brwinów oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

90 000,00 zł

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zatrudnionych animatorów;
- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna.

PROJEKT NR. 2

Szkolenia dla osób bezrobotnych i wykluczonych

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Table&Graph Sp. z o.o.

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy odrestaurowany w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

W ramach projektu przewiduje się Przeprowadzenie szkolenia składającego się z 7 bloków tematycznych („Praca najemna czy samozatrudnienie?”, „Własna firma krok po kroku”, „Obsługa komputera + MS Office”, „Jak stworzyć CV i przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej”, „Zarządzanie własną karierą”, „Jak się oddłużyć i zaplanować swoje finanse, „Sztuka przekonywania innych”) mających na celu przygotowanie uczestników do podjęcia pracy zawodowej bądź rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej. Metodami szkoleniowymi będą: wykłady, warsztaty, studia przypadków, treningi umiejętności psychologicznych i kompetencji społecznych. Miejscem realizacji spotkań będzie obiekt pałacowy, odrestaurowany w ramach projektu nr 6. Realizacja projektu przyczyni się do aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Grupą docelową będą osoby bezrobotne i wykluczone społecznie zamieszkujące obszar rewitalizacji.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2018

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

30 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

PROJEKT NR. 3

Razem łatwiej

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Biskupicka 57

OPIS PROJEKTU

Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2013-2014 prowadził szereg działań metodą środowiskową, angażując przy tym mieszkańców i partnerów. Główne działania środowiskowe zostały skierowane do dzieci mieszkających przy ul. Biskupickiej 57. Pozostałe grupy mieszkańców (młodzież, osoby w wieku aktywności zawodowej, seniorzy) zasygnalizowali wówczas brak działań skierowanych do ww. grup. Ponadto, ul. Biskupicka 57 znajduje się w znacznej odległości od centrum Brwinowa, co powoduje problemy w dostępności do odbywających się tam wydarzeń kulturalnych. W okolicach ulicy występują miejsca, w których gromadzą się osoby, których zachowania są społecznie nieakceptowane.

Projekt skierowany jest do mieszkańców ul. Biskupickiej 57. Projekt zakłada wyposażenie lokalu w krzesła i stoliki, który będzie miejscem spotkań mieszkańców, działań integracyjno-społecznych i kulturalnych. Projekt zakłada aktywizację wszystkich grup społecznych (dzieci, młodzieży, osoby w wieku aktywności zawodowej, seniorzy) poprzez działania animacyjne, warsztaty artystyczne, wycieczki, pikniki osiedlowe. Planowane jest stworzenie klubu miłośników gier planszowych i karcianych oraz propagowanie czytelnictwa, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. W ramach projektu zakłada się zatrudnienie animatora, instruktora gier planszowych i pedagoga podwórkowego. Istotne jest również kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich poprzez rozwój grup samopomocowych. Uczestnicy pierwszych spotkań przystąpią do wspólnego stworzenia regulaminu funkcjonowania lokalu wspólnie z wyznaczonym animatorem zewnętrznym. Jego zakres regulować będzie takie kwestie jak korzystanie z używek w lokalu. Wskazane osoby nadzorować będą przestrzeganie zasad w trakcie spotkań. W realizację poszczególnych działań planowane jest zaangażowanie wolontariuszy. Idea wolontariatu będzie propagowana wśród mieszkańców, w celu pozyskiwania nowych wolontariuszy. Niniejszy projekt wpisuje się w założenia Strategii Integracji

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brwinów, Programu Wspierania Rodziny w Gminie Brwinów oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2018

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

183 400,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zatrudnionych animatorów;
- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy.

Wskaźniki rezultatu:

- Zmniejszenie liczby przestępstw;
- Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej;
- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Bezpieczeństwo mieszkańców.

PROJEKT NR. 4

Razem dla rodziny

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy i parkowy odrestaurowane w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

Obszar rewitalizacji zamieszkały jest przez wiele rodzin, które mają trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku. Rodziny te odznaczają się ograniczonymi kompetencjami rodzicielskimi, zaniedbaniami wobec dzieci, nieprawidłową komunikacją między poszczególnymi członkami rodzin, brakiem umiejętności organizacji wolnego czasu. Ma to z kolei wpływ na zachowanie w szkole i problemy rówieśnicze dzieci i młodzieży, osłabienie więzi między członkami rodzin, czy wzrost dysfunkcji w życiu rodziny.

Projekt „Razem dla rodziny” skierowany jest do 20 rodzin z obszaru rewitalizacji. Projekt zakłada rozwój asystentury rodzinnej, uruchomienie pomocy rodzinom z problemami poprzez rodziny

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

wspierające oraz rozwój działalności świetlicy socjoterapeutycznej, poprzez formę pracy podwórkowej, pomoc psychologiczną, warsztaty kompetencji wychowawczych, indywidualne poradnictwo pedagogiczne i działania integrujące rodziny (wycieczki, pikniki, udział w lokalnych wydarzeniach kulturalnych). Przewidziane jest zatrudnienie asystenta rodziny i wychowawcy podwórkowego, których siedziby znajdowałyby się w odrestaurowanym w ramach projektu nr 6 obiekcie pałacowym. Część działań integrujących (wycieczki, pikniki, udział w lokalnych wydarzeniach kulturalnych) odbywać się będzie w obiekcie parkowym odrestaurowanym w ramach projektu nr 6.

Niniejszy projekt wpisuje się w założenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brwinów, Programu Wspierania Rodziny w Gminie Brwinów oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2018

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

111 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zatrudnionych asystentów rodziny i wychowawców podwórkowych.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba rodzin objętych programem asystentury rodzinnej.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna.

PROJEKT NR. 5

Akademia Odpowiedzialności

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 11

OPIS PROJEKTU

Celem głównym projektu jest poradnictwo specjalistyczne i profilaktyka niwelująca zachowania problemowe wśród młodzieży zamieszkującej obszar rewitalizacji, dotkniętej problemami patologii społecznej. Cele towarzyszące to: podniesienie motywacji psychospołecznych, udzielanie wsparcia oraz pomocy osobom zagrożonym niedostosowaniem społecznym, przemocą

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

w rodzinie oraz ubóstwem. Projekt zakłada więc wsparcie działań prorodzinnych, wspieranie rodzin zagrożonych ubóstwem i niedostosowaniem społecznym, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wymianę doświadczeń wobec rodziców.

W ZS1 pomocą psychologiczno-pedagogiczną objętych jest łącznie 98 uczniów. Wśród proponowanych działań wymienia się:

1. Punkt Wsparcia (porady psychologiczno-pedagogiczne oraz konsultacje opiekuńczo-wychowawcze) dla opiekunów;
2. Grupy wsparcia rodziców oraz dla dzieci i młodzieży zagrożonej patologią;
3. Warsztaty dla rodziców;
4. Treningi Umiejętności Społecznych dla uczniów;
5. Zajęcia pozalekcyjne rozwijające uzdolnienia uczniów (muzyczne, taneczne, plastyczne, teatralne).

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2021

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

100 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

PROJEKT NR. 6

Rewitalizacja zespołu parkowo-pałacowego w Brwinowie wraz z utworzeniem Centrum Kultury

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Gmina Brwinów w partnerstwie m.in. ze Stowarzyszeniem Projekt Brwinów Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, Gminnym Ośrodkiem Kultury i organizacjami pozarządowymi

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji

Lokalizacja pałacu Wierusz-Kowalskich wraz z założeniem parkowym oraz położenie Parku Miejskiego

OPIS PROJEKTU

Projekt „Rewitalizacja zespołu parkowo-pałacowego w Brwinowie z utworzeniem Centrum Kultury” składa się z dwóch podprojektów. Pierwszy, obejmuje zabytkowy Pałac Wierusz-Kowalskich wraz z założeniem parkowym, który planuje się zaadaptować celem utworzenia Centrum Kulturalnego (aktualnie przedmiotowy obiekt nie pełni żadnej funkcji). Drugi podprojekt dotyczy rewaloryzacji przyległego Parku Miejskiego (etap III).

1. ADAPTACJA ZABYTKOWEGO PAŁACU WIERUSZ-KOWALSKICH NA CENTRUM KULTURY WRAZ Z REWALORYZACJĄ ZABYTKOWEGO ZAŁOŻENIA PARKOWEGO

Etap I – utworzenie Centrum Kultury

Pałac Wierusz-Kowalskich został zakupiony w 2015 r. przez Gminę Brwinów od Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, który wraz z sąsiadującym założeniem parkowym (dz. ew. nr 3/14, obręb nr 5 w Brwinowie, o pow. 79.152 m²) wpisany jest pod nr 999 do rejestru zabytków Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie. W skład zabudowy wchodzi m.in. pałac – jednopiętrowy budynek z 1925 r. o powierzchni użytkowej 889 m², dobudowana przez uczelnię aula wykładowa, domonty od strony ul. Przejazd (domonty to budynki mieszkalne szybko składane w całość na miejscu przeznaczenia), królikarnia, przepiórkarnia, zwierzętarnia, obora dydaktyczna i wybieg dla krów.

W Pałacu Wierusz-Kowalskich, po przeprowadzeniu jego remontu, planowane jest urządzenie Centrum Kultury - nowej siedziby Gminnego Ośrodka Kultury w Brwinowie. Realizacja projektu umożliwi mieszkańcom obszaru rewitalizacji korzystanie z oferty Gminnego Ośrodka Kultury, którego głównym celem jest tworzenie i upowszechnianie kultury wśród lokalnej społeczności, zwłaszcza wśród osób zamieszkujących obszar rewitalizacji. Zaadaptowany Pałac Wierusz-Kowalskich na Centrum Kultury będzie ponadto miejscem realizacji zaplanowanych w ramach programu rewitalizacji projektów ukierunkowanych na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i aktywizację zawodową, w tym projektów podstawowych: „Razem dla rodziny” i „Szkolenia dla osób bezrobotnych i wykluczonych” oraz projektów uzupełniających: „Pomocnik”, „Cyrkiel”, „Grupy robocze”, „Szkolenia w zakresie zakładania organizacji pozarządowej”, „Wsparcie dla kobiet powracających na rynek pracy”, „Wsparcie dla osób zamierzających założyć własną działalność gospodarczą”, „Szkolenia dla rodziców pt. Przedsiębiorcze dziecko”, „Szkolenia pt. Przedsiębiorcze dziecko”, „Szkolenia pt. CEŁownik”, „Warsztaty dla młodzieży pt. Wyznaczanie i skuteczne osiągnięcie celów” oraz „Klub Mam”.

Zakres działań:

- renowacja i adaptacja zabytkowego pałacu;
- zwiększenie oferty kulturalnej oraz wachlarza zajęć edukacyjnych Gminnego Ośrodka Kultury, w szczególności skierowanych do mieszkańców rewitalizowanego obszaru;
- zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego udziału w ofercie Gminnego Ośrodka Kultury (obecnie GOK mieści się w budynku, w którym jedynie część parteru jest dostępna dla osób z ograniczoną sprawnością ruchową).

Etap II – rewaloryzacja zabytkowego założenia parkowego

Przywrócenie zabytkowemu parkowi walorów historycznych i funkcjonalnych poprzez gospodarkę drzewostanem, renowację i odtworzenie zabytkowych obiektów budowlanych, wyposażenie w obiekty małej architektury oraz elementy infrastruktury.

Zakres działań:

- modernizacja układu komunikacyjnego z odtworzeniem ścieżek;
- rewaloryzacja drzewostanu, uzupełnienie szaty roślinnej parku, pielęgnacja roślinności;
- montaż infrastruktury parkowej – kosze na śmieci, ławki;
- budowa oświetlenia parkowego;
- wykonanie monitoringu wizyjnego;
- przywrócenie pierwotnego założenia funkcjonalno-urbanistycznego poprzez połączenie z sąsiadującym Parkiem Miejskim.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

2. REWALORYZACJA PARKU MIEJSKIEGO im. 36 P.p LEGII AKADEMICKIEJ (etap III)

Działania rewitalizacyjne parku podjęto w 2012 r. Inwestycja obejmowała remont głównego ciągu pieszego na odcinku ul. Przejazd do parkowej bramy o łącznej długości ok. 570 m. Kolejny etap rewitalizacji Parku Miejskiego obejmuje uzupełnienie oświetlenia i kamer monitoringu, jak i urządzenie miejsc aktywności fizycznej dla różnych grup wiekowych oraz wykonanie dodatkowych elementów małej architektury i nasadzeń roślin.

Realizacja projektu przyczyni się do utworzenia miejsca spotkań, wypoczynku i rekreacji o wysokich walorach estetycznych i przyrodniczych, które będzie sprzyjać integracji osób zamieszkujących obszar rewitalizacji oraz ich poczuciu przynależności do miejsca zamieszkania. Park Miejski stanie się miejscem organizacji imprez plenerowych i wydarzeń kulturalnych, w tym realizacji zaplanowanych w ramach programu rewitalizacji projektów rewitalizacyjnych: „Razem dla rodziny”, „Talentarnia” i „Klub Mam”.

Zakres działań:

- rewaloryzacja drzewostanu, uzupełnienie szaty roślinnej parku, pielęgnacja roślinności;
- przystosowanie stawu parkowego do wykorzystania go w celach rekreacyjnych;
- montaż infrastruktury parkowej – kosze na śmieci, ławki;
- uzupełnienie oświetlenia parkowego;
- uzupełnienie monitoringu wizyjnego;
- lokalizację siłowni zewnętrznych;
- utworzenie placu zabaw;
- połączenie z sąsiadującym, przypałacowym założeniem parkowym.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2022

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

11 000 000,00 zł – Adaptacja zabytkowego Pałacu Wierusz-Kowalskich na Centrum Kultury;

1 650 000,00 zł – Rewaloryzacja Parku Miejskiego.

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba obiektów zabytkowych wymagających remontu;
- Powierzchnia zrewaloryzowanych terenów zieleni;
- Liczba zamontowanych elementów małej architektury;
- Liczba budynków zaadaptowanych do pełnienia nowych funkcji;
- Powierzchnia zrewaloryzowanych terenów zieleni;

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

- Liczba placów zabaw;
- Liczba siłowni plenerowych;
- Liczba zamontowanych elementów małej architektury;
- Liczba zamontowanych kamer monitoringu.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej;
- Liczba zrealizowanych wydarzeń kulturalnych;
- Zmniejszenie liczby przestępstw;
- Liczba dzieci korzystających z placów zabaw;
- Liczba osób korzystających z siłowni plenerowych;
- Liczba osób korzystających z infrastruktury rekreacyjnej.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska;
- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Nowe miejsca aktywności lokalnej;
- ✓ Bezpieczeństwo mieszkańców.

PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE

PROJEKTY MIĘKKIE

PROJEKT NR. 7

„Porozmawiaj ze mną”

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 11

OPIS PROJEKTU

Głównym celem projektu jest budowanie partnerstwa nauczycieli, uczniów i rodziców poprzez kształtowanie kompetencji społecznych, w tym kompetencji informacyjno-komunikacyjnych, przygotowujących do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

Grupą docelową w ramach projektu będą: rodzice, nauczyciele i uczniowie ZS1 w Brwinowie.

Przewiduje się następujące działania:

1. warsztaty (2 grupy po 15 osób) wspólna grupa rodziców i nauczycieli, które będą miały na celu zarówno kształtowanie kompetencji społecznych, jak i integrację społeczności szkolnej. Podczas warsztatów realizowane będą zajęcia z zakresu: aktywnego słuchania, asertywności, budowania relacji, komunikacji interpersonalnych, kultury osobistej, konstruktywnej krytyki, poczucia własnej wartości, rozwiązywania konfliktów międzyludzkich, strategii radzenia sobie ze stresem, współpracy w zespole, wyrażania swoich uczuć, potrzeb i oczekiwań, zarządzania sobą w czasie;
2. szkolenie (2 grupy rodziców po 15 osób oraz 2 grupy nauczycieli po 15 osób), którego zadaniem będzie kształtowanie kompetencji informacyjno-komunikacyjnych związanych z krótkim zarysowaniem problemu zagrożeń niewłaściwego korzystania z urządzeń mobilnych oraz szerokim omówieniem możliwości konstruktywnego korzystania z zasobów Internetu oraz urządzeń mobilnych;
3. warsztaty dla uczniów pn.: „Wolny czas bez prądu”;
4. „Popołudnia rodzinne” – organizowanie spotkań z rodzicami raz w miesiącu. Planowany jest zakup m.in. takich gier jak np.: Pytaki, Przyczep ogon osła, Chusta Klanzy, piłki emocje, Bobble, modele do składania puzzle drewniane, Scrobble, Pędzące żółwie, warcaby, szachy, Rummikub, Jenga, Studnia Jakuba, Monopol, Pictureka, Quiz o przysłowkach, Mafia, Kapsle, Qwirke Monza.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2020

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

100 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej;
- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna.

PROJEKT NR. 8

„Szkoła dialogu” – program rozpoznawania i rozwoju uzdolnień ucznia z wykorzystaniem partnerskiej spójności wychowawczej szkoły i rodziców wokół jego osoby

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 11

OPIS PROJEKTU

Projekt zakłada zmianę podejścia pedagogicznego nauczycieli oraz zbudowania relacji współpracy w całej społeczności szkolnej. Głównym celem projektu jest wypracowanie nowego podejścia do współpracy z rodzicami, polegającego na budowaniu porozumienia i wspólnego ustalania zasad postępowania wobec osoby ich dziecka. Przewidziane w ramach projektu działania umożliwią osiągnięcie bardziej efektywnego modelu współpracy wszystkich uczestników życia szkolnego. Taki model współpracy pozwoli na skuteczniejsze działania wobec ucznia prowadzące do: określenia jego predyspozycji i zdolności (mocnych stron), a poprzez wymianę spostrzeżeń i podjęte współdziałanie do jego wszechstronnego rozwoju. Pozwoli to również na stopniowe wprowadzanie dziecka w obszar podejmowania decyzji względem jego osoby. Program powinien również zaowocować korzystną zmianą, jeśli chodzi o zaangażowanie rodziców w życie codzienne klasy i szkoły.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Program jest propozycją praktycznego i skutecznego rozwiązywania problemów jakie przynosi edukacja dzieci na poziomie szkoły podstawowej, poszukiwaniem środka dla wspomagania ucznia w jego rozwoju niezależnie od uwarunkowań podyktowanych jego cechami psychofizycznymi, jaki i posiadanym statusem społecznym. Zmiana relacji i idące za nią zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w szkole jest niezbędnym warunkiem budowania gotowości ucznia do podjęcia trudnego zadania, jakim jest uczenie się. Dalekosiężnym efektem programu powinno być zintegrowanie czterech środowisk: nauczycieli, uczniów, rodziców i pracowników obsługi szkoły we współpracy nad wykonaniem wspólnego zadania – zbudowania w szkole "wspólnoty wzajemnie się uczącej oraz udzielającej wzajemnego wsparcia".

Realizacja projektu przewiduje:

1. Wsparcie szkoły we wdrażaniu programu „Szkoła w Dialogu” przez instytucję szkolącą;
2. Kurs kompetencji nauczycielskich „Szkoła w Dialogu” prowadzony przez instytucję szkolącą (wykłady i warsztaty wprowadzające w praktykę budowania relacji w oparciu o założenia pedagogiki dialogu – grupy do 25 nauczycieli po 32 godziny, superwizje i konsultacje zgodnie z programem).

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

60 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna.

PROJEKT NR. 9

Kształtowanie kompetencji kluczowych z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w Zespole Szkół Nr 1 w Brwinowie

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 11

OPIS PROJEKTU

ZS1 nie dysponuje odpowiednią liczbą zestawów multimedialnych i komputerów, które są niezbędne do kształtowania kluczowych kompetencji niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym opartym na wiedzy. W szkole znajduje się 31 sal lekcyjnych, w czego jedynie 5 z nich jest wyposażona w zestawy multimedialne, tzw. komputer z odpowiednim oprogramowaniem, rzutnik, tablica interaktywna, głośniki. Uniemożliwia to efektywne korzystanie m.in. z dostępnych programów edukacyjnych czy e-podręczników.

W ramach projektu zorganizowane zostaną szkolenia i warsztaty dla nauczycieli z zakresu:

1. Umiejętności praktycznej obsługi zestawów multimedialnych;
2. Wykorzystywania w pracy z uczniami programów i aplikacji edukacyjnych
3. Umiejętności pracy w tzw. „chmurze”;

Ponadto, w ramach projektu zakupione i zainstalowane zostaną 24 zestawy multimedialne w salach lekcyjnych, zestaw programów edukacyjnych lub licencji do nauczania poszczególnych przedmiotów lub pracy w ramach udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zakupione 85 sztuk laptopów dla nauczycieli oraz 2 urządzenia wielofunkcyjne (drukarka, kopiarka, skaner).

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

500 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna.

PROJEKT NR. 10

"Zgrana rodzina" - program wspierania brwinowskich rodzin

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

OPIS PROJEKTU

Projekt zakłada realizację następujących działań: "Bez Klapsa - jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice", "Warsztaty umiejętności wychowawczych - szkoła dla rodziców i wychowawców - jak mówić, aby dzieci słuchały, jak słuchać, aby dzieci mówiły", "Punkt konsultacyjny dla młodych rodziców", "Grupa dla ojców", "Klub rodzica", "W dialogu" (dostęp do pomocy psychologicznej), "Poradnia internetowa". Grupą docelową w ramach projektu będą rodziny zamieszkujące obszar rewitalizacji. Projekt ma na celu wspieranie działań prorodzinnych, wspieranie młodych rodziców, zapobieganie patologiom społecznym, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz wymianę doświadczeń wśród rodziców.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2021

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

100 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna.

PROJEKT NR. 11

"Kreatywni i bezpieczni - chroni mnie to co mam w sobie"

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie, Szkoły gminne, Gminne świetlice socjoterapeutyczne

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji

OPIS PROJEKTU

Projekt zakłada realizację warsztatów i spotkań, obejmujących zajęcia arteterapii, naukę szydełkowania, robienia na drutach i szycia na maszynie, wykonywanie naczyń z gliny, zajęcia przybliżające obce kraje i kultury, rozwijanie zdolności i zainteresowań dzieci, zajęcia teatralne, kształtowanie kompetencji społecznych. Grupą docelową w ramach projektu będą dzieci i młodzież zamieszkujące obszar rewitalizacji. Realizacja projektu spowoduje rozwijanie umiejętności i zdolności

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

dzieci poprzez wzbudzanie kreatywności oraz organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Spodziewanym rezultatem realizacji projektu jest ograniczenie powstawania patologii społecznych oraz większa integracja społeczna.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2022

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

100 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna.

PROJEKT NR. 12

"Młodzi NIEgniewni"

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie, Gminne świetlice socjoterapeutyczne

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji

OPIS PROJEKTU

Program profilaktyczno - edukacyjny dla nastoletnich mieszkańców obszaru rewitalizacji obejmujący program profilaktyki rówieśniczej, zajęcia dot. wykorzystywania wizerunku w kontaktach międzyludzkich, planowanie ścieżki edukacyjno - zawodowej, kursy pierwszej pomocy, zajęcia rozwijające warsztat dziennikarski, zajęcia fotograficzne, warsztaty literackie, odnowę i przystosowanie do potrzeb młodzieży gminnego Skate Parku, trening umiejętności społecznych. Głównym celem projektu jest rozwijanie umiejętności i zdolności młodzieży, pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy, wzbudzanie kreatywności, organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu oraz zapobieganie patologiom społecznym.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2020

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

80 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

PROJEKT NR. 13

"Talentarnia"

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna, Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy i parkowy odrestaurowane w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

Projekt zakłada prezentację talentów mieszkańców w przestrzeni miejskiej, poprzez organizację warsztatów np. wokalne, czy instrumentalne w Parku Miejskim, odrestaurowanym w ramach projektu nr 6. Grupą docelową w ramach projektu będą dzieci i młodzież zamieszkujące obszar rewitalizacji. Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu integracji mieszkańców, dzięki organizacji alternatywnych form spędzania czasu. Przedsięwzięcie sprzyjać również będzie promocji lokalnych talentów.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2019

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

10 000,00 zł

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej;
- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

PROJEKT NR. 14

"POMOCNIK"

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna, Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy odrestaurowany w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

Wsparcie psychologiczne i prawnicze dla mieszkańców, zajęcia świetlicowe, zajęcia i warsztaty z tworzenia rękodzieła, warsztaty terapeutyczne. Grupą docelową w ramach projektu będą osoby wykluczone, zamieszkujące obszar rewitalizacji. Miejscem realizacji spotkań będzie obiekt pałacowy, odrestaurowany w ramach projektu nr 6. Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu integracji mieszkańców, wzbudzaniu kreatywności wśród mieszkańców oraz przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom społecznym.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2020

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

20 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej;
- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

PROJEKT NR. 15

Wsparcie dla osób powracających na rynek pracy - spotkania pod nazwą "Grupy robocze"

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna, Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy odrestaurowany w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

Spotkania dla małej grupy 5-7 osób. Grupą docelową w ramach projektu będą osoby bezrobotne, zamieszkujące obszar rewitalizacji. Spotkania dwugodzinne, raz w tygodniu kończą się zobowiązaniem realizacji postawionego celu do kolejnego spotkania. Miejscem realizacji spotkań będzie obiekt pałacowy, odrestaurowany w ramach projektu nr 6.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

60 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy;
- Liczba utworzonych grup wsparcia.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.
- Liczba osób uczestnicząca w grupach wsparcia.
- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

PROJEKT NR. 16

Wsparcie dla osób powracających na rynek pracy - szkolenia w zakresie zakładania organizacji pozarządowej

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna, Gmina Brwinów, Fundacja Be Proactive,

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy odrestaurowany w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

Szkolenie przeznaczone dla osób zamieszkujących obszar rewitalizacji, zamierzających założyć organizację pozarządową. Warsztaty obejmują ćwiczenia, pracę w grupach oraz dyskusje pomagające określić predyspozycje i możliwości założenia organizacji pozarządowej. Miejszem realizacji spotkań będzie obiekt pałacowy, odrestaurowany w ramach projektu nr 6.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

33 600,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy;
- Liczba utworzonych grup wsparcia.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba osób uczestnicząca w grupach wsparcia.
- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

PROJEKT NR. 17

Wsparcie dla kobiet powracających na rynek pracy

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna, Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy odrestaurowany w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

Szkolenie przeznaczone dla kobiet zamieszkujących obszar rewitalizacji, powracających na rynek pracy np. po urodzeniu dziecka. Jeden z wariantów skierowany jest głównie do mam. Godziny szkoleń mają umożliwić odebranie dziecka z przedszkola/szkoły lub przyjście na szkolenie z dzieckiem. W projekcie przewidziany jest trener, doradca zawodowy i stylistka. Miejscem realizacji spotkań będzie obiekt pałacowy, odrestaurowany w ramach projektu nr 6.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

240 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy;
- Liczba utworzonych grup wsparcia.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie;
- Liczba osób uczestnicząca w grupach wsparcia.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

PROJEKT NR. 18

Wsparcie dla osób zamierzających założyć własną działalność gospodarczą

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna, Gmina Brwinów, Fundacja Be Proactive

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy odrestaurowany w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

Szkolenie przeznaczone dla osób zamieszkujących obszar rewitalizacji, zamierzających założyć własną działalność gospodarczą. Warsztaty obejmują: ćwiczenia, pracę w grupach, dyskusje pomagające określić predyspozycje i możliwości znalezienia pomysłu na biznes. Miejszem realizacji spotkań będzie obiekt pałacowy, odrestaurowany w ramach projektu nr 6.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

67 200,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy;
- Liczba utworzonych grup wsparcia.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie;
- Liczba osób uczestnicząca w grupach wsparcia.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

PROJEKT NR. 19

Szkolenia dla rodziców pt. Przedsiębiorcze dziecko

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna, Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy odrestaurowany w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

Szkolenie polega na przekazaniu wiedzy dotyczącej oszczędzania i nauki przedsiębiorczości u dzieci. Grupą docelową w ramach projektu będą rodziny zamieszkujące obszar rewitalizacji. Miejszem realizacji spotkań będzie obiekt pałacowy, odrestaurowany w ramach projektu nr 6.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

38 400,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy;
- Liczba utworzonych grup wsparcia.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób uczestnicząca w grupach wsparcia;
- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna.

PROJEKT NR. 20

Szkolenia pt. Przedsiębiorcze dziecko

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna, Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy odrestaurowany w ramach projektu nr 6

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

OPIS PROJEKTU

Zajęcia dla dzieci klas I-III mające na celu naukę oszczędzania i przedsiębiorczości w formie zabawy. Miejszem realizacji spotkań będzie obiekt pałacowy, odrestaurowany w ramach projektu nr 6.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2020

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

144 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy;
- Liczba utworzonych grup wsparcia.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba osób uczestnicząca w grupach wsparcia.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna.

PROJEKT NR. 21

Szkolenia pt. „CELownik”

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna, Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy odrestaurowany w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

Szkolenia miękkie dotyczące tematyki wyznaczania i skutecznego osiągnięcia celów, zarządzania sobą w czasie, komunikacji, zarządzania stresem, asertywności i innych. Grupą docelową w ramach projektu będą osoby bezrobotne zamieszkujące obszar rewitalizacji. Miejszem realizacji spotkań będzie obiekt pałacowy, odrestaurowany w ramach projektu nr 6.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2018

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

4 320,00 zł

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy;
- Liczba utworzonych grup wsparcia.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba osób uczestnicząca w grupach wsparcia;
- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

PROJEKT NR. 22

Warsztaty dla młodzieży pt. Wyznaczanie i skuteczne osiągnięcie celów

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna, Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy odrestaurowany w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

Celem warsztatu, czyli aktywnej formy szkolenia opartej na ćwiczeniach, pracy w grupie, dyskusji, jest praca uczniów szkół średnich nad przygotowaniem planu realizacji własnych celów. Miejszem realizacji spotkań będzie obiekt pałacowy, odrestaurowany w ramach projektu nr 6.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

14 400,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba nowych wolontariuszy;
- Liczba utworzonych grup wsparcia;
- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba osób uczestnicząca w grupach wsparcia.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

PROJEKT NR. 23

Klub Mam

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna, Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji/obiekt pałacowy i parkowy odrestaurowane w ramach projektu nr 6

OPIS PROJEKTU

Klub Mam jest inicjatywą społeczną w formie bezpłatnych spotkań skierowanych dla młodych mam z dziećmi zamieszkujących obszar rewitalizacji. Projekt zakłada rozszerzenie zakresu działalności o częściowo płatne zajęcia dla dzieci, z udziałem gości i specjalistów w danych dziedzinach. Proponowane zajęcia obejmują dodatkowe spotkania w ramach klubu, angielski dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat, zajęcia plastyczne, warsztaty weekendowe, zajęcia z cyklu "Matematyka na wesoło" oraz zajęcia plastyczne i warsztaty dla dorosłych. Miejscami realizacji spotkań będą obiekty: pałacowy i parkowy, odrestaurowane w ramach projektu nr 6.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

152 160, 00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba nowych wolontariuszy;
- Liczba utworzonych grup wsparcia.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba osób uczestnicząca w grupach wsparcia.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Integracja społeczna.

PRZESTRZEŃ I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

PROJEKT NR. 24

Sieć monitoringu wizyjnego

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji

OPIS PROJEKTU

Instalacja systemu monitoringu miejskiego obejmującego Rynek w centrum miasta, przystanek kolejowy PKP, Stadion Miejski oraz Zespoły Szkół w Brwinowie.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017 - 2019

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

1 000 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zamontowanych kamer monitoring.

Wskaźniki rezultatu:

- Zmniejszenie liczby przestępstw.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Bezpieczeństwo mieszkańców.

PROJEKT NR. 25

Przebudowa Rynku w Brwinowie

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: Rynek

OPIS PROJEKTU

Przebudowa Rynku związana jest z modernizacją i nowym zagospodarowaniem ulic w centralnym punkcie miasta. Przebudowane zostaną drogi, napowietrzne linie elektroenergetyczne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

i telekomunikacyjne, powstanie nowe oświetlenie uliczne i elementy małej architektury oraz miejsca postojowe.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2018-2020

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

2 400 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zamontowanych elementów małej architektury;
- Długość przebudowanych ciągów komunikacyjnych.

Wskaźniki rezultatu:

- Zmniejszenie liczby przestępstw.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska;
- ✓ Nowe miejsca aktywności lokalnej;
- ✓ Bezpieczeństwo mieszkańców.

REMONT, MODERNIZACJA, TERMOMODERNIZACJA

PROJEKT NR. 26

Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Rynek 13 wraz z nadaniem nowych funkcji użytkowych

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Rynek 13

OPIS PROJEKTU

W ramach przedmiotowego projektu planowana jest modernizacja budynku mieszkalnego (datowanego na rok 1936), położonego w centrum miasta Brwinów, wraz ze zmianą funkcji użytkowania na lokal mieszkalno-usługowy. Budynek znajduje się na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji i negatywnie oddziałuje na estetykę przestrzeni publicznej. W ramach projektu powstanie lokal usługowy (gastronomiczny), który dzięki atrakcyjnej lokalizacji (w bezpośrednim sąsiedztwie budynków parafialnych oraz z Parkiem Miejskim) pełnić będzie funkcje kulturalno-rekreacyjne i stanowić spójną całość z miejską przestrzenią wypoczynkową dla mieszkańców. W budynku znajdować się będą także lokale mieszkalne oraz magazyn. Modernizacja budynku wraz

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

z przystosowaniem go do pełnienia nowych funkcji pozytywnie wpłynie na miejską przestrzeń publiczną, a efektem realizacji projektu będzie utworzenie miejsca spotkań lokalnych mieszkańców, jak i dla osób odwiedzających miasto. Na mapie Brwinowa pojawi się nowe miejsce zachęcające do spędzania wolnego czasu w jego centrum.

Utworzenie nowego lokalu usługowego wpłynie pozytywnie na wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze oraz zmniejszenie liczby osób pozostających bez pracy – utworzenie nowych miejsc pracy w lokalu.

Lokal gastronomiczny – kawiarnia, zlokalizowany będzie na parterze budynku i zostanie dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Część mieszkalna i magazynowa znajdować się będzie na dwóch kolejnych kondygnacjach.

Kawiarnia będzie podzielona na zaplecze oraz przestrzeń dla gości tj. sala konsumpcyjna - dostosowana do m.in.: organizacji dedykowanych spotkań typu prelekcje, prezentacje potencjału miasta, spotkań stowarzyszeń z terenu gminy, spotkań gości parafii, jak również spotkań rodzinnych, szkolnych, podróźniczych czy organizacji wystawy itp.

W ramach projektu zakłada się także podniesienie efektywności energetycznej budynku. Zainstalowane zostaną odnawialne źródła energii - ogniwa fotowoltaiczne i kolektory słoneczne. Wykonane zostaną prace związane z wymianą drewnianych stropów, pokrycia dachu na nowe, wymianą obróbek blacharskich, rynien, rur spustowych, wymianą łąt i kontrłąt dachu, wykonaniem instalacji odgromowej, instalacji elektrycznych, przemurowanie i otynkowanie kominów, wykonanie wieńcy żelbetonowych, wymianą zniszczonych i zużytych elementów konstrukcji dachu, termomodernizacją ścian zewnętrznych i dachu.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

1 045 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba budynków wymagających termomodernizacji;
- Liczba budynków zaadaptowanych do pełnienia nowych funkcji.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej;
- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie.
- Poprawa efektywności energetycznej budynków.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska;
- ✓ Nowe miejsca aktywności lokalnej;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych;
- ✓ Integracja społeczna.

PROJEKT NR. 27

Renowacja i modernizacja budynków parafialnych Parafii św. Floriana w Brwinowie

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Parafia św. Floriana w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: Rynek, ul. Biskupicka

OPIS PROJEKTU

Kościół: remont dachu oraz wymiana obróbki blacharskiej, elewacji zewnętrznej i wewnętrznej, wymiana i montaż instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, przeciwpożarowej, odgromowej i co, wymiana oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego, konserwacja czterech ołtarzy i ambony;

Budynek plebanii: wymiana pokrycia i konstrukcji dachu oraz jego przebudowa, kompleksowa termomodernizacja, wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych, stworzenie pochylni dla osób niepełnosprawnych;

Tereny wokół plebanii: wykonanie alejek spacerowych oraz boiska do gry w piłkę, instalacja monitoringu wizyjnego;

Organistówka: kompleksowa termomodernizacja, wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej;

Realizacja projektu wpłynie na stworzenie warunków integracji mieszkańców, zapewnienie dostępu dla osób niepełnosprawnych, poprawę warunków funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy "Na Górcie" w Brwinowie mieszczącego się w Organistówce (wsparcie i terapia osób niepełnosprawnych intelektualnie poprzez zajęcia terapeutyczne dające możliwość aktywnego spędzania czasu i zdobycia nowych doświadczeń, niosąc przy tym pomoc rodzinom osób niepełnosprawnych), wsparcie dla organizacji pozarządowych oraz osób związanych z kulturą i nauką (Organistówka jest m.in. miejscem spotkań ZHR oraz środowisk kulturalno-naukowych, natomiast z budynku plebanii korzystają m.in.: Brwinowskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „SZANSA”, Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje parafialne i charytatywne).

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2019

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

6 000 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba zamontowanych elementów małej architektury;
- Liczba zorganizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Liczba zamontowanych kamer monitoringu;
- Liczba budynków wymagających termomodernizacji.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów;
- Zmniejszenie liczby przestępstw;
- Poprawa efektywności energetycznej budynków.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska;
- ✓ Nowe miejsca aktywności lokalnej;
- ✓ Integracja społeczna.

PROJEKT NR. 28

Modernizacja piętra w bocznym skrzydle Zespołu Szkół Nr 1 w Brwinowie przeznaczonego dla uczniów I etapu edukacyjnego

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 11

OPIS PROJEKTU

Celem projektu jest poprawa warunków nauczania, wychowania i opieki dla uczniów I etapu edukacyjnego (kl. I – III szkoły podstawowej), w tym objętych edukacją włączającą (tzn. posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego).

Uczniowie klas I – III szkoły podstawowej muszą korzystać z tego samego wejścia do szkoły i dzielą przestrzeń w pomieszczeniach szatni z uczniami klas IV – VI szkoły podstawowej i gimnazjum. Pomieszczenia szatni są bardzo ciasne, a powoduje, że dzieci bardzo często gubią w niej swoje rzeczy, co wywołuje niezadowolenie rodziców.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Szkoła dysponuje sprzętem na wyposażenie sali integracji sensorycznej ale z powodu braku odpowiedniej wielkości sali, jest on umieszczony w bardzo małym pomieszczeniu, co znacznie utrudnia właściwe prowadzenie zajęć.

Ze względu na potrzeby dzieci szkoła zatrudnia wielu specjalistów: 2 pedagogów, 2 psychologów, 2 logopedów, 2 terapeutów pedagogicznych oraz nauczycieli wspomagających i pedagogów specjalnych. W szkole brakuje odpowiedniej liczby gabinetów do pracy indywidualnej i w małych grupach z dziećmi objętych nauczaniem włączającym i pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Realizacja projektu polegać będzie na zorganizowaniu oddzielnego wejścia do szkoły i wspólnej szatni dla dzieci z oddziałów przedszkolnych i uczniów klas I – III szkoły podstawowej, na parterze w lewej części skrzydła. Na piętrze bocznego skrzydła w pomieszczeniach po lokalu mieszkalnym powstanie sala integracji sensorycznej i sale dla specjalistów pracujących z dziećmi (logopeda, pedagog, psycholog). W ramach prac planuje się następujące prace: remont klatki schodowej na piętrze, przebudowa i dostosowanie lokalu mieszkalnego na potrzeby sali integracji sensorycznej i sali do pracy z dziećmi, zamontowanie przeszklonych drzwi na tzw. antresoli (przedłużenie ściany z drzwiami do pokoju sp. ds. kadr i płac), wyłożenie wykładziny na podłodze od sali 13 do nowych drzwi, zaaranżowanie kąpka zieleni w kąpku przy źródle wody pitnej, na korytarzu umieścić biblioteczkę dla dzieci, zamieszczenie nowych tablic do prezentacji prac dzieci na ścianach pomiędzy salami, pomalowanie ścian i sufit, zamontowanie paneli wyciszających na korytarzu, wyremontowanie toalet na piętrze dostosowując je do potrzeb dzieci w wieku 7–9 lat.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

230 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba budynków zaadaptowanych do pełnienia nowych funkcji.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska.

PROJEKT NR. 29

Remont i adaptacja holu oraz pomieszczeń przyległych (stołówka i toalety) w zespole Szkół Nr 1 w Brwinowie na aulę z zapleczem

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 1

OPIS PROJEKTU

Celem projektu jest stworzenie przestrzeni umożliwiającej integrację społeczności szkolnej i realizację atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego przez uczniów i ich rodziny, oferowanych przez szkołę, samorząd gminny, lokalne instytucje lub organizacje pozarządowe.

Dwupoziomowy hol szkoły był wykorzystywany jako sala gimnastyczna. Jest to w największym stopniu obciążona użytkowo i wyeksploatowana przestrzeń szkoły. W związku z tym utracił swoje walory estetyczne. Remont holu ma dostosować go do standardów auli służącej społeczności szkolnej - do organizacji uroczystości i imprez szkolnych, spotkań, akcji kulturalnych, rozrywkowych, szkoleń. Remontowi będzie towarzyszyło: wyposażenie przyległej stołówki w panele dźwiękoszczelne i system kanalizacji, co ma na celu użytkowanie jej jako sali cateringowej w trakcie imprez organizowanych w auli oraz remont toalet, co ma na celu podniesieniu komfortu ich użytkowania przez społeczność szkolną i gości. W ramach prac remontowych holu należy: dokonać pomiarów natężenia hałasu w holu i stołówce, zamontować panele wygłuszające i czujniki hałasu z sygnalizatorem przekroczeń dopuszczalnego hałasu, zmodernizować system nagłośnienia – dodatkowe mikrofony, mikroporty, głośniki, zamontować oświetlenie estradowe nad tzw. podestem, wykonać remont toalet przy podeście, zamontować system zdejmowanych kotar, elektroniczny system otwierania górnych okien doświetlających hol, nowe oświetlenie nad holem, rzutnik do ekranu, komputer, nowe balustrady z bezpiecznego szkła, wymienić drzwi w salach 5–8 i sekretariacie na aluminiowo-szklane, wykonać nową, bezpieczną nawierzchnię podłogi i schodów, tablice i gabloty wystawowe, doposażyć otwartą czytelnię na tzw. antresoli (lampy, siedziska, regały itp.), zakupić zestaw ok. 200 składanych krzesel i stołów, pomalować ściany i sufity, wymienić instalację elektryczną, zakupić samojezdną maszynę sprzątającą. Dodatkowo należy wyremontować podjazd dla osób niepełnosprawnych prowadzący do holu, wykonać pochylnię dla osób poruszających się na wózkach oraz dostosować toalety do potrzeb osób niepełnosprawnych.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

1 200 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba budynków zaadaptowanych do pełnienia nowych funkcji.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska.

PROJEKT NR. 30

Biblioteka szkolna – centrum informacji naukowej, edukacji czytelniczej i medialnej dla uczniów, rodziców i nauczycieli

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 11

OPIS PROJEKTU

Celem projektu jest reorganizacja biblioteki szkolnej na miejsce dostępne dla wszystkich członków społeczności szkolnej, znajdujące się w centralnej części szkoły i będącej centrum informacji naukowej, edukacji czytelniczej i medialnej w szkole.

Obecnie biblioteka szkolna mieści się w najdalszej i najniższej części szkoły (sala 24 w skrzydle gimnazjum). Jest to rozwiązanie wymuszone przez ograniczoną nośność stropów w salach na parterze i piętrze. Z tego względu księgozbiór może być przechowywany w sali, gdzie podłoga znajduje się bezpośrednio na ziemi. Po wybudowaniu hali sportowej drogę do biblioteki wydłuży dodatkowo nowa klatka schodowa. Przeniesienie biblioteki do sali z wejściem z holu szkoły uczyni ją bardziej dostępną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, przyczyni się do zwiększenia poziomu czytelnictwa oraz wykorzystania jej zasobów w procesach edukacyjnych i wychowawczych. Dobrze wyposażona biblioteka szkolna, dysponująca aktualnymi zbiorami, zarówno w postaci księgozbioru, jak i w postaci zasobów multimedialnych będzie wspomagać realizację celów kształcenia ogólnego. Nauczyciele wszystkich przedmiotów będą mieli większą możliwość odwołania się do zasobów biblioteki szkolnej i współpracowania z nauczycielami bibliotekarzami w celu wszechstronnego przygotowania uczniów do samokształcenia i świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji.

W ramach prac należy dostosować dwie sale na potrzeby biblioteki: salę w przyziemiu na księgozbiór i salę z księgozbiorem na wypożyczalnię z funkcją sali medialnej. W celu zachowania

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

bezpośredniego dostępu bibliotekarzy do księgozbioru należy wybudować schody z wypożyczalni do sali z księgozbiorem. Sale z księgozbiorem należy wyposażyć w regały biblioteczne, natomiast wypożyczalnię w duży ekran LCD i nagłośnienie, komputer dla nauczyciela, 4 – 5 stanowisk komputerowych dla czytelników, rolety na okna, stoliki i krzesła oraz stanowisko wypożyczania i udostępniania zbiorów bibliotecznych.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

250 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba budynków zaadaptowanych do pełnienia nowych funkcji.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska.

PROJEKT NR. 31

Remont budynku komunalnego przy ul. Grodziskiej 10

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Grodziska 10

OPIS PROJEKTU

Budynek znajduje się w złym stanie technicznym, w związku z czym nie jest użytkowany. Przeprowadzony zostanie kompleksowy remont obiektu, w tym wymiana stropów, wszystkich instalacji, ścian wewnętrznych. Budynek wpisany jest do gminnej ewidencji zabytków, zatem przeprowadzając remont należy zachować charakter zabytkowej kamienicy. Adaptacja budynku na mieszkania komunalne, spowoduje powiększenie zasobów mieszkaniowych miasta, umożliwiając m. in. przesiedlenie mieszkańców z najbardziej zdegradowanych budynków komunalnych.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2018-2020

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

1 000 000,00 zł

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba obiektów zabytkowych wymagających remontu;
- Liczba budynków zaadaptowanych do pełnienia nowych funkcji.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska.

PROJEKT NR. 32

Modernizacja komunalnego budynku mieszkalnego przy ul. Powstańców Warszawy 4

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Powstańców Warszawy 4

OPIS PROJEKTU

Inwestycja obejmuje prace termomodernizacyjne, takie jak: docieplenie ścian zewnętrznych, wymianę instalacji wewnętrznych w częściach wspólnych budynku, a także odnowienie elewacji, remont klatek schodowych, wymianę pokrycia dachowego.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2020

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

800 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba budynków wymagających termomodernizacji.

Wskaźniki rezultatu:

- Poprawa efektywności energetycznej budynków.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska.

PROJEKT NR. 33

Rozbudowa budynku przy ul. Rynek 26 wraz z modernizacją części istniejącej na hotel

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Osoba prywatna

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: Rynek 26

OPIS PROJEKTU

Rozbudowa i modernizacja stuletniego budynku mieszkalnego z jednoczesną zmianą funkcji użytkowej na cele świadczenia usług hotelowych. W ramach projektu powstanie hotel z 15 pokojami wraz z łazienkami, niewielkim zapleczem gastronomicznym, częścią jadalną i recepcyjną oraz powierzchnią użytkową przeznaczoną na inne cele. Obiekt wykorzystywał będzie odnawialne źródła energii w postaci ogniw fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2021

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

1 800 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba budynków zaadaptowanych do pełnienia nowych funkcji.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska;
- ✓ Nowe miejsca aktywności lokalnej;
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

INFRASTRUKTURA SPORTOWA

PROJEKT NR. 34

Siłownia „pod chmurką”

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Gmina Brwinów w partnerstwie m.in. ze Stowarzyszeniem Projekt Brwinów, szkołami i przedszkolami, Środowiskowym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Kultury, spółdzielniami mieszkaniowymi, Powiatem Pruszkowskim oraz Województwem Mazowieckim (w zakresie lokalizacji w granicach pasów drogowych dróg powiatowych i wojewódzkich).

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji

OPIS PROJEKTU

Projekt przewiduje budowę sieci siłowni zewnętrznych typu fitness outdoor w Parku Miejskim, na skwerach i zieleńcach, na osiedlach mieszkaniowych, w okolicy placów zabaw oraz przy szkole i obiektach sportowych na terenie obszaru rewitalizacji miasta Brwinów.

Projekt zakłada budowę urządzeń zewnętrznych typu orbitrek, twister, biegacz, wahadło, wioślarz, wyciskacz itp. (od 2 do 6 urządzeń w jednej lokalizacji), umieszczonych na terenach publicznych lub ogólnodostępnych, w pobliżu chodników, ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych. Projekt przewiduje konieczność dokonania utwardzenia terenu przed posadowieniem urządzeń oraz konieczność zapewnienia dodatkowego wygradzenia wraz z furtkami z zewnątrz (w przypadku lokalizacji urządzeń np. na terenach szkoły i przedszkola, stadionu miejskiego, ośrodka kultury - w celu zapewnienia dostępu na teren siłowni osobom z zewnątrz, ale z wewnętrznym wygradzeniem uniemożliwiającym dostęp na teren poza siłownią) oraz wykonanie dojazdów rowerowych wraz z wyposażeniem terenów siłowni w stojaki na rowery, ławki, kosze itp. inne elementy małej architektury. Realizacja projektu będzie sprzyjać przeciwdziałaniu zjawiskom negatywnym i rozwiązaniu problemów dotyczących całego obszaru, poprawiając jakość życia mieszkańców, zwiększając integrację mieszkańców oraz odbudowę więzi społecznych. Utworzenie ogólnodostępnych terenów rekreacji - czynnych w okresie zimowym i letnim - umożliwi mieszkańcom korzystanie z alternatywnych form spędzania wolnego czasu, popularyzację zdrowego trybu życia i kultury fizycznej, a także integrację społeczną osób zarówno młodych i aktywnych, jak i starszych lub niepełnosprawnych, które cenią zdrowy styl życia - poprzez zapewnienie im dostępu do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Ponadto, siłownie zewnętrzne to nie tylko ciekawe miejsce spotkań i integracji, ale również interesujący obiekt architektury miejskiej, co wpłynie na poprawę wizerunku miasta.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2022

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

1 000 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba siłowni plenerowych.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób korzystających z siłowni plenerowych.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Nowe miejsca aktywności lokalnej.

PROJEKT NR. 35

Odnowienie i dostosowanie sali gimnastycznej z zapleczem dla uczniów I etapu edukacyjnego w Zespole Szkół Nr 1 w Brwinowie

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 11

OPIS PROJEKTU

Celem projektu jest poprawa warunków realizacji wychowania fizycznego, edukacji zdrowotnej oraz pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjnym dla uczniów klas I – III szkoły podstawowej.

W ramach projektu planuje się: wymianę wykładziny na podłodze, malowanie ścian i sufitu farbami tworzącymi zmywalną, antyalergiczną powłokę, zakup nowego sprzętu do ćwiczeń, renowację drabinek gimnastycznych, montaż paneli wyciszających oraz systemu nagłośnienia. Na zapleczu należy: wymienić armaturę natrysków i armaturę w toaletach, wymienić glazurę i terakotę w toaletach i natryskach, pomalować ściany i sufity w szatniach farbami tworzącymi zmywalną, antyalergiczną powłokę, wymienić system wentylacji mechanicznej lub zainstalować wentylację wymuszoną, wymienić drzwi w szatniach i toaletach na aluminiowo-szklane z bezpiecznymi pochwykami z samozamykaczami, pomalować ściany i sufit w magazynku. Magazynek należy wyposażać w stojaki, półki na pomoce itp.

Po zrealizowaniu inwestycji mającej na celu budowę hali sportowej, obecna sala gimnastyczna będzie służyła realizacji wychowania fizycznego, edukacji zdrowotnej oraz pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjnym dla uczniów klas I – II szkoły podstawowej. Obecnie sala i sprzęt są już w dużym stopniu wyeksploatowane przez dotychczasowych użytkowników. Zaplecze sali – przebieralnie, natryski, toalety wymagają gruntownego odnowienia, a ich wyposażenie wymiany.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

300 000,00, zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba obiektów infrastruktury sportowej wymagających remontu.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób korzystających z infrastruktury rekreacyjnej.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska;
- ✓ Nowe miejsca aktywności lokalnej.

PROJEKT NR. 36

Przebudowa stadionu sportowego w Brwinowie

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Turystyczna 4

OPIS PROJEKTU

Projekt zakłada przebudowę płyty boiska, trybun, wykonanie oświetlenia i ogrodzenia terenu stadionu miejskiego w Brwinowie przy ulicy Turystycznej 4.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2018-2020

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

3 000 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Liczba obiektów infrastruktury sportowej wymagających remontu.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób korzystających z infrastruktury rekreacyjnej.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Funkcjonalna przestrzeń miejska;
- ✓ Nowe miejsca aktywności lokalnej.

INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA

PROJEKT NR. 37

Budowa kładki nad torami PKP

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Gmina Brwinów, Stowarzyszenie Projekt Brwinów

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Komorowska – ul. Jana III Sobieskiego

OPIS PROJEKTU

Inwestycja obejmuje czterobiegowe schody, kładkę nad torami oraz budowę wind osobowych, w tym w szczególności dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się i rowerzystów.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2017-2020

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

3 000 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Długość przebudowanych ciągów komunikacyjnych.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Bezpieczeństwo mieszkańców.

PROJEKT NR. 38

Przebudowa ul. Szkolnej, ul. Bankowej, ul. Dworskiej i ul. Spokojnej

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul. Szkolna, ul. Bankowa, ul. Dworska, ul. Spokojna

OPIS PROJEKTU

Inwestycja obejmuje przebudowę jezdni, budowę chodników i odwodnienia, budowę wyniesionych skrzyżowań i elementów uspokojenia ruchu drogowego. Poprawa lokalnego systemu drogowego oraz bezpieczeństwa pieszych (zwłaszcza dzieci w drodze do i z ZS Nr 1) i kierowców.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2019-2020

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

1 600 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Długość przebudowanych ciągów komunikacyjnych.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Bezpieczeństwo mieszkańców.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

PROJEKT NR. 39

Przebudowa ul. Wiejskiej ul. J. Kusocińskiego i ul Turystycznej

WNIOSKODAWCA/BENEFICJENT

Gmina Brwinów

LOKALIZACJA

obszar rewitalizacji: ul Wiejska, ul. J Kusocińskiego, ul. Turystyczna

OPIS PROJEKTU

Przebudowa dróg, w tym wykonanie ciągu pieszo-rowerowego na odcinku 1,2 km o szerokości 3 m. Ułatwienie dostępu do centrum Brwinowa mieszkańcom północnej części miasta, zapewnienie bezpiecznego ruchu pieszych i rowerzystów w pasie przebudowanych dróg.

LATA REALIZACJI PROJEKTU

2020

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTU

1 000 000,00 zł

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I POMIARU

Wskaźniki produktu:

- Długość przebudowanych ciągów komunikacyjnych.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób korzystających z infrastruktury rekreacyjnej.

ZGODNOŚĆ Z CELAMI

- ✓ Bezpieczeństwo mieszkańców.

Tabela 9. Wykaz wskaźników produktu i rezultatu projektów

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa dla obszaru (rok 2016)	Wartość realizacji projektów rewitalizacyjnych	Wartość docelowa (rok 2023)
Wskaźniki produktu						
1. Zintegrowane społeczeństwo, aktywnie działające na rzecz wspólnego dobra	Integracja społeczna	Liczba zatrudnionych animatorów	os.	0	4	4
		Liczba wolontariuszy	os.	27	15	42
		Liczba zatrudnionych asystentów rodziny i wychowawców podwórkowych	os.	1	5	6
	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	Liczba grup wsparcia	szt.	1	9	10

	Wspólny wskaźnik dla celów operacyjnych: integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	Liczba organizowanych spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów	szt./rok.	77	53	130
2. Atrakcyjna i funkcjonalna przestrzeń publiczna	Funkcjonalna przestrzeń miejska	Liczba obiektów zabytkowych wymagających remontu	szt.	10	3	7
		Powierzchnia zrewaloryzowanych terenów zieleni	m ²	10 000	90 000	100 000
		Liczba budynków zaadaptowanych do pełnienia nowych funkcji	szt.	0	4	4
		Liczba budynków wymagających termomodernizacji	szt.	5	5	0
		Liczba obiektów infrastruktury sportowej wymagających remontu	szt.	3	3	0
	Nowe miejsca aktywności lokalnej	Liczba zamontowanych elementów małej architektury	szt.	118	47	165
		Liczba placów zabaw	szt.	2	5	7
		Liczba siłowni plenerowych	szt.	1	17	18
	Bezpieczeństwo mieszkańców	Liczba zamontowanych kamer monitoringu	szt.	11	20	31
		Długość przebudowanych ciągów komunikacyjnych	m	6 000	12 000	18 000
	Wskaźniki rezultatu					
1. Zintegrowane społeczeństwo, aktywnie działające na rzecz wspólnego dobra	Integracja społeczna	Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej	os./rok	800	400	1200
		Liczba zrealizowanych wydarzeń kulturalnych	szt./rok	18	20	38
		Liczba rodzin objętych programem asystentury rodzinnej	rodz.	17	20	37
	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych,	os.	0	50	50

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

		objętych wsparciem w programie				
		Liczba osób uczestnicząca w grupach wsparcia	os.	12	100	112
	Wspólny wskaźnik dla celów operacyjnych (integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych)	Liczba uczestników spotkań, kursów, szkoleń i warsztatów	os./rok	300	400	700
2. Atrakcyjna i funkcjonalna przestrzeń publiczna	Funkcjonalna przestrzeń miejska	Poprawa efektywności energetycznej budynków	%	-	25%	25%
	Nowe miejsca aktywności lokalnej	Liczba dzieci korzystających z placów zabaw	os./dzień	30	170	200
		Liczba osób korzystających z siłowni plenerowych	os./dzień	10	190	200
		Liczba osób korzystających z infrastruktury rekreacyjnej	os./dzień	100	300	400
Bezpieczeństwo mieszkańców	Zmniejszenie liczby przestępstw	szt.	37	17	20	

Źródło: Opracowanie własne

Instytucjami, które udostępnią dane statystyczne do wyznaczenia wskaźników produktu i rezultatu będą: Urząd Gminy Brwinów, Starostwo Powiatowe w Pruszkowie, MZDW w Warszawie, Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków, Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie, Gminny Ośrodek Kultury, Gminne świetlice socjoterapeutyczne, Komisariat Policji w Brwinowie, Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie, Parafia św. Floriana w Brwinowie, Stowarzyszenie Projekt Brwinów, Fundacja Be Proactive oraz Table&Graph Sp. z o.o.

7. MECHANIZMY ZAPEWNIAJĄCE KOMPLEMENTARNOŚCI

7.1 Komplementarność międzyokresowa

Gmina Brwinów posiada doświadczenie w realizacji projektów mających istotny wpływ na poprawę jakości i warunków życia, w tym z wykorzystaniem środków zewnętrznych (m.in. unijnych). Projekty zrealizowane ze środków unijnych (tabela poniżej) miały w głównej mierze na celu: zmniejszenie dysproporcji edukacyjnych i rozwojowych uczniów szkół oraz rozwój ich zainteresowań i uzdolnień, podniesienie jakości wykształcenia i sprawności fizycznej, podniesienie kompetencji

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

pracowniczych, podniesienie kompetencji długotrwale bezrobotnych kobiet i umożliwienie im powrotu na rynek pracy, przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu. W ramach niniejszego dokumentu zaplanowano szereg inwestycji mających na celu rozwijanie umiejętności i zdolności dzieci/młodzieży, integracje mieszkańców czy przede wszystkim przeciwdziałanie problemom społecznym, co stanowić będzie kontynuację wcześniej podjętych interwencji. W poniższej tabeli znajduje się wykaz projektów zrealizowanych na terenie gminy Brwinów z wykorzystaniem środków unijnych.

Tabela 10. Wykaz projektów zrealizowanych na terenie gminy Brwinów, współfinansowanych ze środków unijnych

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Wartość dofinansowania	Źródło dofinansowania
1.	„Multimedialni uczniowie – zajęcia pozalekcyjne w systemie blended learningu i tradycyjnym”	1 055 210,00	896 928,50	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013
2.	Wiedza kluczem do przyszłości	1 533 890,00	1 487 620,00	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013
3.	Podniesienie kompetencji pracowników i jakości funkcjonowania Urzędu Gminy Brwinów	918 569,36	780 783,96	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013
4.	Od apatii do sukcesu!	846 578,50	719 591,73	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013
5.	Internet w zasięgu – przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Brwinów	549 150,00	466 777,50	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013
6.	Bawmy się i uczmy	190 386,00	161 828,10	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013
7.	Umiem coraz więcej	185 423,15	157 609,68	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013
8.	Szkolna Akademia Aktywności Lokalnej drogą do edukacji dla mieszkańców gminy Brwinów	49 943,00	42 451,55	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013
9.	Modernizacja systemu grzewczego dla potrzeb budynku Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie z wykorzystaniem OZE - pomp ciepła i kolektorów słonecznych, wspomaganych agregatem kogeneracyjnym	1 684 288,29	575 260,42	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013
10.	Budowa wiejskiego Klubu Kultury (świetlicy) w Owczarni	531 667,96	400 000	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013
11.	Rewitalizacja budynku	1 285 785,22	229 581,00	Program Rozwoju

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

	użyteczności publicznej „Dwór Toeplitza” przy ul. Wiejskiej 1 w Otrębusach			Obszarów Wiejskich 2007-2013
12.	Budowa boiska rekreacyjnego do gier zespołowych w Parzniewie	218 416,73	100 000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013
13.	„Pola Parzniewskie – szlak historyczno – przyrodniczy”	2 041 652,22	449 440,37	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013
14.	Matecznik Mazowsze" centrum folklorystyczne	59 055 565,70	39 189 744,09	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013

Źródło: www.mapadotacji.gov.pl Urząd Gminy Brwinów

Zrealizowane zostały także liczne inwestycje infrastrukturalne, zarówno współfinansowane ze środków unijnych, jak również ze środków własnych gminy, w tym projekty, które zaplanowane zostały w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Brwinowa (przyjętego do realizacji Uchwałą Rady Miejskiej 10 czerwca 2015 r.).

W ramach środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego wsparto termomodernizację Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. W Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Brwinowa na lata 2016-2023 zaplanowano z kolei szereg inwestycji mających na celu zwiększanie efektywności energetycznej m.in. budynków mieszkalnych zlokalizowanych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Przyczynić się ma to do kompleksowej poprawy jakości środowiska przyrodniczego poprzez ukierunkowanie na gospodarkę niskoemisyjną.

Z zaplanowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Brwinów (z roku 2015) zrealizowano takie projekty jak:

- remont dworu „Zagroda” - dworek to jeden z najbardziej charakterystycznych zabytków na terenie całej gminy, jest siedzibą Towarzystwa Przyjaciół Brwinowa. Przeprowadzony remont zwiększył funkcjonalność dworu i ponownie służy do organizacji licznych spotkań i wydarzeń kulturalnych;
- remont Ochotniczej Straży Pożarnej w Brwinowie – remont sal, które są miejscem spotkań mieszkańców i organizacji różnego rodzaju uroczystości, wymiana drzwi garażowych i ogrzewania;
- remont Gminnego Ośrodka Kultury – kompleksowy remont Ośrodka połączony był z realizacją projektu pn.: „Mniej barier – ułatwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do budynków użyteczności publicznej” dofinansowanego ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w ramach którego wybudowano pochylnię dla osób

niepełnosprawnych. W niniejszym dokumencie zaplanowane zostało utworzenie nowej siedziby Ośrodka celem zwiększenie jego dostępności oraz rozszerzenia oferty kulturalnej i zajęć edukacyjnych;

- rewitalizacja Paku Miejskiego (trzy etapy) – w ramach realizacji dwóch etapów przedmiotowej inwestycji opracowano jej koncepcję, wykonano remont głównej alei parkowej i zainstalowano nowe oświetlenie, kamery monitoringu oraz elementy małej architektury. Projekt ten będzie kontynuowany – przewiduje się m.in. uzupełnienie sieci oświetlenia, nasadzenie nowych roślin czy utworzenie nowych miejsc wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców z różnych grup wiekowych;
- przebudowa/modernizacja Zespołu Szkół Nr 1 w Brwinowie, w tym przebudowa bloku kuchennego, ocieplenie budynku, urządzenie otoczenia Zespołu Szkół, budowa boisk sportowych, zakup i instalacja monitoringu – wieloetapowe działania dotyczące Zespołu Szkół Nr 1 w Brwinowie będą kontynuowane, podjęte zostaną kolejne działania inwestycyjne, jak również uzupełnione o realizację licznych działań mających wpływ na zwiększenie integracji, współpracy, kształtowanie kompetencji społecznych i z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych czy zapewnienie poradnictwa specjalistycznego zachowania problemowe wśród młodzieży dotkniętej problemami patologii społecznej;
- kontynuowane będą także działania mające na celu zwiększanie kompetencji informacyjno-komunikacyjnych – budowanie społeczeństwa informacyjnego – kontynuacja projektu „Budowa lokalnej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w gminie Brwinów”, „Internet w zasięgu...”;
- kontynuowane zostaną także działania mające na celu poprawę lokalnej infrastruktury drogowej.

Podsumowując, komplementarność międzyokresowa zostanie zapewniona, co ma związek z tym, że większość projektów zaplanowanych w ramach niniejszego Programu ukierunkowanych jest na osiągnięcie takich samych lub podobnych celów, jak zadania zrealizowane w poprzednim okresie programowania, bądź będą stanowiły ich kontynuację lub uzupełnienie.

7.2 Komplementarność źródeł finansowania

Działania zaplanowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Brwinowa na lata 2016-2023 będą finansowane z różnych źródeł. Spośród źródeł zewnętrznych, wymienia się przede wszystkim możliwość wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, ale również z innych programów krajowych czy wojewódzkich. W przypadku braku możliwości pozyskania dotacji, zakłada się, że projekty będą realizowane

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

w ramach środków własnych podmiotu realizującego (wnioskodawcy) lub przy wykorzystaniu różnego rodzaju preferencyjnych pożyczek i kredytów. Umiejętne łączenie lub uzupełnianie wsparcia ze środków EFRR i EFS zapewni większą efektywność realizowanych zadań.

Tabela 11. Wykaz projektów wraz z możliwymi źródłami ich finansowania

L.p.	Nazwa projektu	Wartość inwestycji	Czas realizacji	Możliwe źródło finansowania	Podmiot realizujący
PROJEKTY PODSTAWOWE					
1.	Mobilny Dom Seniora	90 000,00	2017	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; PO WER 2014-2020 (EFS);	Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie
2.	Szkolenie dla osób bezrobotnych i wykluczonych	30 000,00	2017-2018	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego;	Table&Graph Sp. z o.o.
3.	Razem łatwiej	183 400,00	2017-2018	RPO WM 2014-2020 (EFRR, EFS); środki własne podmiotu realizującego; środki w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020;	Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie
4.	Razem dla rodziny	111 000,00	2018	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego;	Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie
5.	Akademia Odpowiedzialności	100 000,00	2017-2021	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego;	Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie
6.	Rewitalizacja zespołu parkowo-pałacowego w Brwinowie wraz z utworzeniem Centrum Kultury	12 650 000,00	2017-2022	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów; dotacje w ramach Programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2016-2020; fundusze zewnętrzne MF EOG; POIiŚ 2014-2020 (EFRR) (FS);	Gmina Brwinów w partnerstwie m.in. ze Stowarzyszeniem Projekt Brwinów, Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, Gminnym Ośrodkiem Kultury i organizacjami pozarządowymi
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE					
7.	„Porozmawiaj ze mną”	100 000,00	2017-2020	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego;	Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie
8.	„Szkoła dialogu” – program rozpoznawania i rozwoju uzdolnień ucznia z wykorzystaniem partnerskiej spójności wychowawczej	60 000,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego;	Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

	szkoły i rodziców wokół jego osoby				
9.	Kształtowanie kompetencji kluczowych z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w Zespole Szkół Nr 1 w Brwinowie	500 000,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; PO WER 2014-2020 (EFS);	Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie
10.	"Zgrana rodzina" - program wspierania brwinowskich rodzin	100 000,00	2017-2021	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; dotacje Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;	Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie
11.	"Kreatywni i bezpieczni - chronię to co mam w sobie"	100 000,00	2017-2022	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; dotacje Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;	Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie, Szkoły gminne, Gminne świetlice socjoterapeutyczne
12.	"Młodzi NIEgniewni"	80 000,00	2017-2020	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; dotacje Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;	Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie, Szkoły gminne, Gminne świetlice socjoterapeutyczne
13.	"Talentarnia"	10 000,00	2017-2020	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów;	Osoba prywatna, Gmina Brwinów
14..	"POMOCNIK"	20 000,00	2017-2020	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów; dotacje Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;	Osoba prywatna, Gmina Brwinów
15.	Wsparcie dla osób powracających na rynek pracy - spotkania pod nazwą "Grupy robocze"	60 000,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów; PO WER 2014-2020 (EFS);	Osoba prywatna, Gmina Brwinów
16.	Wsparcie dla osób powracających na rynek pracy - szkolenia w zakresie zakładania organizacji pozarządowej	33 600,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów; PO WER 2014-2020 (EFS);	Osoba prywatna, Gmina Brwinów, Fundacja Be Proactive
17.	Wsparcie dla kobiet powracających na	240 000,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu	Osoba prywatna, Gmina Brwinów

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

	rynek pracy			realizującego; środki partnerów; PO WER 2014-2020 (EFS);	
18.	Wsparcie dla osób zamierzających założyć własną działalność gospodarczą	67 200,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów;	Osoba prywatna, Gmina Brwinów, Fundacja Be Proactive
19.	Szkolenia dla rodziców pt. Przedsiębiorcze dziecko	38 400,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów;	Osoba prywatna, Gmina Brwinów
20.	Szkolenia pt. Przedsiębiorcze dziecko	144 000,00	2017-2020	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów;	Osoba prywatna, Gmina Brwinów
21.	Szkolenia pt. „CEŁownik”	4 320,00	2017-2018	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego;	Osoba prywatna, Gmina Brwinów
22.	Warsztaty dla młodzieży pt. Wyznaczanie i skuteczne osiąganie celów	14 400,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów;	Osoba prywatna, Gmina Brwinów
23.	Klub Mam	152 160,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFS); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów;	Osoba prywatna, Gmina Brwinów
24.	Sieć monitoringu wizyjnego	1 000 000,00	2017-2019	środki własne podmiotu realizującego;	Gmina Brwinów
25.	Przebudowa Rynku w Brwinowie	2 400 000,00	2018-2020	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego;	Gmina Brwinów
26.	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Rynek 13 wraz z nadaniem nowych funkcji użytkowych	1 045 000,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego; środki NFOŚiGW/WFOŚiGW;	Osoba prywatna
27.	Renowacja i modernizacja budynków parafialnych Parafii św. Floriana w Brwinowie	6 000 000,00	2017-2019	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego;	Parafia św. Floriana w Brwinowie
28.	Modernizacja piętra w bocznym skrzydle Zespołu Szkół Nr 1 w Brwinowie przeznaczonego dla uczniów I etapu edukacyjnego	230 000,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego;	Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie
29.	Remont i adaptacja holu oraz	1 200 000,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne	Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

				podmiotu realizującego;	
30.	pomieszczeń przyległych (stołówka i toalety) w zespole Szkół Nr 1 w Brwinowie na aulę z zapleczem				
30.	Biblioteka szkolna – centrum informacji naukowej, edukacji czytelniczej i medialnej dla uczniów, rodziców i nauczycieli	250 000,00	2017-2023	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego;	Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie
31.	Remont budynku komunalnego przy ul. Grodzkiej 10	2 000 000,00	2018-2020	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego; środki NFOŚiGW/WFOŚiGW;	Gmina Brwinów
32.	Modernizacja komunalnego budynku mieszkalnego przy ul. Powstańców Warszawy 4	800 000,00	2017-2020	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego;	Gmina Brwinów
33	Rozbudowa budynku przy ul. Rynek 26 wraz z modernizacją części istniejącej na hotel	1 800 000,00	2017-2020	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego;	Osoba prywatna
34.	Siłownia „pod chmurką”	1 000 000,00	2017-2022	Środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów, w tym środki powiatu i województwa;	Gmina Brwinów w partnerstwie m.in. z organizacjami pozarządowymi, szkołami i przedszkolami, Środowiskowym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Kultury, spółdzielniami mieszkaniowymi, Powiatem Pruszkowskim oraz Województwem Mazowieckim
35.	Odnowienie i dostosowanie sali gimnastycznej z zapleczem dla uczniów I etapu edukacyjnego (klasy I – III szkoły	300 000,00	2017-2025	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego; dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej;	Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

	podstawowej) w Zespole Szkół Nr 1 w Brwinowie				
36.	Przebudowa stadionu sportowego w Brwinowie	3 000 000,00	2018- 2020	środki własne podmiotu realizującego; dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej;	Gmina Brwinów
37.	Budowa kładki nad torami PKP	3 000 000,00	2017- 2020	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów;	Gmina Brwinów, Stowarzyszenie Projekt Brwinów, PKP
38.	Przebudowa ul. Szkolnej, ul. Bankowej, ul. Dworskiej i ul. Spokojnej	1 600 000,00	2019- 2020	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego; dotacja w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019;	Gmina Brwinów
39.	Przebudowa ul. Wiejskiej, ul. J. Kusocińskiego i ul. Turystycznej	1 000 000,00	2020	RPO WM 2014-2020 (EFRR); środki własne podmiotu realizującego; środki partnerów;	Gmina Brwinów

Źródło: Opracowanie własne

7.3 Komplementarność problemowa

Realizacja inwestycji zaplanowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Brwinowa na lata 2016-2023 będzie oddziaływała na wyznaczony obszar w każdym aspekcie, głównie społecznym, ale także gospodarczym. Zdiagnozowane problemy zostaną rozwiązane kompleksowo. Zapewnienie komplementarności problemowej zapobiega fragmentaryzacji podejmowanych interwencji. W poniższej tabeli wskazano projekty zaplanowane do realizacji w ramach LPR miasta Brwinów wraz ze wskazaniem problemów na które odpowiadają.

Tabela 12. Komplementarność problemowa

Zaplanowane projekty odpowiadają na następujące problemy:												
L.p.	Nazwa projektu	Zagrożenie wykluczeniem	Brak atrakcyjnej oferty kulturalnej/edukacyjnej	Niski poziom integracji mieszkańców	Wysokie bezrobocie	Niski poziom bezpieczeństwa	Niefunkcjonalna przestrzeń publiczna	Brak atrakcyjnych miejsc o charakterze wypoczynkowo-rekreacyjnym	Zły stan obiektów budowlanych	Niska dostępność do obiektów użyteczności publicznej	Zły stan ciągów komunikacyjnych	Niska jakość terenów zieleni urządzonej
PROJEKTY PODSTAWOWE												
1.	Mobilny Dom Seniora	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
2.	Szkolenie dla osób z terenów objętych Programem Rewitalizacji	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
3.	Razem łątwej	+	+	+	-	+	+	+	-	-	-	-
4.	Razem dla rodziny	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
5.	Akademia Odpowiedzialności	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Rewitalizacja zespołu parkowo-pałacowego w Brwinowie wraz z utworzeniem Centrum Kultury	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE												
7.	„Porozmawiaj ze mną”	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	„Szkoła dialogu” – program rozpoznawania i rozwoju uzdolnień ucznia z wykorzystaniem partnerskiej spójności wychowawczej szkoły i rodziców wokół jego osoby	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	Kształtowanie kompetencji kluczowych z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w Zespole Szkół Nr 1 w Brwinowie	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	"Zgrana rodzina" - program wspierania brwinowskich rodzin	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	"Kreatywni i bezpieczni - chroni mnie to co mam	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

	w sobie"											
12.	"Młodzi NIEgniewni"	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	"Talentarnia"	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
14.	"POMOCNIK"	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
15.	Wsparcie dla osób powracających na rynek pracy - spotkania pod nazwą "Grupy robocze"	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
16.	Wsparcie dla osób powracających na rynek pracy - szkolenia w zakresie zakładania organizacji pozarządowej	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
17.	Wsparcie dla kobiet powracających na rynek pracy	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
18.	Wsparcie dla osób zamierzających założyć własną działalność gospodarczą	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
19.	Szkolenia dla rodziców pt. Przedsiębiorcze dziecko	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
20.	Szkolenia pt. Przedsiębiorcze dziecko	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
21.	Szkolenia pt. CELOWNIK	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
22.	Warsztaty dla młodzieży pt. Wyznaczanie i skuteczne osiągnięcie celów	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
23.	Klub Mam	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
24.	Sieć monitoringu wizyjnego	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
25.	Przebudowa Rynku w Brwinowie	-	-	-	-	+	+	-	-	-	+	-
26.	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Rynek 13 wraz z nadaniem nowych funkcji użytkowych	-	-	+	+	-	+	-	+	-	-	+
27.	Renowacja i modernizacja budynków parafialnych Parafii św. Floriana w Brwinowie	-	-	+	-	-	+	-	+	-	-	+
28.	Modernizacja piętra w bocznym skrzydle Zespołu Szkół Nr 1 w Brwinowie przeznaczonego dla uczniów I etapu edukacyjnego	-	+	-	-	-	+	-	+	+	-	-
29.	Remont i adaptacja holu oraz pomieszczeń przyległych (stołówka i toalety) w zespole Szkół Nr 1 w Brwinowie na aulę z zapleczem	-	-	+	-	-	+	-	+	+	-	-
30.	Biblioteka szkolna – centrum informacji naukowej, edukacji czytelniczej i medialnej dla uczniów, rodziców i nauczycieli	-	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-
31.	Remont budynku komunalnego przy ul. Grodzkiej	-	-	+	-	-	-	-	+	-	-	-

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

	10											
32.	Modernizacja komunalnego budynku mieszkalnego przy ul. Powstańców Warszawy 4	-	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-
33.	Rozbudowa budynku przy ul. Rynek 26 wraz z modernizacją części istniejącej na hotel	-	-	-	+	-	+	+	+	-	-	-
34.	Siłownia „pod chmurką”	-	+	+	-	-	+	+	-	-	-	-
35.	Odnowienie i dostosowanie sali gimnastycznej z zapleczem dla uczniów I etapu edukacyjnego (klasy I – III szkoły podstawowej) w Zespole Szkół Nr 1 w Brwinowie	-	-	+	-	-	-	+	-	+	-	-
36.	Przebudowa stadionu sportowego w Brwinowie	-	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-
37.	Budowa kładki nad torami PKP	-	-	-	-	+	+	-	-	-	+	-
38.	Przebudowa ul. Szkolnej, ul. Bankowej, ul. Dworskiej i ul. Spokojnej	-	-	-	-	+	+	-	-	-	+	-
39.	Przebudowa ul. Wiejskiej, ul. J. Kusocińskiego i ul. Turystycznej	-	-	-	-	+	+	-	-	-	+	-

Źródło: Opracowanie własne

7.4 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Wypracowany system zarządzania i wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Brwinowa na lata 2016-2023 gwarantuje zaangażowanie wielu, współdziałających ze sobą interesariuszy (szczegółowo opisany w rozdziale Wdrażanie i monitoring). W ramach niniejszego dokumentu zaplanowano szereg inwestycji, dla których podmiotami realizującymi są m.in.: Gmina Brwinów, Gminny Ośrodek Kultury w Brwinowie, organizacje pozarządowe, szkoły i przedszkola, świetlice socjoterapeutyczne, Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie, spółdzielnie mieszkaniowe, Parafia św. Floriana w Brwinowie, Powiat Pruszkowski, Województwo Mazowieckie, Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków, Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie, przedsiębiorcy, fundacje czy podmioty prywatne.

Zaangażowanie tak licznej grupy interesariuszy zapewni większą efektywność i skuteczność prowadzonych działań. Ponadto, na każdym etapie procesu rewitalizacji (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie) zapewniony będzie aktywny udział interesariuszy, ponieważ partycypacja to nieodłączny element opisywanego procesu. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza bowiem konieczność zaprojektowania takiego systemu zarządzania programem rewitalizacji, aby umożliwiał współdziałanie różnych instytucji, a także dopełnianie się i spójność procedur.

7.5 Komplementarność przestrzenna

Realizacja inwestycji zaplanowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Brwinowa na lata 2016-2023 będzie kompleksowo oddziaływała na cały obszar dotknięty sytuacją kryzysową. Mają one bowiem na celu poprawę sytuacji we wszystkich sferach funkcjonowania miasta, od społecznej, przez gospodarczą, aż po funkcjonalno-przestrzenną i techniczną. Ponadto, zdiagnozowane problemy zostaną rozwiązane, bez zagrożenia przenoszenia ich na inne obszary miasta/gminy. Na poniższej mapie przedstawiono lokalizację zaplanowanych inwestycji.

Rysunek 15. Lokalizacja projektów zaplanowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

8. NAWIĄZANIA DO DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH I STRATEGICZNYCH

8.1 Krajowa Polityka Miejska

KRAJOWA POLITYKA MIEJSKA

Krajowa Polityka Miejska jest dokumentem określającym planowane działania dotyczące polityki miejskiej z uwzględnieniem celów i kierunków działań Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (ŚSRK). Realizacja celu strategicznego oraz celów szczegółowych ma wpłynąć na to, że polskie miasta będą: konkurencyjne, silne, spójne, zwarte, zrównoważone oraz sprawne. *Krajowa Polityka Miejska* koncentruje się na wzajemnie przenikających się obszarach tematycznych: kształtowanie przestrzeni, partycypacja społeczna, transport i mobilność miejska, niskoemisyjność i efektywność energetyczna, rewitalizacja, polityka inwestycyjna, rozwój gospodarczy, ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu, demografia oraz zarządzanie obszarami miejskimi.

Cele zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Brwinowa na lata 2016-2023 wpisują się w założenia Krajowej Polityki Miejskiej. Ich realizacja ma wpłynąć na wzmocnienie zdolności konkurencyjnej miasta Brwinów, jak i przyczynić się do poprawy jakości życia jego mieszkańców.

8.2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brwinów na lata 2014-2020

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BRWINÓW
NA LATA 2014-2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jednym z kluczowych dokumentów strategicznych w zakresie polityki społecznej. W Strategii określono misję, cele strategiczne i operacyjne przy uwzględnieniu kluczowych problemów występujących na terenie miasta oraz grup, które wymagają szczególnego wsparcia. Ich realizacja ma za zadanie przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców. W Strategii określono główną misję realizacji dokumentu, którą jest: „wspieranie rodzin, dzieci i młodzieży oraz, w oparciu o partnerstwo lokalne, skuteczne aktywizowanie i integrowanie mieszkańców gminy zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.”

Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych:

- *Cel strategiczny 1. Wzmacnianie rodzin, wspieranie dzieci i młodzieży w kształceniu i rozwoju oraz podnoszenie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego w gminie;*

Cele operacyjne:

- 1. Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju;*
- 2. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie;*
- 3. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia;*
- 4. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich;*

- *Cel strategiczny 2. Wspieranie mieszkańców gminy zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym;*

Cele operacyjne:

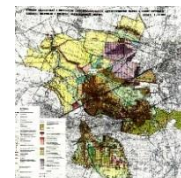
- 1. Udzielanie pomocy osobom pozostającym bez pracy w z nalezieniu zatrudnienia;*
- 2. Wspieranie zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem i bezdomnością;*
- 3. Pomoc seniorom poprzez wspieranie i zapewnienie możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz możliwości prowadzenia w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia, nawet przy pewnych ograniczeniach funkcjonalnych;*

4. *Tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób niepełnosprawnych;*
 5. *Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób sprawujących opiekę nad osobami niepełnosprawnymi.*
- Cel strategiczny 3. *Doskonalenie lokalnego sektora pomocy społecznej oraz budowania kapitału społecznego i rozwijania aktywności obywatelskiej;*
- Cele operacyjne:
1. *Wzmacnianie lokalnego sektora pomocy społecznej;*
 2. *Wspieranie organizacji należących do sektora pozarządowego oraz rozszerzanie z nimi współpracy;*
 3. *Wspieranie lokalnej aktywności i dbałość o rozwój społeczeństwa obywatelskiego;*
 4. *Systemowe podejście do polityki społecznej w gminie w celu koordynacji działań na rzecz jej mieszkańców.*

Społeczne aspekty rewitalizacji są kluczowe i nadrzędne ponieważ końcowymi beneficjentami procesu rewitalizacji są mieszkańcy. Natężenie występowania problemów społecznych jest także podstawą do wyznaczenia obszarów dysfunkcyjnych na terenie miasta. W związku z powyższym założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji są spójne ze *Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brwinów na lata 2014-2020*. Oba dokumenty przewidują zapewnienie pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem.

8.3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brwinów

Studium jest dokumentem określającym uwarunkowania, a także kierunki rozwoju polityki przestrzennej gminy. Polityka ta kształtowana jest zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Kierunki zagospodarowania przestrzennego przewidują ochronę zasobów oraz wartości przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych oraz przestrzennych.

Głównymi celami rozwoju gminy zapisanymi w Studium są:

- *Utrzymanie i dalszy rozwój podstawowej funkcji mieszkaniowej oraz usług z nią związanych;*
- *Podniesienie standardu życia mieszkańców gminy;*
- *Rozwój funkcji wpływających na wzrost dochodu gminy i zapewniających nowe miejsca pracy dla mieszkańców;*
- *Zrównoważony i harmonijny rozwój poszczególnych funkcji gminy;*
- *Rozwój proekologiczny, któremu powinny podlegać wszystkie przemiany społeczne, przestrzenne i gospodarcze gminy;*

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

- *Wykształcenie spójnego, z jednostkami sąsiedzkimi układu powiązań funkcjonalno-przestrzennych, a w szczególności infrastruktury usługowej, technicznej i komunikacyjnej;*
- *Zachowanie, ochrona i rewitalizacja przyrodniczo-kulturowo-krajobrazowych walorów gminy z wykorzystaniem ich dla celów rekreacji i wypoczynku.*

Cele określone w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Brwinów są zgodne z założeniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brwinów. Przewiduje się poprawę warunków życia mieszkańców, a także wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i turystyczno-rekreacyjnej gminy.

9. REALIZACJA ZASADY PARTNERSTWA I PARTYCYPACJI

Niezbędnym elementem na etapie sporządzania Lokalnego Programu Rewitalizacji, jak i jego wdrażania oraz procesu monitoringu jest partycypacja interesariuszy, która stanowi fundament procesu rewitalizacji.

W trakcie prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Brwinowa na lata 2016-2023 udział społeczności lokalnej zapewniony został poprzez:

- Narzędzia komunikacji jednostronnej:
 - informacje, sprawozdania zamieszczone na stronie internetowej Gminy (informacje o miejscu i terminach spotkań konsultacyjnych, dokumentacja fotograficzna, prezentacje).
- Narzędzia komunikacji ze sprzężeniem zwrotnym:
 - spotkania konsultacyjne.

Spotkanie konsultacyjne przeprowadzono dnia 31 maja 2016 r. o godz. 17:00 w budynku OSP Brwinów przy ul. Pszczelińskiej 3. O terminie i miejscu spotkania mieszkańcy zostali poinformowani drogą elektroniczną, poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Brwinów² oraz poprzez plakaty rozwieszane na tablicach informacyjnych przy budynkach użyteczności publicznej i słupach informacyjnych na terenie całej gminy.

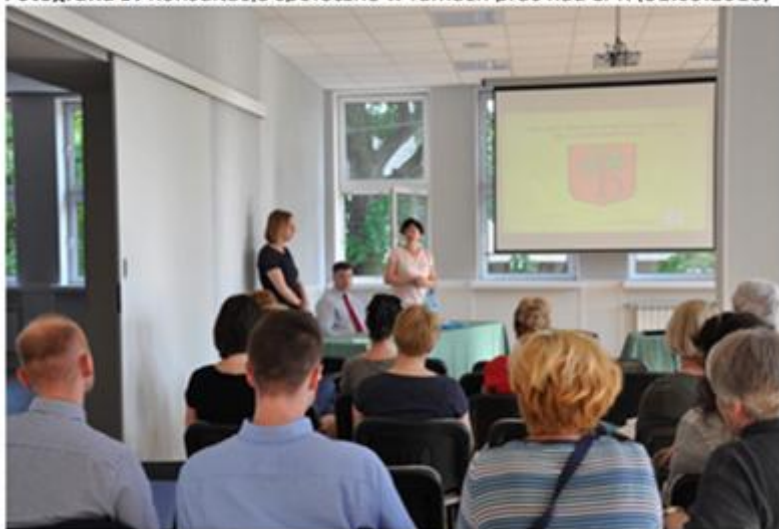
Na spotkaniu konsultacyjnym przedstawiony został stan prac nad aktualizacją „Lokalnego programu rewitalizacji

² <http://www.brwinow.pl/810/3327-aktualizacja-lokalnego-planu-rewitalizacji.html>

miasta Brwinów na lata 2016–2023”, a w szczególności wyniki analizy wskaźnikowej przeprowadzonej w celu wyznaczenia aktualnego obszaru zdegradowanego. Zaprezentowano obszar rewitalizacji. Omówione zostały podstawy prawne procesu rewitalizacji, źródła jego finansowania oraz sposób zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez mieszkańców, organizacje pozarządowe, przedsiębiorców oraz inne podmioty zainteresowane podjęciem działań rewitalizacyjnych. Celem spotkania było uzyskanie jak największej liczby spostrzeżeń oraz uwag na temat wyznaczonego obszaru rewitalizacji, a także propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Fotografia 3. Konsultacje społeczne w ramach prac nad LPR (31.05.2016)

Uczestnicy konsultacji w pierwszej kolejności podzielili się uwagami dotyczącymi obszaru rewitalizacji. Podkreślili zły stan infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji, głównie chodników, które są szczególnie nieprzyjazne dla matek z wózkami, osób niepełnosprawnych i starszych. Dwóch uczestników spotkania

wskazało na potrzebę stworzenia dodatkowego przejścia pieszego nad torami PKP, co wpłynęłoby na poprawę komunikacji i bezpieczeństwo ruchu pieszych. Aktualnie na terenie Brwinowa istnieje jedno przejście przez tory kolejowe na ul. Rynek. W związku z tym, piesi często decydują się na skrócenie sobie drogi i korzystają z tzw. „dzikich przejść”, szczególnie w rejonach ul. Przejazd, ul. Wiejskiej, ul. Jana Sobieskiego, ul Jagiellońskiej i ul. Wiśniowej. Mieszkańcy wskazywali również konieczność

interwencji w centrum miasta dotyczącej zabytkowego pałacu Wierusz-Kowalskich oraz parku miejskiego. Jeden z uczestników spotkania podkreślił szczególny potencjał tych miejsc, które po rewaloryzacji, mogłyby się stać centrum kulturalno-rekreacyjnym i wizytówką miasta Brwinowa. Bardzo aktywni na spotkaniu byli przedstawiciele Środowiskowego

Fotografia 4. Konsultacje społeczne w ramach prac nad LPR.

Źródło: Urząd Gminy Brwinów.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Ośrodka Pomocy Społecznej w Brwinowie, którzy podzielili się z pozostałym audytorium wstępnymi propozycjami projektów rewitalizacyjnych służących głównie aktywizacji społecznej.

W spotkaniu konsultacyjnym udział wzięło 30 osób, w tym 24 osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji. Grupę tę stanowili mieszkańcy, lokalni przedsiębiorcy oraz przedstawiciele samorządu i jednostek pomocniczych.

Po prezentacji podstaw prawnych procesu rewitalizacji oraz wystąpieniach mieszkańców rozdano wszystkim przybyłym karty projektów, czyli formularze umożliwiające wpisanie własnej propozycji projektu. Bezpośrednio po spotkaniu wpłynęły dwie propozycje projektów. Pierwsza, złożona przez przedstawicieli firmy Table&Graph Sp. z o.o. z Warszawy, dotycząca organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych i wykluczonych. Druga, przez osobę prywatną, mieszkankę obszaru rewitalizacji dotycząca modernizacji oraz termomodernizacji budynku przy ul. Rynek 13 wraz z nadaniem nowych funkcji użytkowych.

Po zakończonych konsultacjach udostępniono drogą elektroniczną materiały prezentowane na spotkaniu, które zamieszczono na stronie internetowej gminy wraz z formularzem karty projektu rewitalizacyjnego, poprzez wypełnienie którego interesariusze procesu rewitalizacji mogli zgłaszać propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Propozycje projektów do realizacji w strefie rewitalizacji należało składać do 13 czerwca 2016 r. w Urzędzie Gminy Brwinów przy ul. Grodzkiej 12. Z uwagi na duże zainteresowanie programem rewitalizacji wydłużono termin składania formularzy do 16 czerwca 2016 r.

Poprzez formularz wpłynęło do Urzędu Gminy Brwinów 30 wypełnionych kart projektów. Wnioskodawcami byli:

- **Zespół Szkół Nr 1 w Brwinowie** (8 projektów) - Akademia Odpowiedzialności, „Porozmawiaj ze mną”, „Szkoła dialogu”, kształtowanie kompetencji kluczowych z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, modernizacja piętra w bocznym skrzydle Zespołu Szkół Nr 1 w Brwinowie, remont i adaptacja holu oraz pomieszczeń przyległych (stołówka i toalety) w zespole Szkół Nr 1 w Brwinowie na aulę z zapleczem, biblioteka szkolna – centrum informacji naukowej, edukacji czytelniczej i medialnej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, odnowienie i dostosowanie sali gimnastycznej z zapleczem dla uczniów I etapu edukacyjnego w Zespole Szkół Nr 1 w Brwinowie.
- **Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie** (6 projektów) - Mobilny Dom Seniora, Razem łatwiej, Razem dla rodziny, "Zgrana rodzina" - program wspierania brwinowskich rodzin, "Kreatywni i bezpieczni - chroni mnie to co mam w sobie", "Młodzi NIEgniewni".

- **Fundacja Be Proactive** (2 projekty) - Wsparcie dla osób zamierzających założyć własną działalność gospodarczą, Wsparcie dla osób powracających na rynek pracy - szkolenia w zakresie zakładania organizacji pozarządowej.
- **Osoby prywatne, mieszkańcy obszaru rewitalizacji** (10 projektów) - "Talentarnia", "POMOCNIK", wsparcie dla osób powracających na rynek pracy - spotkania pod nazwą "Grupy robocze", wsparcie dla kobiet powracających na rynek pracy, szkolenia dla rodziców pt. Przedsiębiorcze dziecko, Szkolenia pt. Przedsiębiorcze dziecko, szkolenia dla mieszkańców Brwinowa, warsztaty dla młodzieży pt. Wyznaczanie i skuteczne osiąganie celów, klub Mam z Brwinowa, rozbudowa budynku przy ul. Rynek 26 wraz z modernizacją części istniejącej na hotel.

Partycypacja społeczna z reguły ma formę dwustronną, czyli zapewnia udział szeroko rozumianego społeczeństwa w podejmowaniu decyzji. Takie rozwiązanie zabezpiecza powstanie ewentualnych postaw roszczeniowych społeczeństwa. Ważne jest, aby zasada partnerstwa miała formę relacji dwustronnej, która umożliwi nie tylko udział społeczeństwa w decydowaniu, ale również umożliwi decydującym wpływ na to w jaki sposób działają i jakie cele realizują beneficjenci końcowi. Współdecydowanie jest najwyższym stopniem partycypacji obywatelskiej ze względu na pełne partnerstwo pomiędzy władzą a obywatelami.

Partycypacja na etapie wdrażania zapewniona zostanie dzięki powołaniu Zespołu ds. wdrażania i Oceny Procesu Rewitalizacji, który będzie pełnił rolę forum, gdzie wielosektorowi interesariusze będą dyskutować swoje stanowiska w sprawach rewitalizacji i formułować wspólne stanowisko wobec władz gminy. Szczegółowa charakterystyka Zespołu ds. Wdrażania i Oceny Procesu Rewitalizacji została opisana w rozdziale Wdrażanie i Monitoring.

10. WDRAŻANIE I MONITORING

Partycypacja społeczna stanowi fundament procesu rewitalizacji na każdym jego etapie, dlatego należy wypracowywać możliwie dojrzałe jej formy, nieograniczające się jedynie do konsultacji czy informowania. W celu zapewnienia udziału społeczności lokalnej w dalszych etapach procesu rewitalizacji tj. jego wdrażania oraz monitorowania planuje się powołanie Zespołu ds. wdrażania i oceny procesu rewitalizacji. Podstawowym zadaniem Zespołu będzie koordynacja wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz monitorowanie i bieżąca ocena jego wykonania. Do zadań zespołu będzie należało także szerzenie idei rewitalizacji oraz działalność informacyjna i promocyjna. Główna siedziba Zespołu znajdować się będzie w budynku Urzędu Gminy. Mając na uwadze postępującą informatyzację społeczeństwa, oprócz tradycyjnych form kontaktu, otwarte zostaną kanały komunikacji elektronicznej w postaci skrzynki e-mail Zespołu. W celu realizowania zadań

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

informacyjnych Zespołu utworzona zostanie zakładka na stronie internetowej gminy pn.: „Rewitalizacja”, w której zamieszczane będą:

- Treść Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Brwinowa na lata 2016-2023 oraz pełny wykaz zmian i poprawek;
- Informacja o składzie Zespołu oraz informacje o kontakcie i godzinach dyżurów w punktach informacyjnych;
- Formularz do zgłaszania wniosków, uwag i propozycji dotyczących procesu rewitalizacji;
- Informacje na temat wdrażania procesu rewitalizacji;
- Zaproszenia na wydarzenia dotyczące rewitalizacji;
- Sprawozdania ze spotkań konsultacyjnych;
- Roczne sprawozdania z zakresu realizacji Programu;
- Wykaz zrealizowanych inwestycji.

Zespół utworzony zostanie z poszanowaniem i uwzględnieniem zasady partnerstwa społecznego. Wszystkie cele procesu rewitalizacji są możliwe do osiągnięcia jedynie poprzez konsolidację działań Władz Gminy oraz interesariuszy rewitalizacji. Proponowana struktura organizacyjna Zespołu:

- Przewodniczący Zespołu – będzie nim Burmistrz Brwinowa lub jego zastępca, ze względu na lokalizację obszaru rewitalizacji na terenie Miasta. Do jego zadań należało będzie:
 - organizowanie prac Zespołu;
 - reprezentowanie lokalnej społeczności na spotkaniach Zespołu;
 - powoływanie Referentów ds. Rewitalizacji;
 - organizowanie konsultacji społecznych oraz informowanie mieszkańców o pracach Zespołu.
- Referenci ds. Rewitalizacji – będzie to trzon Zespołu. Referentami będą przedstawiciele Władz Gminy. Przewiduje się wybór Referentów z następujących jednostek organizacyjnych Gminy: Referatu Budżetowo-Finansowo-Podatkowego, Referatu Planowania Przestrzennego, Referatu Gospodarki Nieruchomościami, Referatu Inwestycji i Remontów, Referatu Gospodarki Komunalnej oraz Zespołu ds. Funduszy Zewnętrznych. Planuje się powołanie 9 Referentów ds. Rewitalizacji: po 2 z Referatu Planowania Przestrzennego, Referatu Inwestycji i Remontów oraz Zespołu ds. Funduszy Zewnętrznych oraz po 1 z pozostałych jednostek organizacyjnych. Do zadań Referentów należeć będzie:
 - monitorowanie Programu oraz ocena stopnia jego realizacji. Ocena będzie następowała w pierwszym kwartale kolejnego i będzie obejmowała całość działań

- wykonanych w roku poprzednim. Sprawozdanie przedstawiane będzie na spotkaniu Zespołu a następnie publikowane za pośrednictwem strony internetowej gminy;
- nadzór nad realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w dokumencie;
 - wnioskowanie do Burmistrza Gminy Brwinów i Rady Miejskiej w Brwinowie o uzasadnione zmiany w treści dokumentu;
 - przyjmowanie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych od interesariuszy procesu rewitalizacji;
 - działalność informacyjno-promocyjna;
 - sporządzenie raportu końcowego na zakończenie zakresu czasowego dokumentu (dokonanie analizy wskaźników realizacji przedsięwzięć (produktu i rezultatu), oraz wskaźników realizacji Programu Rewitalizacji).
- Doradcy ds. Rewitalizacji – pozostali przedstawiciele Urzędu Gminy Brwinów, jednostek organizacyjnych JST, w tym placówek kulturalnych i oświatowych, a także przedstawiciele organizacji pozarządowych i sektora gospodarczego. Doradcy wybierani będą przez Referentów. Rekomenduje się dobór doradców z każdej sfery działalności. Osoba wybrana na stanowisko Doradcy musi zadeklarować chęć aktywnego uczestnictwa w procesie rewitalizacji. Do zadań Doradców należeć będzie:
 - wspomaganie Referentów w działaniach informacyjno-promocyjnych;
 - opiniowanie omawianych zadań i wniosków;
 - przedstawianie wniosków i inicjatyw na spotkaniach Zespołu;
 - uczestnictwo w spotkaniach Zespołu.
 - Zaproszeni mieszkańcy – wszyscy chętni członkowie społeczności lokalnej będą mogli brać udział w otwartych spotkaniach Zespołu, podczas których będą mogli zgłaszać swoje uwagi i wnioski dotyczące procesu rewitalizacji. Przewidywane jest także utworzenie Komitetu Doradczego ds. Rewitalizacji, w skład którego wejdą wybrani mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Wybór członków Komitetu nastąpi w drodze powszechnego głosowania wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. W wyborach będą mogli wystartować chętni mieszkańcy, chcący aktywnie włączyć się w proces rewitalizacji. Planowana liczebność Komitetu wynosi od 6 do 10 osób, zależnie od chęci mieszkańców do zaangażowania się w proces rewitalizacji. Do głównych zadań Komitetu należało będzie:
 - opiniowanie zadań i przedsięwzięć planowanych w ramach dokumentu oraz wniosków Władz lub interesariuszy;
 - składanie wniosków i proponowanie inicjatyw.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Planowana częstotliwość spotkań Zespołu to jedno spotkanie na kwartał. Decyzje podejmowane będą w drodze głosowania większościowego. Uprawnieni do głosowania będą: Przewodniczący Zespołu, Referenci i Doradcy ds. Rewitalizacji oraz członkowie Komitetu Doradczego. Taki skład Zespołu oraz organizacja jego pracy zaangażuje w proces rewitalizacji możliwie szerokie grono interesariuszy.

Za ocenę i monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji odpowiadał będzie Zespół ds. wdrażania i oceny procesu rewitalizacji. Zakres merytoryczny oceny obejmuje: ocenę postępów realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ocenę realizacji Programu. Monitoring Programu służy wykrywaniu nieprawidłowości oraz podejmowaniu ewentualnych działań naprawczych. Monitoring i ocenę wykonania Programu przeprowadza się w celu zapobieżenia dezaktualizacji jego założeń. Ocena Programu nastąpi w oparciu o wartości wskaźników przyjętych jako mierniki przeprowadzania procesu rewitalizacji.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Tabela 13. Zestawienie wskaźników realizacji Programu Rewitalizacji

Nazwa wskaźnika	Stan obecny (rok 2015)	Stan docelowy (rok 2023)	Źródło informacji
Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym [os.]	126,11	113,49 (spadek o 10%)	Powiatowy Urząd Pracy/ Urząd Gminy Brwinów
Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym [os.]	47,51	42,76 (spadek o 10%)	Powiatowy Urząd Pracy/ Urząd Gminy Brwinów
Liczba osób z wykształceniem podstawowym w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym [os.]	31,97	28,77 (spadek o 10%)	Powiatowy Urząd Pracy/ Urząd Gminy Brwinów
Liczba stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców [szt.]	10,11	9,1 (spadek o 10%)	Komisariat Policji w Brwinowie/ Urząd Gminy Brwinów
Liczba fundacji i stowarzyszeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców [szt.]	0,14	0,15 (wzrost o 10%)	Urząd Gminy Brwinów
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem [%]	20%	18% (spadek o 10%)	Urząd Gminy Brwinów
Świadczeniobiorcy pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców [os.]	50,56	45,51 (spadek o 10%)	Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej/ Urząd Gminy Brwinów
Liczba osób korzystających z programu dożywiania w przeliczeniu na 1000 ludności [os.]	39,63	35,67 (spadek o 10%)	Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej/ Urząd Gminy Brwinów

Źródło: Opracowanie własne

Ocena Programu polegać będzie na porównaniu wartości wskaźników uzyskanych na etapie analizy oraz na etapie oceny. Ewaluacja postępów realizacji Programu następować będzie w pierwszym kwartale roku następnego i zakresem obejmować będzie rok poprzedni. Dokonywana będzie przez Zespół ds. wdrażania i oceny procesu rewitalizacji.

ZAŁĄCZNIK NR 1

DIAGNOZA I CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA, PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNA I ŚRODOWISKOWA GMINY BRWINÓW

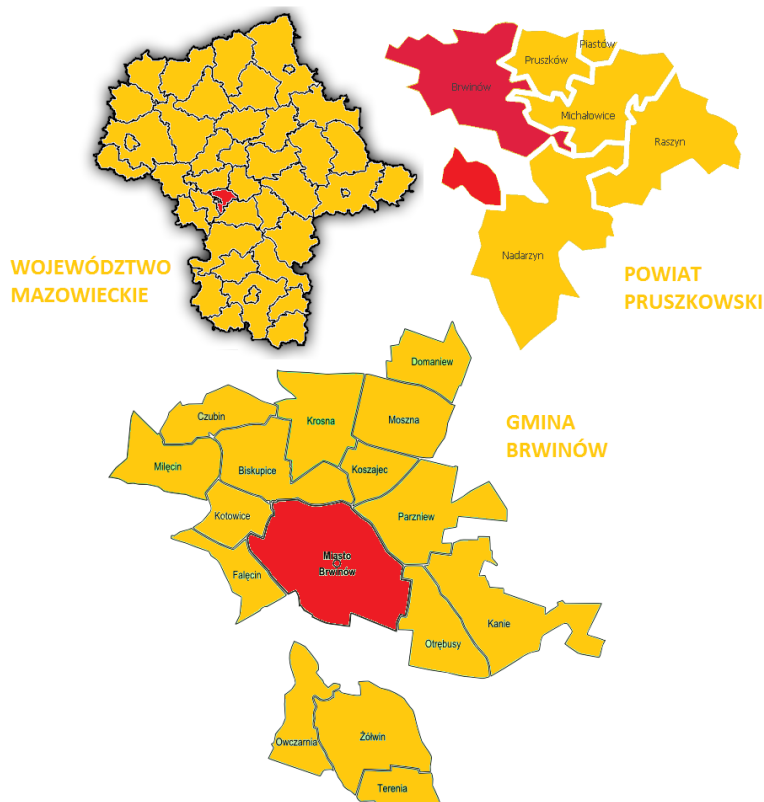
11. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

11.1 Położenie

Miasto Brwinów położone jest w centralnej części Polski na terenie województwa mazowieckiego, w odległości ok. 13 km od Miasta Stołecznego Warszawa. Administracyjnie znajduje się w granicach Powiatu Pruszkowskiego, pełni również funkcję siedziby gminy miejsko-wiejskiej Brwinów. Gmina składa się z dwóch odseparowanych obszarów: większej części północnej, oraz mniejszej części południowej (obejmującej tereny wsi Owczarnia, Żółwin i Terenia). Część południowa oddzielona jest od części północnej miastem Podkowa Leśna. Gmina Brwinów leży w sąsiedztwie następujących gmin: Błonie, Grodzisk Mazowiecki, Michałowice, Milanówek, Nadarzyn, Ożarów Mazowiecki, Podkowa Leśna oraz Pruszków. Zarówno obszar miasta, jak i całej gminy znajduje się w obrębie aglomeracji warszawskiej, definiowanej jako podregion PL127 Warszawa oraz podregion PL126 warszawski zgodnie ze standardem kodowania jednostek terytorialnych w Unii Europejskiej – NUTS.

Miasto usytuowane jest na Równinie Łowicko-Błońskiej, będącej częścią Niziny Środkowomazowieckiej, na wysokości 95,59 m n.p.m.

Rysunek 16. Położenie geograficzne Brwinowa

Źródło: Opracowanie własne

11.2 Rys historyczny

Początki osadnictwa na terenie dzisiejszego Brwinowa sięgają okresu mezolitycznego. W okresie od ok. II w. p.n.e. do IV w. n.e. miał tu miejsce dynamiczny rozwój hutnictwa, o czym świadczą znalezione w obrębie gminy ślady produkcji metali, głównie w oparciu o rudę darniową. W okolicach Brwinowa, Pruszkowa i Milanówka odkryto ok. 4000 dymarek, co oznacza, iż powstały tu ośrodek metalurgiczny mógł być jednym z największych w ówczesnej Europie.

Pierwszy w czasach nowożytnych zapis dotyczący Brwinowa datowany jest na rok 1406 – wtedy odnotowano płatność wsi na rzecz kolegiaty św. Jana, co zostało opisane w „Dziejach Archidiecezji Poznańskiej” z 1964 r. Znajduje się tam trzynastowieczna mapa Archidiakonatu Czersk, na której zaznaczono Brwinów wraz z kościołem parafialnym. W owych czasach miejscowość figurowała pod nazwą Brwinowo, co w nieco późniejszych dokumentach zostało przekształcone w Brwynowo. Badając etymologię nazw historycy stwierdzili, że wywodzą się one ze staropolskiego słowa „birzwo”, oznaczającego belkę, tram, drzewo. Lokalna gwara przekształciła tymczasem „birzwo” w m.in. „berwinę”.

W okresie XVIII i XIX w. w rejonie Brwinowa przecinały się dwa znaczące szlaki komunikacyjne. Pierwszym z nich była tzw. droga królewska, prowadząca z Warszawy do Piotrkowa Trybunalskiego, gdzie odbywały się sejmiki szlacheckie. Kolejnym szlakiem był lokalny trakt z Warszawy do Grodziska. III Rozbiór Polski w 1795 r. oznaczał przejście Brwinowa pod panowanie pruskie. Z kolei w wyniku obrad Kongresu Wiedeńskiego w 1815 r. miasto znalazło się w obrębie zaboru rosyjskiego. 14 czerwca 1845 r. przez Brwinów przejechał pierwszy pociąg Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, co okazało się istotnym impulsem dla rozwoju Brwinowa. Liczba mieszkańców w latach poprzedzających wybuch I wojny światowej wynosiła ponad dwa tysiące, w porównaniu z trzystu siedemdziesięciu czterema zaledwie 20 lat wcześniej.

Rok 1926 oznaczał dla Brwinowa uzyskanie niezależności administracyjnej, na skutek utworzenia gminy Letnisko-Brwinów, wydzielonej z ówczesnej gminy Helenów. Powołano lokalny samorząd oraz wybrano wójta. W tym okresie powstały charakterystyczne dla miejscowości osiedla willowe, inspirowane polskim dworem szlacheckim. W przededniu wybuchu II wojny światowej Brwinów liczył 4200 mieszkańców i 840 domów.

12 września 1939 r. rozegrała się pod Brwinowem bitwa stoczona z niemieckimi wojskami przez 28 Dywizję, która opóźniła marsz hitlerowców na Warszawę. W okresie okupacji w Brwinowie i okolicy działały podziemne organizacje. W 1944 r. po Powstaniu Warszawskim na terenie Brwinowa powstało kilka szpitali polowych dla powstańców i ludności cywilnej.

Prawa miejskie Brwinów uzyskał w 1950 roku.

11.3 Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta

Miasto Brwinów stanowi lokalny ośrodek administracyjny – zlokalizowana jest w nim siedziba gminy. Funkcje wynikające z dotychczasowych kierunków rozwoju miasta to:

- mieszkaniowa - tradycyjna zabudowa willowa, nowoczesne osiedla mieszkaniowe,
- rekreacyjna – głównie o zasięgu lokalnym (park miejski, ogródki działkowe, łowisko), ale ze względu na walory przyrodnicze gminy również o charakterze regionalnym,
- usługowa - głównie na skalę lokalną, w tym usługi dla rolnictwa ze względu na rolniczy charakter północnej części gminy,
- gospodarcza – na skalę lokalną prowadzona jest działalność gospodarcza w dziedzinach m.in. meblarskiej, garmażeryjnej, chemicznej,
- rolnicza – powierzchnię 415 ha w mieście zajmują użytki rolne, w tym grunty orne i sady.

Istotnym determinantem rozwoju przestrzennego miasta była budowa Kolei Warszawsko – Wiedeńskiej. Linia torów dokonała podziału miasta na część północną i południową, co stanowi element charakterystyczny miasta również współcześnie. Ówczesny układ drożny zdecydował także o lokalizacji dzielnic willowych w północnej (ulice A. Mickiewicza, J. Słowackiego, F. Chopina, Konspiracji) i południowej (ulice Leśna, T.W. Wilsona, Środkowa, Żwirowa) części miasta. Obecnie dla rozwoju przestrzenno-funkcjonalnego miasta, jak i całej gminy niebagatelne znaczenie miała budowa autostrady A2, przebiegającej równoleżnikowo przez centralne obszary kraju. Niewielki odcinek autostrady znajduje się w granicach administracyjnych miasta.

Na strukturę przestrzenną Brwinowa składają się różnorodne tereny o odmiennej funkcji, sposobie zagospodarowania i użytkowania oraz charakterystyce, w szczególności:

- tereny o koncentracji funkcji centrotwórczej, z dominującą śródmiejską zabudową mieszkaniową z towarzyszącymi obiektami usługowymi i handlowymi – w rejonie ul.: Rynek, Biskupickiej, Powstańców Warszawy, Pruszkowskiej, Grodzkiej, Pszczelińskiej i T.W. Wilsona;
- tereny zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej i wielorodzinnej) zdecydowanie dominują w strukturze przestrzennej miasta; jednocześnie Brwinów oferuje atrakcyjne tereny inwestycyjne przeznaczone na zabudowę mieszkaniową m.in. we wschodniej oraz północno – zachodniej części miasta;
- tereny zabudowy usługowo – handlowej przy ulicy Grodzkiej (rejon Galerii Brwinów), w rejonie skrzyżowania ulic Piłsudskiego i Kampinoskiej oraz tereny przy Obwodnicy; ponadto drobna zabudowa handlowo – usługowa towarzyszy terenom zabudowy mieszkaniowej;

- tereny zieleni w postaci parku miejskiego, ogródków działkowych, obszaru Wodnego Rancza i Glinianek, zieleni osiedlowej, zadrzewień i zakrzewień przydrożnych, rosnących na placach, skwerkach i przy nieruchomościach, a także cmentarza parafialnego przy ul. Powstańców Warszawy;
- ciągi komunikacyjne, w tym tworzące główną sieć komunikacyjną miasta tj.: ul. Biskupicka, Rynek, Pszczelińska, marsz. J. Piłsudskiego, Pruszkowska, T.W. Wilsona i Grodziska, Powstańców Warszawy, a także autostrada A2 oraz przebiegająca przez miasto linia kolejowa (częściowo wzdłuż ul. Pruszkowskiej);
- tereny infrastruktury technicznej takiej jak stacja uzdatniania wody przy ul. 11 Listopada oraz studnia oligoceńska przy ul. Armii Krajowej.

Podstawowym założeniem kierunków rozwoju przestrzennego gminy Brwinów jest sukcesywna urbanizacja określonych obszarów gminy, jednocześnie ograniczając urbanizację terenów wymagających ochrony ze względów przyrodniczo - kulturowych, terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz terenów niepredestynowanych obecnie do urbanizacji. Przewidywane jest stworzenie zwartego układu przestrzennego terenów urbanizowanych, zgodnego z dotychczasowymi tendencjami rozwojowymi w gminie.

12. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

Według podziału J. Kondrackiego (1998) na jednostki fizyczno-geograficzne, gmina Brwinów leży na obszarze prowincji – Niż Środkowoeuropejski, podprowincji – Nizina Środkowopolska, makroregionu Nizina Środkowomazowiecka, mezoregionu – Równina Łowicko-Błońska.

12.1 Ukształtowanie powierzchni

Powierzchnia gminy Brwinów ukształtowana została w wyniku działalności lądolodów. Teren wykazuje charakter akumulacyjnej działalności lądolodu oraz rzeki Utraty z jej dopływami. Obszary pozadolinne to poziom erozyjno – denudacyjny, zbudowany z morenowych osadów z epoki lodowej, tzn. gliny zwałowej, złożonej z piaszczystych glin, gliniastych piasków oraz materiałów pylastych. Grubość tej warstwy jest różna i waha się od 2 do 8 metrów. Materiał został naniesiony w czasie ostatniego postoju lądolodu w południowej części obecnej Niziny Mazowieckiej. Pod gliną zwałową znajdują się piaski różnej grubości. Powstały one w wyniku akumulacyjnej działalności wód spływających z topniejącego lądolodu. Obok piasków i gliny w kilku rejonach na południe od doliny Utraty znajdują się iły warstwowe. Z innych materiałów zbudowane jest podłoże doliny Utraty i jej dopływów. Pierwotnie dolina była głębsza, ale u schyłku epoki lodowej, kiedy ilość, a także szybkość

przepływu wód rzecznych zaczęła spadać, Utrata zaczęła zasypywać swą dolinę piaskami i żwirami piaszczystymi. Znaczne części doliny zaczęły zarastać roślinnością, która obumierając, z czasem wytworzyła znaczne pokłady torfu.

W gminie Brwinów znaczną część obszaru pokrywają utwory polodowcowe w postaci piasków i glin moreny dennej. Utwory zwałowe w części północnej i środkowej przykryte są płaszczem utworów pyłowych i pylastych. W części północnej i zachodniej na niewielkiej głębokości występują ility zastoiskowe, które były eksploatowane, jako surowiec do wyrobu cegły. Piaski występują głównie w pasie południowym. Utwory współczesne spotykane są głównie w dolinach rzek i zagłębieniach terenu w postaci: mad, dyluwiów i torfów.

12.2 Budowa geologiczna

Podstawowe rysy obecnej rzeźby ukształtowały się w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Równina Łowicko-Błońska leży na południe od doliny Bzury i Kotliny Warszawskiej. Ma charakter niewysokiej, morenowej równiny denudacyjnej rozciętej przez liczne dopływy Bzury: Moszczenice, Morge, Skierniewkę, Rawkę, Sucha, Pisię i Utratę, których doliny mają przeważnie przebieg południkowy. Powierzchnia równiny występuje na wysokościach 85-100 m n.p.m. Według podziału Polski na jednostki geologiczno – tektoniczne gmina Brwinów leży w obrębie platformy wschodnio-europejskiej. Jest to najstarsza jednostka budowy geologicznej Polski. Zbudowana jest z tarczy krystalicznej i paleozoiczno-mezozoiczno-kenozoicznej pokrywy osadowej. Tarcze tworzą skały metamorficzne (granitoidy, kwarcyty i łupki kwarcowo-serycytowe) i magmowe (intruzje dunitowo – anortozytowe). Pokrywę osadową budują głównie piaskowce, iłowce, wapienie. Znaczną część gminy pokrywają utwory polodowcowe (piaski i gliny moreny dennej), na których w części północnej i południowej zalega płaszcz utworów pyłowych i pylastych. Płaszcz zanika w kierunku południowym i wynurza się w południowym krańcu gminy. Miąższość płaszczu najczęściej wynosi 50-100 cm. Na niewielkiej głębokości w części północnej i zachodniej występują ility zastoiskowe, które eksploatowano do wyrobu cegieł. Wyrobiska wypełniła woda. Południowy pas gminy Brwinów pokrywają piaski. W dolinach rzecznych zalegają grunty organiczne, do których należą mady, deluwia i torf.

12.3 Gleby

Na terenie gminy, a przede wszystkim miasta Brwinów występują gleby, które uległy przekształceniom w wyniku działalności człowieka. Zmiany te mogą zachodzić pod wpływem czynników geochemicznych, hydrologicznych, chemicznych i mechanicznych. Postępująca urbanizacja miasta powoduje izolację warstwy glebowej od atmosfery poprzez przykrycie jej warstwą

nieprzepuszczalną taką jak: masy bitumiczne, zabudowania, beton itp. Tego typu izolacje uniemożliwiają wymianę gazową pomiędzy glebą a atmosferą oraz przyjmowanie wody opadowej. Wszystkie te czynniki przyczyniają się do zmiany struktury, składu chemicznego, mechanicznego, właściwości fizycznych, zawartości próchnicy, odczynu, zasobności w składniki mineralne i stopnia nawilgotnienia gleby. Szkodliwy wpływ na gleby mają też sole używane do odśnieżania, oleje i smary oraz „kwaśne deszcze”.

Wśród gruntów orných wyróżnić można czarne ziemie zdegradowane i właściwe, gleby brunatne wylugowane i właściwe oraz gleby pseudobielicowe. Południowe tereny gminy Brwinów to gleby słabej jakości zaliczone do klasy V i VI. Stanowią one 25,4 % ogólnej powierzchni gruntów orných. Gleby średnie klasy IVa i IVb stanowią 31,6% powierzchni gruntów orných. Znajdują się one głównie w centralnej części gminy. Gleby dobre klasy IIIa i IIIb zajmują 37,1% powierzchni gruntów orných i położone są w centralnej i północnej części gminy. Najlepsze gleby zaliczone do klas I i II stanowią 5,8% powierzchni gruntów orných. Zajmują one północne tereny gminy oraz niewielki obszar w części południowej. Ze wszystkich gmin w powiecie pruszkowskim gmina Brwinów ma najlepsze jakościowo gleby³.

12.4 Struktura gruntów

Badając strukturę gruntów w mieście zauważyć można przewagę użytków rolnych, takich jak: grunty orne, łąki, sady czy pastwiska nad pozostałymi gruntami. Łącznie użytki rolne zajmują 415 ha, co stanowi ponad 40% powierzchni Brwinowa. Tereny mieszkalne rozciągają się na powierzchni 336 ha, czyli ponad 33% miasta. Drogi i tereny kolejowe zajmują z kolei 113 ha, czyli nieco ponad 11%. Reszta gruntów, czyli ponad 14% to lasy, zadrzewienia i zakrzewienia, tereny przemysłowe i pozostałe.

Tabela 14. Użytkowanie gruntów w Brwinowie

Kategoria użytku		Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %
Użytki rolne	grunty orne	280	27.72%
	Sady	9	0.89%
	łąki trwałe	66	6.53%
	pastwiska trwałe	48	4.75%
	grunty rolne zabudowane	7	0.69%
	grunty pod rowami	5	0,50%
Lasy		19	1.88%
Zadrzewienia i zakrzewienia		19	1.88%
Tereny mieszkalne		336	33.27%
Tereny przemysłowe		11	1.09%

³ Program Ochrony Środowiska Powiatu Pruszkowskiego 2004 r.

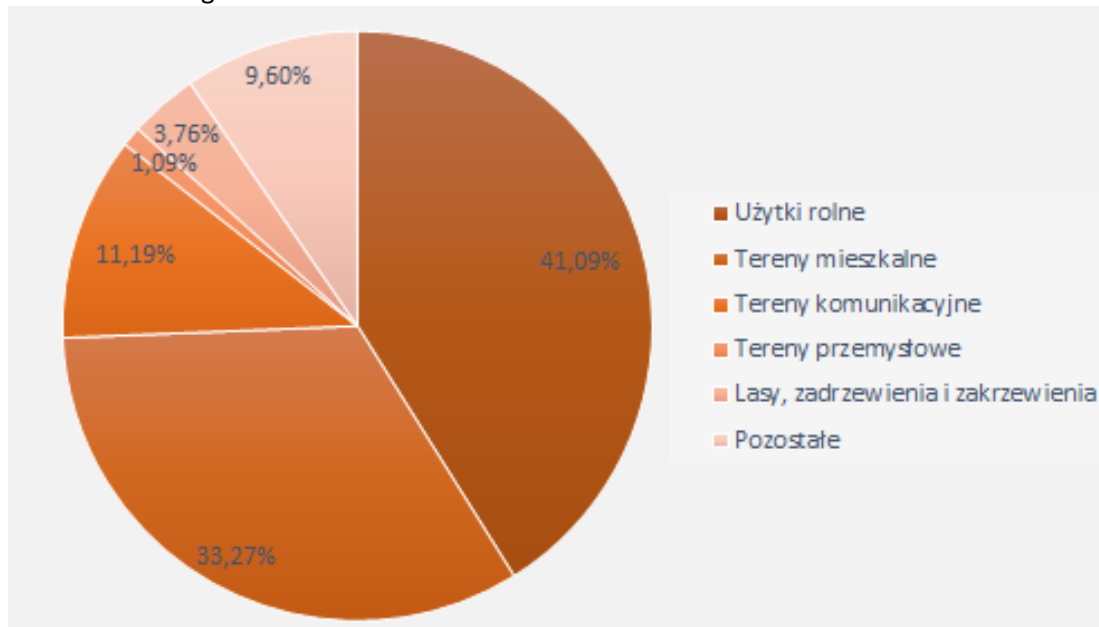

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Tereny komunikacyjne	Drogi	100	9.90%
	tereny kolejowe	13	1.29%
Pozostałe		97	9.60%
Razem		1010	100,00

Źródło: Starostwo Powiatowe w Pruszkowie

Wykres 1. Struktura gruntów w mieście Brwinów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Pruszkowie.

12.5 Zasoby wodne

Sieć wód powierzchniowych w obrębie gminy Brwinów jest rzadka i nierównomierna. Obszar gminy położony jest w zlewni rzeki Utraty, która stanowi zlewnię wyższego rzędu. Ponadto obszar gminy położony jest w obrębie zlewni niższego rzędu odwadnianych przez mniejsze rzeki. Utrata stanowi prawostronny dopływ Bzury, uchodzi do niej w 25,6 km w mieście Sochaczew. Całkowita długość rzeki Utraty wynosi 76,5 km. Główne dopływy rzeki to: Raszynka, Kanał Konotopa, Rokitnica, Kanał Ożarowski, Stara Rokitnica, Rów z Leszna, Korytnica i Teresinka. Przez teren gminy Brwinów płyną rzeki: Zimna Woda, Rokitnica Stara, Rokitnica Nowa i Utrata.

Wody podziemne w obrębie gminy Brwinów związane są z czwartorzędowymi i trzeciorzędowymi warstwami utworów piaszczystych. Zasilanie zbiorników wód podziemnych odbywa się w znacznym stopniu na zasadzie infiltracji opadów atmosferycznych. Dodatkowym źródłem zasilania jest napływ wód podziemnych z obszarów wysoczyzny Rawskiej, który odbywa się głównie poprzez tzw. Rynnę Brwinowską, ciągnie się ona wzdłuż doliny rzeki Zimna Woda. Występowanie pierwszego poziomu wód, czyli poziomu wód gruntowych, uzależnione jest od budowy geologicznej przypowierzchniowych utworów, ukształtowania powierzchni oraz zbiorników

wód powierzchniowych. Głównym czynnikiem wpływającym na poziom wód gruntowych są liczne występujące nieprzepuszczalne utwory pylaste i pyły. Zwierciadło wód gruntowych występuje współkształtnie do powierzchni terenu. Miąższość warstwy wodonośnej mieści się w bardzo dużych przedziałach – od kilku do kilkudziesięciu metrów.

Pod osadami piaszczystymi pochodzenia wodnolodowcowego zalega glina zwałowa, co warunkuje dobrą charakterystykę gruntowo – wodną. Pod względem hydrogeologicznym gmina Brwinów położona jest w prowincji nizinnej, w paśmie równinnych zbiorników czwartorzędowych, rozciągającym się ze wschodu na zachód na całej szerokości Polski w jej centralnym rejonie. Spośród dziewiętnastu głównych zbiorników wód podziemnych leżących w tym paśmie, zdecydowanie największym pod względem powierzchni GZWP Nr 215 Subniecka Warszawska, który obejmuje 51,0 tys. km² i jest jednym z dwóch subzbiorników w tym regionie, zbudowanym z trzeciorzędowych osadów miocenu i oligocenu. Jest to zbiornik o charakterze porowym. W jego obrębie, ze względu na znacznie lepsze rozpoznanie, wydzielono centralną część, jako GZWP Nr 215 A, który obejmuje w całości teren powiatu, w tym gminę Brwinów. Zbiornik ten rozciąga się od linii Płock – Ostrów Mazowiecka na północy, po Białobrzegi i dolinę Pilicy na południu. Całkowita powierzchnia GZWP Nr 215 A to 17,5 tys. km². Zarówno cała Subniecka Warszawska, jak i jej część centralna to struktury dość ubogie pod względem zasobów. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne GZWP Nr 215 A to 145,0 tys. m³/d, co przy jego dużej powierzchni daje niski moduł zasobowy równy 0,10 l/s/km². Potrzeba dokładnego rozpoznania centralnej części Niecki Warszawskiej wynikała z jej istotnej roli, jaką pełni dla aglomeracji warszawskiej. Rozpoznanie struktury krążenia wody w zbiorniku na podstawie badań modelowych pozwoliło wyznaczyć strefy silnego skomunikowania pomiędzy piętnem trzeciorzędowym i czwartorzędowym, będące jednocześnie rejonami potencjalnego zagrożenia jakości wód podziemnych. W strefach tych wydzielono obszary wysokiej (OWO) i najwyższej ochrony zbiornika (ONO). Średnia miąższość utworów wodonośnych GZWP nr 215 A wynosi około 80 m, średnia głębokość ujęć wód to 180 m, a ich wydajność waha się najczęściej od 30 do 75 m³/h. Rejonem najintensywniejszej eksploatacji wód zbiornika jest obszar miasta Warszawy, gdzie eksploatacja ta osiąga w przybliżeniu jedną trzecią wielkości zasobów dyspozycyjnych zbiornika. Użytkowe warstwy wodonośne zachowują ciągłość prawie na całym obszarze zbiornika. Nieliczne strefy wykazujące brak warstwy użytkowej ze względu na niską przewodność lub złą jakość wód występują poza terenem gminy.

W roku 2010 w ramach monitoringu jakości śródlądowych wód podziemnych, w województwie mazowieckim wykonane były przez Państwowy Instytut Geologiczny badania jakości wód podziemnych. Państwowy Instytut Geologiczny wykonał badania w 81 punktach badawczych województwa mazowieckiego, należących do sieci krajowej. Na terenie gminy znajduje się 6 punktów

pomiarowych, w tym 5 z nich na terenie miasta. Pomiary w tych punktach pozwoliły określić klasę wód, odzwierciedlającą ich stan chemiczny. W 2 punktach Brwinowa klasa wód została oznaczona jako III (wody zadowalającej jakości), w kolejnych 2 jako klasa IV (wody niezadawalającej jakości) oraz w 1 punkcie jako klasa V (wody złej jakości). W porównaniu z rokiem 2007 klasa wód pogorszyła się w aż 3 z 5 punktów pomiarowych.

12.6 Przyroda

Na terenie gminy Brwinów znajduje się część Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar utworzono zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Warszawskiego z dnia 29 sierpnia 1997 roku. Obszar ten to układ powiązanych ze sobą terenów w województwie mazowieckim, wyróżniających się krajobrazowo, o zróżnicowanych cennych ekosystemach. Obejmuje tereny dolin rzecznych Wisły i Narwi wraz z dopływami oraz towarzyszącymi im kompleksami lasów. Tworzy otulinę dla terenów objętych wyższą formą ochrony parków krajobrazowych, parku narodowego, rezerwatów (zatwierdzonych i projektowanych) oraz powiązań między nimi, obejmuje też obszary pomników przyrody, zabytkowych parków. Pełni rolę systemu korytarzy ekologicznych, pozwalających na swobodne rozprzestrzenianie się gatunków. W gminie Brwinów Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje dolinę Utraty, Rokitnicy i Zimnej Wody, południowo – wschodnią część gminy (rejon Kań i Otrębus) oraz zachodnią i północną część Żółwina. Na terenie samego miasta Brwinowa obszar ten zajmuje jedynie niewielką powierzchnię przy wschodniej granicy miasta. Przez obszar gminy przebiega ponadto ciąg ekologiczny łączący Kampinoski Park Narodowy z Chojnowskim Parkiem Krajobrazowym. Ciąg ten przebiega z północnego wschodu na południowy zachód i ma duże znaczenie ekologiczne dla całego obszaru. Przez obszar gminy przebiegają także ciągi ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym, biegną one dolinami Utraty, Rokitnicy i Zimnej Wody.

Na terenie gminy Brwinów znajdują się pomniki przyrody, z czego większą część stanowią pojedyncze drzewa, pozostałe to grupy drzew, aleje zabytkowe, głąz i torfowisko. Część z nich znajduje się na terenie miasta. Są to dęby szypułkowe, topole białe, buki zwyczajne, lipy drobnolistne, sosna wejmutka, topola berlińska, wiąz szypułkowy, modrzew europejski, sosna czarna oraz szpaler 18 buków pospolitych. Drzewa te rosną głównie w ulicznych pasach zieleni, przy budynkach mieszkalnych, w parku czy też w ogrodzie plebanii.

12.7 Lasy

Gminę Brwinów zaliczyć można do obszarów o bardzo niskiej lesistości. Lasy i grunty leśne stanowią zaledwie 9% powierzchni gminy i zajmują obszar 625 ha. Większa część lasów, to lasy państwowe, które zajmują powierzchnię 365 ha, natomiast reszta to lasy stanowiące własność

prywatną. Ich powierzchnia wynosi 260 ha. Obszary leśne należące do prywatnych użytkowników są zazwyczaj rozdrobnione i mieszczą się w przedziale od 0,1 do 1,3 ha. Główne typy siedlisk, to lasy borowe, od boru świeżego do boru mieszanego świeżego, gdzie dominującym gatunkiem jest sosna, z domieszką brzozy i dębu. Sosna zwyczajna jest głównym gatunkiem lasotwórczym w obrębie gminy, jest to wynikiem znacznego rolniczego wykorzystania dobrych klas gleb, a pozostawienia do zalesień arealu niskich klas jakościowych gleb. Nieliczne obszary zajmują drzewostany dębowe i olszowe. W lasach na terenie gminy występują rośliny chronione tj. widlak i sasanka. Żyją tu następujące gatunki zwierząt: dzik, sarna, zając, lis, jenot.

Struktura lasów, należących do prywatnych właścicieli ma charakter rozdrobniony, w wyniku czego brak jest pełnej informacji o wielkości zasobów oraz pozyskaniu drewna. Niska jest także aktywność gospodarcza właścicieli. Aby zniwelować wyżej wymienione problemy należy wprowadzić zasadnicze rozwiązania umożliwiające właściwą ocenę stanu lasów prywatnych, której nadrzędnym celem jest ich prawidłowe zagospodarowanie oraz ochrona. Podstawą racjonalnej gospodarki leśnej są uproszczone plany urządzenia lasów. Niestety nie wszystkie lasy prywatne w obrębie gminy posiadają wyżej opisane plany (Starostwo Powiatowe Pruszków).

Biorąc pod uwagę niską lesistość gminy, elementem szaty roślinnej są zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, przydrożne, rosnące na placach, skwerkach i nieruchomościach. Wycinka drzew i krzewów wymaga zezwolenia (tych, których wiek przekracza 10 lat), oraz rekompensaty dla środowiska przyrodniczego, w postaci nowych nasadzeń w innych miejscach. Ważnym elementem jest także zwiększenie zadrzewień i zakrzewień na obszarach wiejskich, natomiast na terenach miejskich – zadrzewienia i zakrzewienia parków. W obrębie gminy jest znaczny odsetek gruntów nieużytkowanych, które można zagospodarować z wykorzystaniem drzew i krzewów.

12.8 Powietrze atmosferyczne

Monitoring jakości powietrza w strefie mazowieckiej, do której należy gmina Brwinów, realizowany był poprzez pomiary dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, na stanowisku stałym zlokalizowanym w miejscowości Piastów (MZPiastowPulask – PL0134A). Monitoring pozostałych zanieczyszczeń opierał się na obliczeniach modelem matematycznym Calpuff z procesorem Calmet oraz metodach szacowania. W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za rok 2011 dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne (dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, benzen, ołów), standardy emisyjne w strefie mazowieckiej były dotrzymane, co oznacza, że strefa została zaliczona do klasy A. Dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe w wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2011 rok obszar całego województwa (4 strefy) otrzymał klasę C2 ze względu na przekroczenie poziomu docelowego pyłu PM 2.5 wg

kryterium ochrony zdrowia. Ponadto 3 strefy, w tym strefę mazowiecką, zakwalifikowano do klasy C z uwagi na przekroczenie poziomu docelowego bezno(a)pirenu wg kryterium ochrony zdrowia.

Pogorszenie jakości powietrza następuje głównie w okresie zimowym. Spowodowane jest to, z jednej strony wzrostem zapotrzebowania na ciepło do celów ogrzewania, a więc ilości spalanej paliwa w urządzeniach grzewczych, zaś z drugiej zwiększonego zużycia paliw przez silniki pojazdów. Głównym problemem w tym okresie są tzw. emisje niskie, obejmujące spalanie paliw w małych źródłach oraz emisje z ruchu pojazdów, szczególnie w niesprzyjających warunkach pogodowych powodujących inwersję temperaturową. Dla pozostałych zanieczyszczeń, dla których określone są poziomy docelowe (arsen, kadm, ołów, nikiel w pyłe PM 10 i ozon) normy były dotrzymane, stąd strefa mazowiecka została zaliczona do klasy A. Poziomy celów długoterminowych dla ozonu według kryteriów ochrony zdrowia i ochrony roślin były przekroczone, stąd strefa mazowiecka została zakwalifikowana do klasy D2. Zgodnie z art. 92a ustawy Prawo ochrony środowiska, jednym z celów wojewódzkich programów ochrony środowiska powinno być osiągnięcie wartości kryterialnych dla ozonu w 2020 roku określonych w nowym rozporządzeniu w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Przyczyny przekroczeń poziomów celów długoterminowych dla ozonu to: komunikacja, warunki pogodowe, naturalne źródła emisji oraz napływ zanieczyszczeń prekursorów ozonu spoza granic województwa. Uciążliwa może być emisja zanieczyszczeń z procesu spalania paliw w celach grzewczych, emisja liniowa wynikająca z emisji zanieczyszczeń powstających w procesie spalania paliw w środkach transportu drogowego oraz stosowane w rolnictwie opryski stanowiące źródło emisji uciążliwych zapachów.

Na terenie gminy Brwinów prowadzone są działania ukierunkowane na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powstających w procesie spalania paliw w celach grzewczych: modernizacja sieci ciepłowniczej oraz termomodernizacja budynków mieszkalnych.

12.1 Hałas

Poziom hałasu w gminie i mieście Brwinów związany jest głównie z ruchem na autostradzie A2, ruchem lokalnym oraz pomiędzy poszczególnymi miejscowościami powiatu przuszkowskiego. Ochrona przed hałasem powstającym w związku z eksploatacją dróg jest powiązana z działaniami mającymi na celu poprawę jakości powietrza. Zapewnić ją można także przez przebudowę dróg oraz właściwą dbałość o stan nawierzchni (lub likwidację nawierzchni gruntowych), stosowanie przy budowie oraz modernizacji dróg tzw. cichych nawierzchni, zagospodarowanie dróg przynajmniej pasami zieleni izolacyjnej. Poprawę sytuacji można osiągnąć również przez stosowanie rozwiązań technicznych: budowę ekranów akustycznych oraz właściwą organizację ruchu drogowego poprawiającą jego płynność. Wielkość natężenia hałasu powinna stanowić również jedno

z ważniejszych kryteriów lokalizacji nowych inwestycji i zagospodarowania terenu. Jest to zadanie realizowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, do których należy wprowadzać zasady ochrony przed hałasem. W przypadku punktowych źródeł emisji hałasu do istotnych narzędzi w profilaktyce i prewencji należeć powinny systematyczne kontrole zakładów różnych sektorów gospodarki, mogących emitować nadmierny hałas do środowiska. Kontrole takie stanowiłyby istotny bodziec dla podmiotów niespełniających ustawowych norm do inwestowania w urządzenia ograniczające jego emisję. Obecnie prowadzone kontrole poziomów hałasu mają charakter sporadyczny i następują najczęściej w wyniku interwencji mieszkańców. Z kolei hałas pochodzący z zakładów przemysłowych, urzędzeń oraz zakładów handlowych ma zasięg lokalny i jest krótkotrwały.

12.2 Fale elektromagnetyczne

Według danych Starostwa Powiatowego w Pruszkowie na terenie gminy Brwinów znajduje się 17 urzędzeń mogących emitować szkodliwe pola elektromagnetyczne, jednak zasięg ich nie jest duży. Są to stacje bazowe i punkty transmisyjne wykorzystywane w telekomunikacji.

Z badań prowadzonych przez WIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w latach 2007-2010 wynika, że w żadnym paśmie częstotliwości na obszarze gminy Brwinów, w skład którego wchodzi tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i miejsca dostępne dla ludności, nie prowadzono pomiarów dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska został ustawowo zobowiązany do wykonywania w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zadań związanych z okresowymi badaniami kontrolnymi poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Program pomiarowy, w tym lokalizację punktów oraz częstotliwość wykonywania pomiarów określać będzie, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska poprzez Wojewódzki Program Monitoringu Środowiska.

12.3 Energia odnawialna

Na terenie gminy Brwinów istnieje dość duży potencjał wykorzystania energii odnawialnej w postaci energii wiatrowej. Do uzyskania realnych wielkości energii użytecznej dla pojedynczych elektrowni wymagane jest występowanie wiatrów o stałym natężeniu i prędkościach powyżej 4 m/s. Ponadto przyjmuje się, że wielkość progowa opłacalności wykorzystania energii wiatru na wysokości 30 m nad powierzchnią gruntu powinna wynosić 1000 kWh/m²/rok (średnia suma energii wiatru na powierzchnię 1 m² w Polsce wynosi 1000 - 1500 kWh/rok). Znaczna część województwa mazowieckiego znajduje się w strefie charakteryzującej się energią wiatru w granicach 1000-1200 kWh/m²/rok. Najbardziej korzystnymi warunkami energetycznymi wiatru charakteryzują się

fragmenty południowo-zachodnie i południowo-wschodnie województwa znajdujące się w strefie energii rzędu 1250-1500 kWh/m²/rok, a nawet 1500-2000 kWh/m²/rok. Województwo, a jednocześnie gmina Brwinów charakteryzuje się znacznym odsetkiem terenów użytkowanych rolniczo. Tereny te mogą być wykorzystywane pod budowę elektrowni wiatrowych, z wyłączeniem terenów, na których występują ograniczenia środowiskowe, infrastrukturalne i przestrzenne.

12.4 Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych i możliwości rozwoju turystyki

Analizując bazę turystyczną Brwinowa należy wziąć pod uwagę zarówno obiekty i atrakcje turystyczne dostępne w mieście, jak również na terenie całej gminy. Bardzo często ośrodki miejskie funkcjonują jako baza noclegowa, umożliwiając turystom odkrywanie interesujących miejsc znajdujących się w okolicy. Na obszarze gminy znajduje się prawie 40 obiektów zabytkowych, z których większość znajduje się w granicach miasta. Są to głównie wille, pałacyki oraz towarzyszące im parki, bardzo charakterystyczne dla zabudowy Brwinowa. Poniżej przedstawiono niektóre z bardziej interesujących obiektów na terenie gminy.

Dworek "Zagroda", "Bartkiewiczówka" (Brwinów)

Miejsce zamieszkania Zygmunta Bartkiewicza, pisarza, felietonisty, nowelisty i regionalisty. Dworek wzniesiony przez właściciela według własnego planu w latach 1905-1910. Powstał prawdopodobnie z materiałów z rozebranego kościoła. Od 1977 r. siedziba Towarzystwa Przyjaciół Brwinowa, udostępniany zwiedzającym na życzenie oraz w czasie imprez.

Pałac wraz z parkiem (Brwinów)

Wzniesiony w 1936 r. dla rodziny Wierusz-Kowalskich w stylu nawiązującym do klasycystycznego. Własnością rodziny pozostawał do 1940 r. We wrześniu 1939 r. podczas i po bitwie pod Brwinowem parter Pałacu został zamieniony na szpital polowy. Po bitwie i zajęciu miasta Niemcy zlikwidowali szpital. We wrześniu 1946 r. zniszczony i ograbiony do gołych ścian pałac przejęła SGGW w Warszawie.

Kościół pw. św. Floriana (Brwinów)

Zbudowany w latach 1927-1937. Nowy kościół wzniesiono poprzez odbudowanie wcześniejszego, modrzewiowego kościoła z 1760r, z którego też zachowano wnętrza - ołtarz główny oraz ołtarze boczne. Znaleźć tu można także rokokową ambonę z XVIII w., barokową nastawę chrzcielnicy z grupą rzeźb oraz dwa barokowe krucyfiksy z XVI i XVII w.

Kaplica cmentarna, cmentarz parafialny (Brwinów)

Zbudowana na przełomie XVIII i XIX w, pełniła początkowo funkcję kaplicy dworskiej rodziny Marylskich w ich majątku w Książenicach pod Grodziskiem Mazowieckim. W 1857 r. została przeniesiona na teren cmentarza parafialnego w Brwinowie (powstałego na obecnym miejscu w 1819 r.) jako kaplica grobowa rodziny Marylskich. Budynek w niezmienionej formie przetrwał do czasów współczesnych.

Wille przy ul. Batorego 15 i 17 (Brwinów)

Dwa identyczne budynki wzniesione w 1925 r. przez Adolfa Schweizera, właściciela fabryki musztardy jako prezenty dla córek Ireny i Stefanii. Stanowią przykład stosunkowo skromnych willi podmiejskich, zaprojektowanych w stylu nawiązującym do popularnego w okresie międzywojennym nurtu narodowego, korzystającego z uproszczonych form historyzujących.

Willa pp. Wernerów (Brwinów)

Dom wzniesiony w latach 1913-14, wyposażony w najnowsze wówczas urządzenia techniczne: wodociąg z pompą w piwnicy, centralne ogrzewanie, instalację kanalizacyjną oraz ułożone w ścianach rurki do instalacji elektrycznej. W latach 1920 - 1930 parter willi udostępniono potrzeby szkoły powszechnej w Brwinowie. Dom przeszedł gruntowny remont po 1935 r. Przez okres II wojny światowej prof. Wacław Werner ukrywał we wmurowanej cegle ołowiowej preparat radowy, własność Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Willa "Dziewanna" wraz z parkiem (Brwinów)

Zbudowana w latach 1937-39 według projektu arch. Jana Chojnowskiego, park założony według projektu inż. Zbigniewa Straussa.

Kamienica "Amerykanka" (Brwinów)

Wybudowana została w 1925 r. Należała do Jana Tobolki, dyrektora warszawskiej filii Banku "Express Co", obywatela amerykańskiego.

Dwór w Karolinie (Otrębusy)

Wzniesiony w 1911 r. jako główny budynek kompleksu sanatorium. Po II wojnie światowej obiekt przejęło państwo i przekazało na siedzibę zespołu „Mazowsze”, powołanego w dniu 20.12.1948 r. Zabudowę otacza ogród skomponowany z różnych gatunków drzew i krzewów, przechodzący w park leśny.

Dwór "Kazimierówka" (Owczarnia)

Zbudowany pod koniec XIX lub na początku XX w. Od 2006 r. w rękach prywatnych, mieści galerię rzeźb Juana Soriano.

Dwór Zarybie (Żółtwin)

Dwór przebudowany w latach 1924-25 z dwóch niewielkich domków z 4 ćw. XIX w. Kolejna rozbudowa w latach 1928-29, według projektu Juliusza Dzierżanowskiego, który nadał budynkowi formę barokowo-klasyczną. Jeden z ośrodków konspiracji w czasie okupacji. Po Powstaniu Warszawskim miejsce schronienia dziesiątków uciekinierów z Warszawy. Na posesji znajduje się zabytkowy park i spichlerz.

Dwór "Toeplizówka" (Otrębusy)

Zbudowany w I ćw. XX w. przez rodzinę Toeplitzów, do której należał do roku 1945. Następnie rodzina zrzekła się dworu na rzecz Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze”. W latach 60. obiekt przeszedł w ręce urzędu gminnego w Otrębusach, a od roku 1975 należy do Gminy Brwinów.

Część obszaru gminy (w tym obszary położone we wschodniej części miasta) obejmuje Obszar Chronionego Krajobrazu. Są to tereny o wysokich walorach przyrodniczych, z wyróżniającym się krajobrazem i zróżnicowanych ekosystemach. Wyjątkowo atrakcyjne w kontekście możliwość uprawiania turystyki masowej oraz wypoczynku. Nieopodal Brwinowa funkcjonują gospodarstwa agroturystyczne, podmioty świadczące usługi z zakresu jeździectwa konnego, jak np. Ludowy Klub Sportowy Wolta, mieszczący się w zabytkowym spichlerzu w Żółwinie, Pa Ta Taj – szkoła jazdy konnej w Kaniach, czy też pasieka zajmująca się również działalnością edukacyjną dla dzieci. Przez teren gminy przebiegają także trzy szlaki turystyczne PTTK (żółty, niebieski, czerwony). Amatorzy aktywnego wypoczynku korzystać mogą z oferty sportowo–rekreacyjnej Brwinowa. Na terenie miasta znajdują się korty tenisowe, stawy wędkarskie „Wodne Ranczo”, siłownie i fitness cluby, stadion miejski.

Ofertą kulturalną zajmuje się przede wszystkim Gminny Ośrodek Kultury. W Brwinowie działają również stowarzyszenia organizujące wydarzenia o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym, takie jak wystawy, pchli targ, spotkania z artystami, gry miejskie, spacer z przewodnikami. W Otrębusach z kolei ma swoją siedzibę Państwowy Zespół Pieśni i Tańca „Mazowsze” ceniony zarówno w kraju, jak i za granicą. W „Mateczniku Mazowsze” turyści mogą obejrzeć widowiska muzyczne i taneczne oraz zwiedzić Muzeum Pamiątek Mazowsza. Oferta muzealna gminy jest bogata i oprócz wspomnianego już MPM obejmuje Muzeum Sztuki Ludowej prof. Mariana Pokropka, Muzeum Motoryzacji i Techniki, Ogród Rzeźb Juana Soriano czy też prywatne kolekcje wozów i bryczek.

Na bazę hotelową Brwinowa składają się wspomniane już wcześniej gospodarstwa agroturystyczne, ale także wille, pałacyki, pensjonaty i zajazdy w okolicznych miejscowościach. Wiele z tych obiektów prowadzi także usługi gastronomiczne, a w samym mieście można znaleźć restauracje, pizzerie, cukiernie i kawiarnie. W samym Brwinowie usługi noclegowe (głównie grupowe) świadczy Centrum Doradztwa Rolniczego.

13. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

13.1 Struktura demograficzna

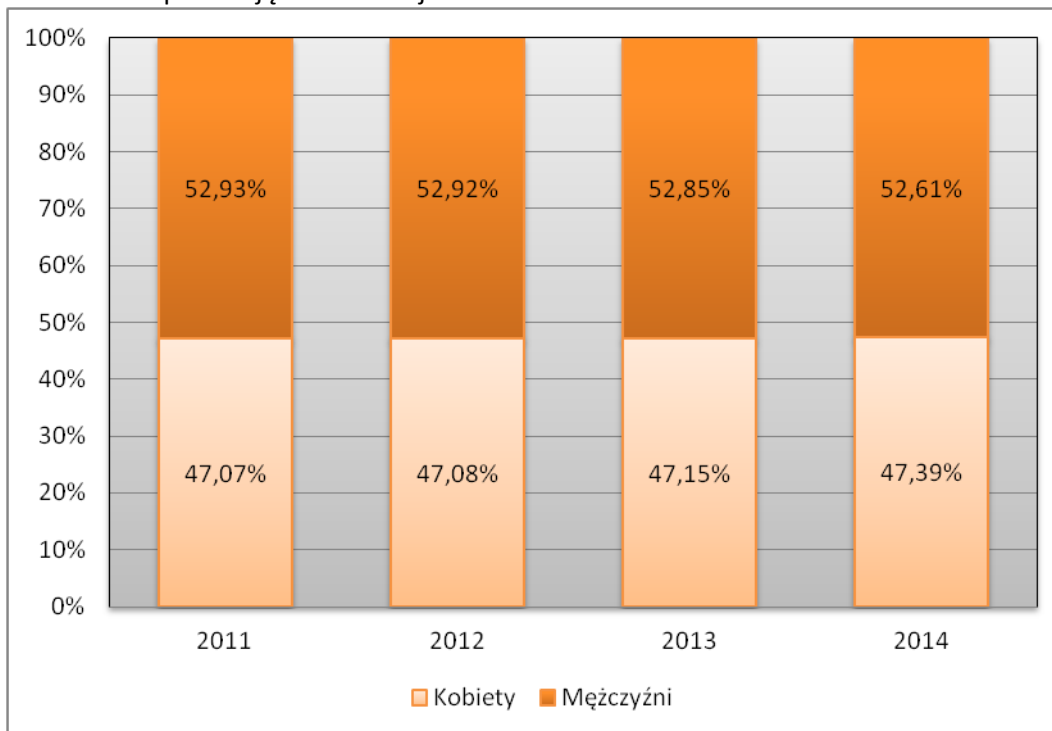
Na dzień 31 grudnia 2014 roku liczba osób posiadających stałe miejsce zamieszkania w Brwinowie wynosiła 13178. Na przestrzeni ostatnich lat zauważyć można coroczny wzrost liczby mieszkańców, wynoszący 2,1% w 2014 roku. Wzrostowi liczby ludności towarzyszy wzrost gęstości zaludnienia, która w 2011 wynosiła 1277 os./km², a w 2014 już 1305. Współczynnik feminizacji społeczności brwinowskiej jest stosunkowo stały i oscyluje wokół wartości 111-113 kobiet na 100 mężczyzn.

Tabela 15. Ludność posiadająca stałe miejsce zamieszkania w Brwinowie w latach 2011-2014

Stale zamieszkanie	2011	2012	2013	2014
Ogółem	12900	13002	13090	13178
Kobiety	6072	6121	6172	6245
Mężczyźni	6828	6881	6918	6933

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Wykres 2. Ludność posiadająca stałe miejsce zameldowania w Brwinowie w latach 2011-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

W 2011 r. w Brwinowie ludność w wieku produkcyjnym stanowiła prawie 62% ogółu ludności. Wraz z biegiem lat odsetek ten ulegał zmniejszeniu i w 2014 wynosił 61%. Nieznaczny wzrost zauważyć można w stosunku osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu ludności, trochę większy w przypadku osób w wieku poprodukcyjnym - z 19% do 20,1%. Potwierdza to przebiegający proces starzenia się społeczeństwa polskiego. W Brwinowie jednak nie przybiera on znaczących rozmiarów, zatem aktualnie nie ma bezpośredniego zagrożenia jego negatywnymi skutkami i dużego obciążenia demograficznego.

Tabela 16. Liczba ludności wg ekonomicznych grup wieku oraz płci w latach 2011-2014

	2011		2012		2013		2014	
	Ogółem	W %	Ogółem	W %	Ogółem	W %	Ogółem	W %
Populacja ogółem								
Ogółem	12900	100	13002	100	13030	100	13178	100
Mężczyźni	6072	47	6121	47	6171	47	6245	47
Kobiety	6828	53	6881	53	6918	53	6933	53
Wiek przedprodukcyjny								
Ogółem	2395	100	2419	100	2476	100	2493	100
Mężczyźni	1220	51	1223	51	1267	51	1287	51
Kobiety	1175	49	1196	49	1209	49	1206	49
Wiek produkcyjny								
Ogółem	8052	100	8065	100	8024	100	8027	100
Mężczyźni	4068	51	4100	51	4081	51	4102	51
Kobiety	3984	49	3965	49	3943	49	3925	49
Wiek poprodukcyjny								
Ogółem	2453	100	2518	100	2590	100	2658	100
Mężczyźni	784	32	798	32	824	32	856	32
Kobiety	1669	68	1720	68	1766	68	1802	68

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W każdym roku analizy przyrost naturalny osiągał wartości dodatnie, co oznacza więcej urodzeń niż zgonów na terenie Brwinowa. Warto zauważyć dość wysokie saldo migracji, będące główną przyczyną wzrostu liczby ludności w mieście.

Tabela 17. Ruch naturalny i migracje w latach 2011-2014

	2011	2012	2013	2014
Przyrost naturalny				
Ogółem	51	10	16	29
Mężczyźni	39	5	28	16
Kobiety	12	5	-12	13
Saldo migracji				

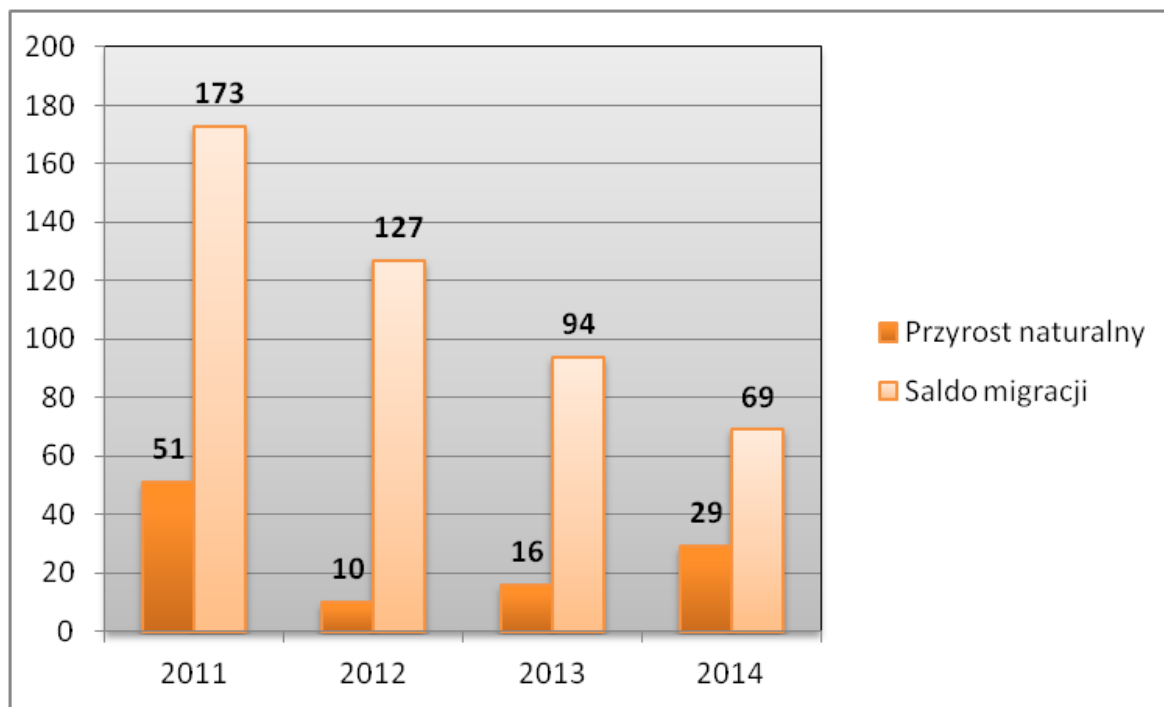

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Ogółem	173	127	94	69
Mężczyźni	76	66	35	52
Kobiety	97	61	59	17

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Wykres 3. Saldo migracji oraz przyrost naturalny w latach 2011-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

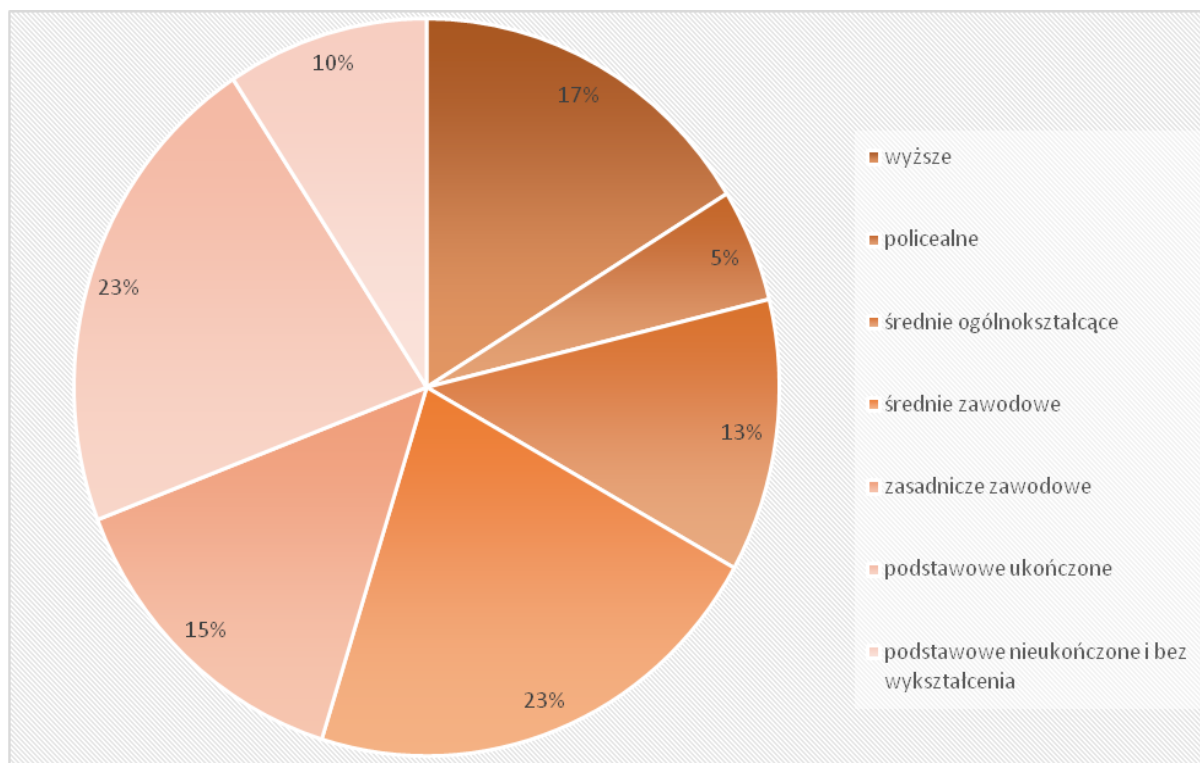
13.2 Struktura społeczna

- **Struktura wykształcenia społeczeństwa**

W roku 2002 przeprowadzono Narodowy Spis Powszechny, który umożliwił określenie struktury wykształcenia ludności. Najwięcej mieszkańców Brwinowa posiadało wykształcenie średnie zawodowe (23%) oraz podstawowe (23%). 17% mieszkańców posiadało w tym czasie wykształcenie wyższe, natomiast 15% - zasadnicze zawodowe. Aż 58% ludności Brwinowa posiadało co najmniej średnie, zatem poziom wykształcenia społeczeństwa można uznać za stosunkowo dobry. Istnieje jednak spora grupa osób bez wykształcenia i z wykształceniem zaledwie podstawowym. Ta grupa społeczna jest podatna na negatywne procesy zachodzące w społeczeństwie związane z ubóstwem i wykluczeniem, a także większą trudnością z znalezieniem pracy.

Wykres 4. Struktura wykształcenia ludności Brwinowa w 2002 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Struktura wykształcenia mieszkańców Brwinowa wskazuje na wyższy udział kobiet niż mężczyzn w edukacji na poziomie szkolnictwa wyższego, policealnego, średniego ogólnokształcącego i podstawowego oraz bez wykształcenia. W grupie z wykształceniem zasadniczym zawodowym i średnim zawodowym dominują natomiast mężczyźni. Kobiet posiadających jakiegokolwiek wykształcenie jest blisko 16% więcej niż mężczyzn.

Tabela 18. Struktura wykształcenia mieszkańców Brwinowa według płci w 2002 roku

Rodzaj wykształcenia	Mężczyźni	Kobiety
Wyższe	773	945
Policealne	135	391
średnie ogólnokształcące	406	865
średnie zawodowe	1207	1090
zasadnicze zawodowe	930	591
podstawowe ukończone	1006	1284
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	84	144

Źródło: Bank Danych Lokalnych

- **Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych**

Liczba rodzin i gospodarstw domowych miasta Brwinów na tle gminy i powiatu przedstawiona została w poniższej tabeli. W 2002 r. W Brwinowie zamieszkiwało 8% rodzin całego powiatu pruszkowskiego.

Tabela 19. Liczba gospodarstw domowych i rodzin z dziećmi w Brwinowa w 2002 r.

Obszar	Gospodarstwa domowe	Rodziny z dziećmi
powiat pruszkowski	41590	22729
gmina Brwinów	7244	3271
obszar wiejski	3010	1425
miasto Brwinów	4234	1846

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W Brwinowie dominowały gospodarstwa jednorodzinne, dwu, trzy, cztero i więcej osobowe – ich liczba jest zbliżona. Najmniej było gospodarstw trzy i więcej rodzinnych, nie odnotowano natomiast gospodarstw nierodzinnych 4 i więcej osobowych .

Tabela 20. Stan gospodarstw domowych w Brwinowie w 2002 r.

Wyszczególnienie	Liczba
Ogółem	4234
Jednorodzinne ogółem	3005
Jednorodzinne 2 osobowe	1034
Jednorodzinne 3 osobowe	917
Jednorodzinne 4 i więcej osób	1054
Dwurodzinne	156
Trzy i więcej rodzinne	8
Nierodzinne ogółem	1065
Nierodzinne 1 osobowe	1013
Nierodzinne 2 osobowe	45
Nierodzinne 3 osobowe	4
Nierodzinne 4 i więcej osobowe	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Analiza danych zebranych podczas Narodowego Spisu Powszechnego wykazuje, że głównym źródłem utrzymania 43% gospodarstw jest praca najemna poza rolnictwem. Zaledwie 1% gospodarstw domowych w mieście utrzymuje się z pracy w rolnictwie. Ponad 45% gospodarstw domowych wskazało jako swoje główne źródło dochodu niezarobkowe (emerytury, renty, zasiłki) źródła utrzymania.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Tabela 21. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Brwinowie w 2002 r.

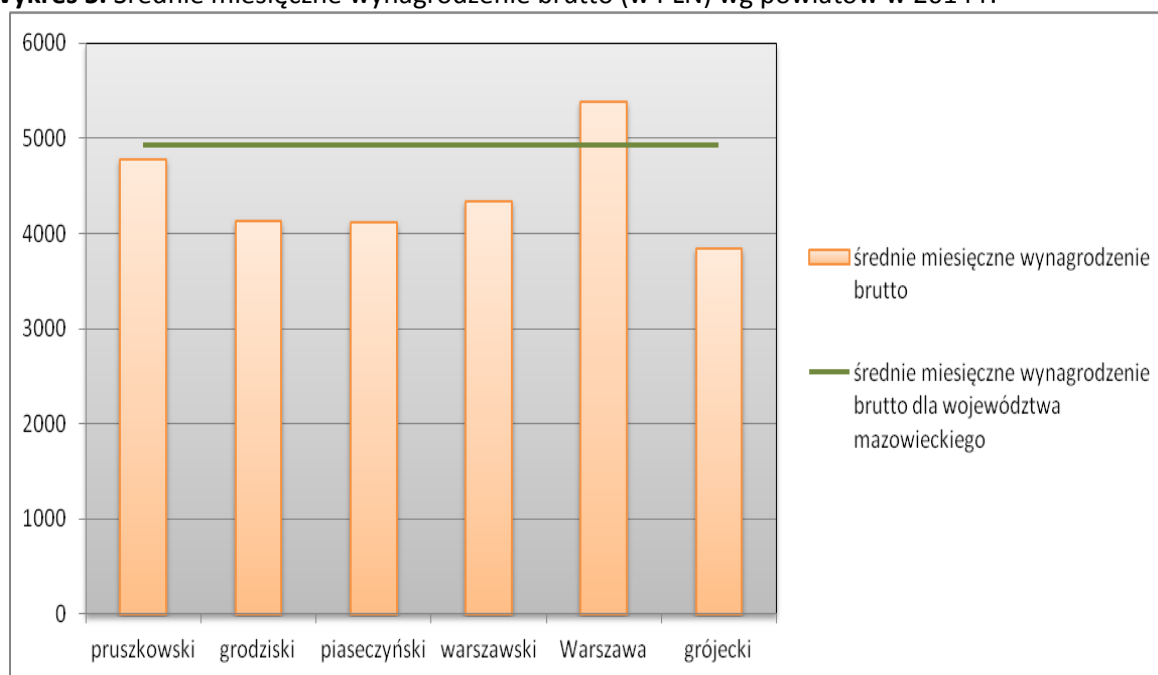
Źródło utrzymania	Liczba
Praca najemna poza rolnictwem	1913
Praca najemna w rolnictwie	10
Praca na rachunek własny poza rolnictwem	514
Praca na rachunek własny w rolnictwie	16
Emerytura pracownicza, kombatancka i pochodne	1090
Emerytura rolna	14
Renta z tytułu niezdolności do pracy	230
Renta socjalna	10
Renta rodzinna	145
Zasiłek dla bezrobotnych	46
Zasiłek pomocy społecznej	47
Inne niezarobkowe źródło	86

Źródło: Bank Danych Lokalnych

- **Poziom średniego wynagrodzenia**

Dane Głównego Urzędu Statystycznego ukazują wysoki poziom miesięcznych wynagrodzeń na terenie powiatu pruszkowskiego, do którego administracyjnie należy Brwinów. Wartość ta jest niewiele niższa niż średnia dla województwa i najwyższa w gronie sąsiadujących powiatów. Ustępuje jedynie miastu Warszawa.

Wykres 5. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto (w PLN) wg powiatów w 2014 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych

13.3 Opieka społeczna

Ilość przyznawanych świadczeń pomocy społecznej w Brwinowie w latach 2010 – 2013 konsekwentnie rosła z roku na rok. Procentowy wzrost w porównaniu z rokiem 2010 wynosi ponad 25%. Wzrost liczby przyznawanych świadczeń wzrósł niemal we wszystkich kategoriach, za wyjątkiem zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowej. Największy sumaryczny wzrost odnotowano w przypadku rodzin dotkniętych ubóstwem, bezrobociem, a także długotrwałymi chorobami.

Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie prowadzi cztery specjalistyczne placówki wsparcia dziennego w postaci świetlic socjoterapeutycznych, dwie z nich znajdują się w Brwinowie. Placówki realizują program profilaktyczno - wychowawczy i program socjoterapeutyczny, prowadzone konsultacje indywidualne dla dzieci i rodziców. W 2013 roku łącznie do świetlic uczęszczało 93 dzieci.

W roku 2013 na bezpośrednią pomoc dla osób w trudnej sytuacji ŚOPS w Brwinowie przeznaczył kwotę 7 157 133 zł, co stanowiło 81,8% ogólnych wydatków Ośrodka. Około 55% budżetu Ośrodka stanowiły dotacje z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

Tabela 22. Powody przyznawania pomocy społecznej w Brwinowie w latach 2010 – 2013

Dysfunkcje	Lata			
	2010	2011	2012	2013
Ogółem	2618	2852	2975	3281
ubóstwo	613	661	712	847
sieroctwo	0	0	0	21
bezdomność	11	7	21	35
potrzeba ochrony macierzyństwa	232	65*	80*	87*
bezrobocie	436	475	533	648
niepełnosprawność	335	414	407	436
długotrwała choroba	520	693	641	665
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	362	389	435	374
przemoc w rodzinie	16	4	23	24
alkoholizm	58	82	78	88
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	27	26	39	39
zdarzenie losowe	8	18	6	17
sytuacja kryzysowa	0	18	0	0

* - liczba rodzin

Źródło: Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brwinowie

13.4 Bezrobocie

W 2013 roku w gminie Brwinów zarejestrowanych było 923 bezrobotnych. Liczba bezrobotnych nieznacznie spadła w roku 2011 w porównaniu do roku 2010, jednak już w roku 2012 przekroczyła pułap z roku 2010 i w 2013 roku ponownie wzrosła. Na początku badanego okresu liczba kobiet i mężczyzn wśród bezrobotnych była zbliżona, jednak w roku 2013 różnica była już znaczna - przewaga mężczyzn wśród liczby bezrobotnych wynosiła 26%.

Na koniec 2013 roku spośród wszystkich bezrobotnych w powiecie 17% pochodziło z Brwinowa. Największą liczbą bezrobotnych charakteryzują się grupy wiekowe 25-34 i 45-54 lata – razem stanowią 46% ogółu bezrobotnych. Z kolei ze względu na poziom edukacji najwięcej bezrobotnych ma wykształcenie gimnazjalne, policealne oraz średnie zawodowe, łącznie 53%. Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy najwięcej osób pozostaje bez pracy od 6 do 12 miesięcy, jednak grupa 12-24 i powyżej 24 miesięcy jest niemal równie liczna.

W gminie Brwinów niemal 90% bezrobotnych znajduje się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, co oznacza długotrwałe pozostawanie bez pracy, niski poziom wykształcenia, wiek powyżej 50 i poniżej 25 lat, brak kwalifikacji zawodowych i doświadczenia. Do tego grona osób zalicza się również kobiety po urodzeniu dziecka, samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko, a także niepełnosprawnych czy osoby po odbyciu kary więzienia. W Brwinowie najwięcej osób zalicza się do grupy długotrwałe bezrobotnych i powyżej 50 roku życia – łącznie prawie 83% bezrobotnych w gminie⁴.

Tabela 23. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Brwinów w latach 2010 – 2013

	2010	2011	2012	2013
Ogółem	722	652	818	923
Kobiety	356	316	396	408
Mężczyźni	366	336	422	515

Źródło: PUP w Pruszkowie.

13.5 Oświata

Placówki oświatowe na terenie Brwinowa znajdują się w dobrym stanie technicznym, są też wyposażone w sprzęt komputerowy oraz dostęp do Internetu. Brwinowskie szkoły posiadają również zaplecze sportowe, umożliwiające prawidłowy rozwój fizjologiczny dzieci.

⁴ Dane pochodzą ze sprawozdania z działalności PUP w Pruszkowie za rok 2013

Baza gminnych placówek edukacyjnych przedstawia się następująco:

Zespół Szkół nr 1

*szkoła podstawowa z oddziałami
przedszkolnymi i gimnazjum*

Zespół Szkół Ogólnokształcących

*szkoła podstawowa z oddziałami
przedszkolnymi, gimnazjum,
liceum ogólnokształcące*

**Przedszkole Samorządowe
nr 1 wraz z Filią Przedszkola**

Przedszkole Samorządowe nr 3

Oprócz powyższych, na terenie Brwinowa funkcjonuje także Niepubliczny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy świadczący usługi edukacyjne na poziomie podstawowym i gimnazjalnym, Szkoła Niepubliczna i Przedszkole Sióstr Maryi oraz Katolicka Szkoła Niepubliczna.

Analizując liczbę uczniów w podziale na poszczególne szczeble edukacji, zauważyć można spadek liczby gimnazjalistów, a także uczniów liceów ogólnokształcących w latach 2010–2012.

Tabela 24. Liczba uczniów w Brwinowie w latach 2011 – 2014

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014
Liczba uczniów ogółem, w tym:	1395	1331	1321	1388
Szkolnictwo podstawowe	829	812	846	912
Szkolnictwo gimnazjalne	435	398	349	359
Szkolnictwo ogólnokształcące	134	121	126	117

Źródło: Bank Danych Lokalnych

13.6 Kultura

Funkcją centrum kulturalnego w mieście pełni Gminny Ośrodek Kultury w Brwinowie potocznie zwany „Okejem”. Ośrodek jest samorządową instytucją kultury, którego organizatorem jest gmina Brwinów. Przedmiotem działalności Ośrodka jest tworzenie i upowszechnianie kultury wśród społeczności lokalnej gminy oraz propagowanie kultury fizycznej i sportu. Zadania te realizowane są poprzez organizację wystaw artystycznych i wernisaży, przedstawień teatralnych, koncertów, projekcji filmowych, imprez artystycznych i rozrywkowych, prowadzenie warsztatów i kół zainteresowań, prowadzenie o organizowanie działalności zespołów muzycznych, tanecznych i folklorystycznych, promocję lokalnej kultury, edukację kulturalną, popularyzację wiedzy dotyczącej historii regionu, tworzenie warunków do rozwoju amatorskich ruchów artystycznych, folkloru, rękodzieła ludowego i artystycznego, organizowanie imprez sportowych.

W ramach działalności Ośrodka prowadzone są różnego rodzaju imprezy cykliczne, o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym, m.in:

- **Europejskie Dni Dziedzictwa** będące wydarzeniem kulturalnym i artystycznym odbywającym się w Brwinowie, Komorowie, Milanówku i Podkowie Leśnej. Nawiązuje ono tematycznie do historii poszczególnych miejscowości i ukazuje kultywowane do dnia dzisiejszego tradycje niepodległościowe i artystyczne.
 - Częścią programu Europejskich Dni Dziedzictwa jest **festiwal „Otwarte Ogrody”**, w ramach którego w kilkunastu ogrodach (zarówno publicznych i prywatnych) w Brwinowie, Otrębusach i Żółwinie można wziąć udział m.in. w koncertach i recitalach muzycznych, spotkaniach z literaturą czy projekcjach filmowych.
- **Dni Brwinowa** organizowane w rocznicę Bitwy pod Brwinowem. W harmonogramie imprezy znaleźć można takie atrakcje jak: rekonstrukcję bitwy, uroczystości upamiętniające, koncerty, pokazy kulturowe czy parada motocykli.
- **Brwinowska Wiosna Artystyczna** będąca okazją dla lokalnych artystów w każdym wieku do zaprezentowania swoich talentów szerszej publiczności. W ramach imprezy zapraszani są również artyści uznani na arenie Polskiej, jak i międzynarodowej.
- **Dożynki**, czyli święto o charakterze ludowym i folklorystycznym, tzw. „Święto Plonów”.

Na terenie Brwinowa funkcjonuje Biblioteka Publiczna im. Wacława Wernera. Biblioteka posiada ponadto Oddział dla dzieci i młodzieży w Brwinowie oraz Filię w Otrębusach. Łączna liczba zbiorów Biblioteki to 39775 wolumenów oraz 1014 książek mówionych (audiobook). Biblioteka

zajmuje się również promocją czytelnictwa i kultury, bezpłatnych kursów komputerowych oraz organizuje działalność Dyskusyjnego Klubu Książki.

Zabytkowy dworek znany, jako „Bartkiewiczówka” jest siedzibą Towarzystwa Przyjaciół Brwinowa i miejscem spotkań kulturalnych. Odbývają się tu uroczystości okolicznościowe, spotkania stowarzyszeń kulturalnych i społecznych, imprezy dla dzieci i młodzieży szkolnej.

W pobliskich Otrębusach ma swoją siedzibę Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze”, będący jednym z największych na świecie baletowych zespołów tańca ludowego, sięgających do bogactwa narodowych tańców, piosenek, przyspiewek i obyczajów. Obecnie zespół ma do dyspozycji zabytkową siedzibę na dworku „Karolin”, jak i oddane do użytku w 2009 r. Europejskie Centrum „Matecznik Mazowsze”, które wyposażono w nowoczesną scenę i salę widowiskową na 580 miejsc.

W Otrębusach znajduje się również Muzeum Sztuki Ludowej. Jest to muzeum prywatne ze statutem zatwierdzonym przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Prowadzi je prof. Marian Pokropek. W muzeum gromadzone są zabytki współczesnej sztuki ludowej z całej Polski, przeważnie o tematyce sakralnej, historyczno-patriotycznej i obrzędowej: obrazy na szkle, rzeźby w drewnie i glinie, płaskorzeźby, wycinanki, dywany dwuosnowowe, plastykę obrzędową itp. Przy muzeum gromadzone jest archiwum dotyczące polskiej kultury i sztuki ludowej, w tym archiwum fotograficzne i specjalistyczna biblioteka.

Kolejnym muzeum w Otrębusach jest prywatne Muzeum Motoryzacji i Techniki, będące największą tego typu placówką w Polsce. Zbiory obejmują około 300 pojazdów z różnych epok i ponad 5000 rekwizytów. 95% eksponatów jest sprawna technicznie i udostępniana, często wypożyczana do filmów oraz programów telewizyjnych. W kolekcji znajdują się również nowsze samochody, należące do znanych ludzi polityki i kultury.

W Owczarni przy prywatnym dworku znajduje się Ogród Rzeźb Juana Soriano. Zwiedzanie możliwe jest po telefonicznym umówieniu się z właścicielem posesji.

Na terenie Owczarni funkcjonuje również Dom Pracy Twórczej „Józefówka”. Działają tu pracownie: malarstwa i rysunku, witrażu, malowania na szkle, pisania ikon, rękodzieł – w tym decoupage, filcowanie, gobeliny i inne. Prowadzone są: warsztaty artystyczne dla dzieci i dorosłych, a także kursy „Znakomita pani domu” oraz nauka gry na flecie, klarncie i fortepianie. W ramach cyklu „Wieczory polskie” w „Józefówce” odbywają się spotkania z historią, poezją i literaturą prowadzone przez historyków, polonistów, artystów scen polskich. Właściciele „Józefówki” zajmują się też produkcją filmową, realizują programy radiowe, organizują koncerty i wystawy.

ArtWilk Galeria Autorska z siedzibą w Owczarni również angażuje się w życie kulturalne Brwinowa, m.in. poprzez uczestnictwo w festiwalu „Otwarte Ogrody”.

13.7 Ochrona zdrowia

Usługi z zakresu ochrony zdrowia świadczone są przez pięć niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz jedną praktykę lekarską. Spośród powyższych cztery NZOZ świadczą również opiekę ambulatoryjną. W 2013 w Brwinowie udzielono 62664 porad w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i 75106 porad w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. W przypadku potrzeby specjalistycznej opieki zdrowotnej mieszkańcy Brwinowa muszą kierować się do większych ośrodków miejskich w regionie. Na terenie gminy stacjonują ponadto dwa zespoły ratownictwa medycznego pogotowia ratunkowego.

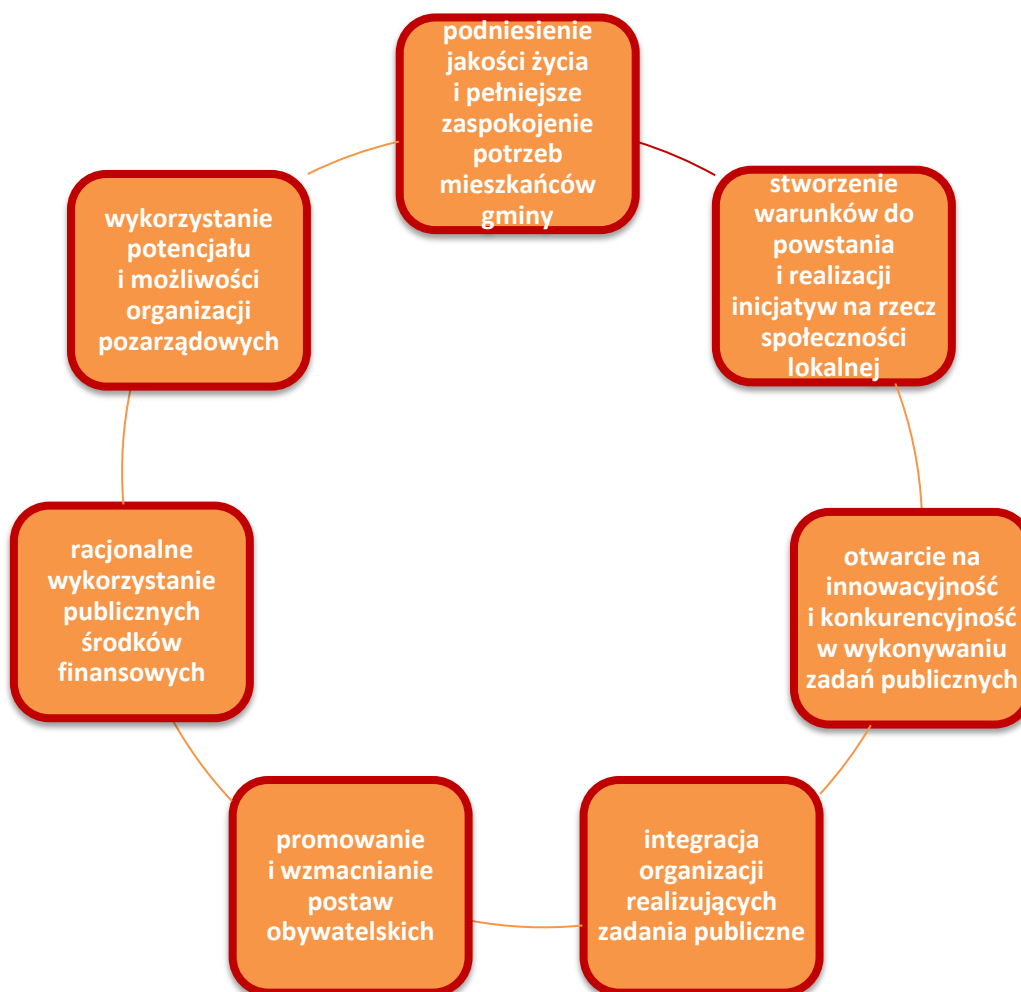
Na terenie Brwinowa działa sześć aptek, zatrudniających łącznie dwunastu magistrów farmacji. Wskaźnik ludności przypadającej na aptekę ogólnodostępną w 2013 roku wyniósł 2182.

13.8 Struktura organizacji pozarządowych

W celu rozwijania partnerstwa publicznospołecznego, stworzenia ram dla wspólnych działań służących definiowaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców, wspierania inicjatyw społecznych oraz wzmacniania aktywności społeczności lokalnej i potencjału organizacji pozarządowych, gmina Brwinów każdego roku uchwała Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Celami szczegółowymi Programu są:

W ramach Programu istnieją dwie formy współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi: finansowe i niefinansowe. Forma finansowa obejmuje dotacje z budżetu gminy na realizację zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert lub też wspieranie realizacji tych zadań w trybie pozakonkursowym. Do niefinansowych form wsparcia należą z kolei: wymiana informacji między gminą a organizacją, publikacje na stronach internetowych gminy, konsultacje i doradztwo, wspólne tworzenie kalendarza imprez, udostępnianie nieruchomości, promocja i informacja o działalności organizacji działających w Brwinowie, pomoc w poszukiwaniu partnerów i nawiązywaniu kontaktów, pomoc rzeczowa, udział reprezentantów organizacji w komisjach konkursowych dot. dotacji na realizację zadań publicznych.

Dotacje udzielane są zwykle na działania w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, kultury, sztuki, tradycji, tożsamości narodowej i lokalnej, ochrony i promocji zdrowia, przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, nauki, edukacji, oświaty i wychowania.

Wyrazem wysokiej aktywności społecznej mieszkańców Brwinowa jest działalność lokalnych organizacji pozarządowych, takich jak: organizacje kombatanckie, stowarzyszenia, kluby sportowe czy

organizacje harcerskie. Na terenie miasta siedzibę mają m.in. Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Towarzystwo Opieki nad Zabytkami, Towarzystwo Przyjaciół Brwinowa, Stowarzyszenie Projekt Brwinów, Polski Związek Wędkarski, Brwinowskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich "Szansa" oraz Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich "Trzeźwi Razem", Stowarzyszenie "Prokawkazja", Stowarzyszenie "Tartak", Stowarzyszenie Aktywnych Rodziców Nauczycieli Absolwentów "SARNA", Stowarzyszenie Artystów i Poetów "Fabryka Sztuki", Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół nr 1 w Brwinowie, Fundacja Jera, liczne kluby sportowe ("Naprzód", "Pantera", "Kobra", "Tennis Life", "Czerwone Smoki"), Stowarzyszenie Długa Ławka, Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół", drużyny harcerskie i zuchowe, Ochotnicza Straż Pożarna w Brwinowie.

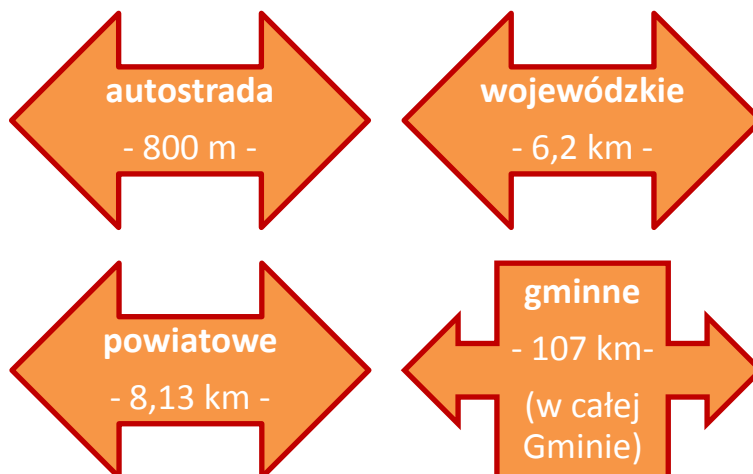
14. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

14.1 Struktura komunikacyjna

Struktura komunikacyjna Brwinowa odznacza się dość korzystnym powiązaniem szlaków drogowych, co umożliwia sprawny dojazd do okolicznych ośrodków miejskich, w tym do Warszawy. Najważniejsze szlaki drogowe znajdujące się w granicach administracyjnych Brwinowa to:

- autostrada A2 – będąca częścią drogi E30 relacji Corck – Omsk, uznawanej za najważniejszy szlak komunikacyjny osi wschód – zachód;
- drogi wojewódzkie:
 - nr 719: Warszawa – Żyrardów (Brwinowska Obwodnica)
 - nr 720: Błonie – Nadarzyn (w ciągu ulic Biskupicka, Rynek, Pszczelińska)
- drogi powiatowe:
 - nr 3111W (ul. Powstańców Warszawy)
 - nr 3126W (ul. T.W. Wilsona)
 - nr 3127W (ul. Sportowa i Przejazd)
 - nr 3128W (ul. Grodziska)
 - nr 4108W (ul. marsy. J. Piłsudskiego)
- drogi gminne: głównie utwardzone.

Długość poszczególnych dróg publicznych na terenie miasta kształtuje się w sposób następujący:

Organizacja układu drogowego w granicach miasta zapewnia sprawny dojazd do wszystkich jego rejonów, wiele dróg wymaga jednak bieżących remontów, a w dalszej perspektywie modernizacji i przebudowy. Głównymi problemami związanymi z komunikacją drogową w Brwinowie jest duże natężenie ruchu na rondzie i ul. Rynek w centrum miasta, niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, braki w oświetleniu ulic oraz zły stan techniczny znacznej części dróg gminnych.

Największy ruch pojazdów w mieście odbywa się wzdłuż dróg wojewódzkich, a także dróg powiatowych. Biorąc pod uwagę, iż część drogi wojewódzkiej nr 719 jest jednocześnie obwodnicą miasta ruch drogowy w tym rejonie nie stanowi uciążliwości dla mieszkańców. Autostrada, której niewielki odcinek biegnie przez północny fragment miasta oraz wspomniana obwodnica odciąża znacząco ruch drogowy w mieście, także tranzytowy.

Przez obszar Brwinowa przebiegają także szlaki kolejowe:

- linia kolejowa nr 1, relacji Warszawa Centralna – Katowice (zarządca PKP PLK);
- linia kolejowa nr 47, relacji Warszawa Śródmieście WKD – Grodzisk Mazowiecki Radońska (zarządca WKD);
- linia kolejowa nr 48, relacji Podkowa Leśna Główna – Milanówek Grudów (zarządca WKD);

Ponadto PKS Grodzisk Mazowiecki oferuje połączenia autobusowe Brwinowa z innymi miejscowościami w gminie, a także z okolicznymi miastami, np. Pruszkowem czy Grodziskiem Mazowieckim.

14.2 Wodociągi i kanalizacja

Na terenie miasta funkcjonuje zbiorczy system zaopatrzenia w wodę, którego źródło stanowią ujęcia wody ze studni głębinowych. W roku 2014 długość czynnej sieci rozdzielczej w Brwinowie wynosiła 72,7 km. Sieć zaopatrywała w wodę 11010 mieszkańców miasta, co stanowiło 84,76% populacji Brwinowa. Ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym w 2014 roku wyniosła natomiast 426 dam³.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Głównym źródłem wody w Brwinowie jest Stacja Uzdatniania Wody znajdująca się przy ul. 11 Listopada 5. W roku 2013 zakończyła się modernizacja i rozbudowa stacji zwiększająca wydajność oraz parametry uzdatniania wody. Obiekt wykorzystuje technologię filtracji ciśnieniowej w filtrach zamkniętych, a w celu zwiększenia efektu uzdatniania wody tworzone są w filtrach poduszki powietrzne, zwiększające natlenienie wody napływającej do zbiorników. Stacja jest w pełni zautomatyzowana, obecna przepustowość wynosi 200 m³/h, co pozwala na zaopatrzenie w wodę mieszkańców Brwinowa oraz sąsiednich miejscowości. Ponadto przy ul. Armii Krajowej działa zastępcze źródło wody (ujęcie wody oligoceńskiej na głębokości ok. 240m), wykorzystywane głównie w przypadku awarii lub przebudowy sieci wodociągowej. Maksymalny pobór sięga 7m³/h.

Tabela 25. Wodociągi i kanalizacja w Brwinowie w roku 2014

Wodociągi	
Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	72,7
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych [szt.]	2575
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [osoba]	11010
Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam3]	426
Kanalizacja	
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	93,8
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	9544
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych [szt.]	2201
Ścieki odprowadzone [dam3]	893

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na terenie Brwinowa funkcjonuje również sieć kanalizacyjna, będąca układem połączonych ze sobą przewodów kanalizacyjnych. Służą one do odprowadzenia ścieków sanitarnych i wód deszczowych z budynków oraz ulic, które transportowane są do oczyszczalni ścieków lub naturalnego odbiornika w przypadku wód deszczowych. W roku 2014 długość systemu kanalizacji sanitarnej wynosiła 93,8 km sieci czynnej. Sieć obsługiwała 9544 mieszkańców, tj. 73,4% populacji Brwinowa. Mieszkańcy niemający połączenia z siecią kanalizacji korzystają z szamb, czyli podziemnych zbiorników bezodpływowych opróżnianych przez wyspecjalizowane wozy asenizacyjne lub z przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na terenie gminy działają jedynie trzy mikrooczyszczalnie ścieków, z których żadna nie odbiera ścieków z terenu miasta ze względu na zbyt niską przepustowość. Są one zatem tłoczone do oczyszczalni należącej do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Grodzisku Mazowieckim na podstawie umowy między gminą a ZWiK. Aktualny limit ilości przesłanych ścieków wynosi 2500 m³/dobę.

Pod koniec roku 2013 zakończono ostatni etap rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej w Brwinowie w ramach kompleksowego projektu poprawy gospodarki wodno-ściekowej w gminie. W ramach części projektu realizowanego w mieście wybudowano ok. 37 km sieci kanalizacyjnej.

14.3 Energetyka i ciepłownictwo

W granicach gminy Brwinów biegnie tranzytowa linia energetyczna wysokiego napięcia 220 kV relacji Mory – Kozienice – Piaseczno, będąca fragmentem krajowego systemu przesyłowego. Z uwagi na potencjalną szkodliwość promieniowania pola elektromagnetycznego, wzdłuż trasy przebiegu linii energetycznej ustalono strefy ochronne z zakazem lokalizowania zabudowań przeznaczonych do stałego pobytu człowieka. Dodatkowo istnieją ograniczenia lokalizacji pozostałej zabudowy, takiej jak budynków z materiałami łatwopalnymi, urządzeniami zraszającymi czy parkingów pojazdów z zapłonem iskrowym. Zaopatrzenie w energię elektryczną Brwinowa oraz pozostałych miejscowości w gminie odbywa się za pośrednictwem energetycznych stacji rozdzielczych 110/15 kV znajdujących się w sąsiednich gminach: Raszyn i Tarczyn.

Brwinów wyposażony jest w sieć gazową o całkowitej długości 66479 m, z której korzysta ponad 88% ludności miasta. Gmina nie posiada własnych źródeł zaopatrzenia w gaz ziemny, w związku z czym Brwinów oraz pozostałe miejscowości zasilane są w gaz przesyłowo.

Na terenie miasta nie funkcjonuje zbiorcza sieć ciepłownicza, za wyjątkiem lokalnych kotłowni funkcjonujących na terenie dużych osiedli zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Pozostałe gospodarstwa domowe wykorzystują własne systemy grzewcze w postaci pieców centralnego ogrzewania, zasilanych gazem ziemnym, paliwami płynnymi (olej opałowy, gaz płynny) oraz paliwami stałymi (węgiel, koks, drewno opałowe, zrębki).

Tabela 26. Podstawowe dane dotyczące sieci elektrycznej i gazowej w Brwinowie w 2014 r.

Sieć elektryczna	
Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu [gosp. dom.]	5678
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu [MWh]	13888
Sieć gazowa	
Ludność korzystająca z sieci gazowej [os.]	11624
Długość czynnej sieci ogółem [m]	66479
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych [szt.]	2882
Zużycie gazu [tys. m ³]	5696,2
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań [tys. m ³]	4759,3

Źródło: Bank Danych Lokalnych

14.4 Gospodarka odpadami

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Dnia 1 lipca 2013 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 roku, która ustanowiła nowe zasady gospodarowania odpadami, zgodnie z którymi miasta i gminy odpowiedzialne są za organizację odbioru i wywozu odpadów komunalnych. Ideą wprowadzenia nowych przepisów jest między innymi dostosowanie gospodarki odpadami komunalnymi do wymogów Unii Europejskiej. Przyczynić do tego ma się przede wszystkim zwiększenie rozmiaru recyklingu i odzysku odpadów selektywnie zebranych (poziom recyklingu odpadów papierowych, metalowych, z tworzyw sztucznych i szkła ma wynosić do końca roku 2020 nie mniej niż 50% wagowo, a pozostałych odpadów innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe niej mniej niż 70% wagowo), a także zmniejszenie masy odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania (do poziomu nie większego niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania).

W związku z nowelizacją prawa Rada Miejska w Brwinowie przyjęła szereg uchwał dostosowujących prawo lokalne do wymogów ustawy, zapewniając mieszkańcom sprawne przejście na nowe zasady odbioru i wywozu śmieci. Przyjęte uchwały:

W wyniku wdrożenia nowego systemu miasto w zakresie odbioru i wywozu śmieci obsługiwane jest przez firmę SUEZ (dawniej SITA Polska Sp. z o.o.), która będzie obsługiwać wszystkie

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

gospodarstwa domowe z terenu gminy Brwinów do 31 grudnia 2017 r. Miasto Brwinów zostało podzielone na piętnaście rejonów gospodarki odpadami (5 na północ od linii kolejowej i 10 na południe). W obecnym kształcie wyznaczono 4 terminy dotyczące odbiorów: odpadów zielonych, odpadów zmieszanych, odpadów surowcowych (papier, metal, tworzywa sztuczne) oraz szkła.

Odpady wielkogabarytowe z rejonów 1, 2, 3, 4 odbierane będą w pierwszą sobotę miesiąca, z rejonów 5, 6, 7, 15 - druga sobota miesiąca, dla rejonów 8, 9, 10 - trzecia sobota miesiąca oraz dla rejonów 11, 12, 13, 14 - czwarta sobota miesiąca. Z zabudowy wielorodzinnej na północ od torów PKP odpady wielkogabarytowe odbierane będą w drugą i czwartą sobotę miesiąca, natomiast z zabudowy wielorodzinnej na południe od torów PKP w pierwszą i trzecią sobotę miesiąca.

Dodatkowo występują tzw. odpady kłopotliwe, których zbiórka następuje w wyznaczonych do tego miejscach lub też realizowana jest na zgłoszenie.

Przyjęty przez Radę Miejską Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Brwinów reguluje też kwestie związane m.in. z uprzątnięciem błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń, myciem i naprawą samochodów poza myjniami i warsztatami, nieczystościami ciekłymi i wywozem szamba, obowiązkami osób utrzymujących zwierzęta domowe i gospodarskie.

Tabela 27. Zbiorcze zestawienie odpadów na terenie Brwinowa w 2014 r.

Odpady	
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku [t]	1816,19
Odpady pochodzące z gospodarstw domowych [t]	1187,54
Odpady z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca [kg]	90,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na terenie gminy nie funkcjonuje żadne wysypisko śmieci ani zakład segregacji i utylizacji odpadów. Podmioty zajmujące się zbiórką i wywozem odpadów zobowiązane są do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych wyszczególnionych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012 – 2017 z uwzględnieniem lat 2018 – 2023.

14.5 Telekomunikacja

Przez teren gminy przebiega światłowodowa magistrala telekomunikacyjna, umożliwiająca włączenie Brwinowa do nowoczesnego systemu krajowej łączności przewodowej. Na terenie gminy funkcjonuje sieć telekomunikacyjna wraz z nowoczesną centralą cyfrową oraz systemami sieci szerokopasmowych i jest sukcesywnie poddawana rozbudowie. Gmina objęta jest również zasięgiem

telefonii stacjonarnej i komórkowej, a na terenie miasta znajduje się osiem stacji bazowych, należących do różnych operatorów.

14.6 Mieszkalnictwo

Na terenie Brwinowa występują dwa typy zabudowy mieszkaniowej: różnorodne formy zabudowy jednorodzinnej (także w zorganizowanych osiedlach mieszkalnych) oraz skupiska zabudowy wielorodzinnej. Baza mieszkaniowa miasta pod koniec 2014 roku wynosiła 4958 mieszkań. Liczba mieszkań rosła corocznie w analizowanym okresie. W tym czasie całkowita liczba mieszkań wzrosła o 99 (2%), liczba izb o 607 (3%), natomiast powierzchnia użytkowa 16102 m² (3,9%).

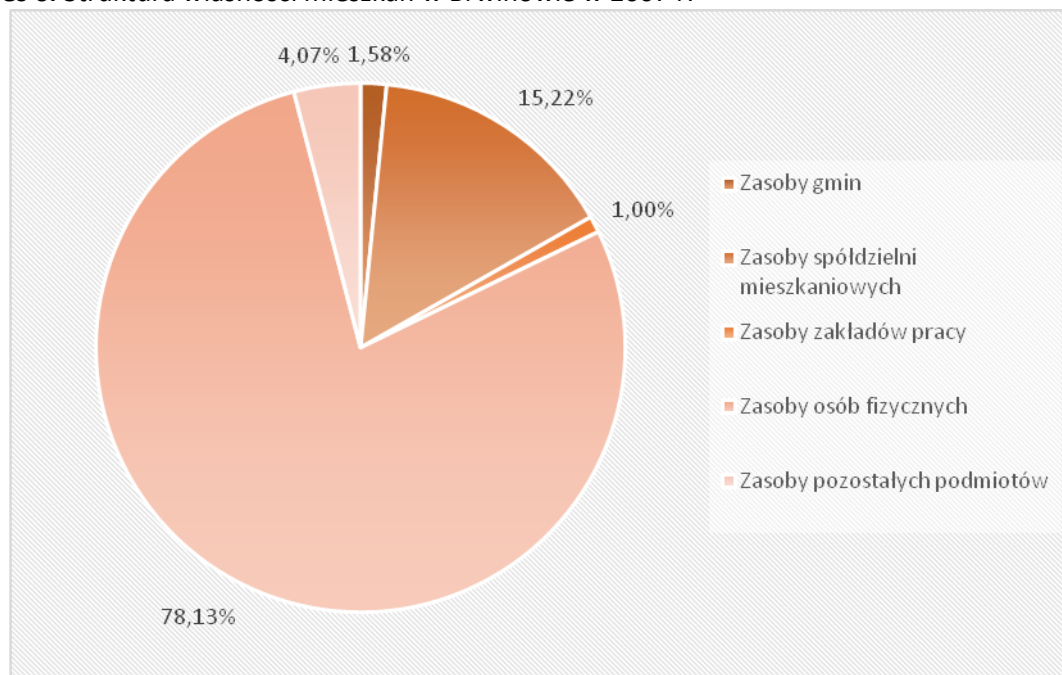
Tabela 28. Zasoby mieszkaniowe według w Brwinowie w latach 2010-2014

Zasoby mieszkaniowe	2010	2011	2012	2013	2014
Mieszkania (szt.)	4859	4885	4903	4933	4958
Izby (szt.)	19650	19809	19922	20105	20257
Powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	407612	411817	414820	419732	423714

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W 2007 roku ponad 78% wszystkich mieszkań w Brwinowie było własnością osób fizycznych, a ponad 15% znajdowało się w zasobach spółdzielni mieszkaniowych. Łączna liczba mieszkań będących własnością gminy, zakładów pracy i pozostałych podmiotów nie przekraczała 7%.

Wykres 6. Struktura własności mieszkań w Brwinowie w 2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

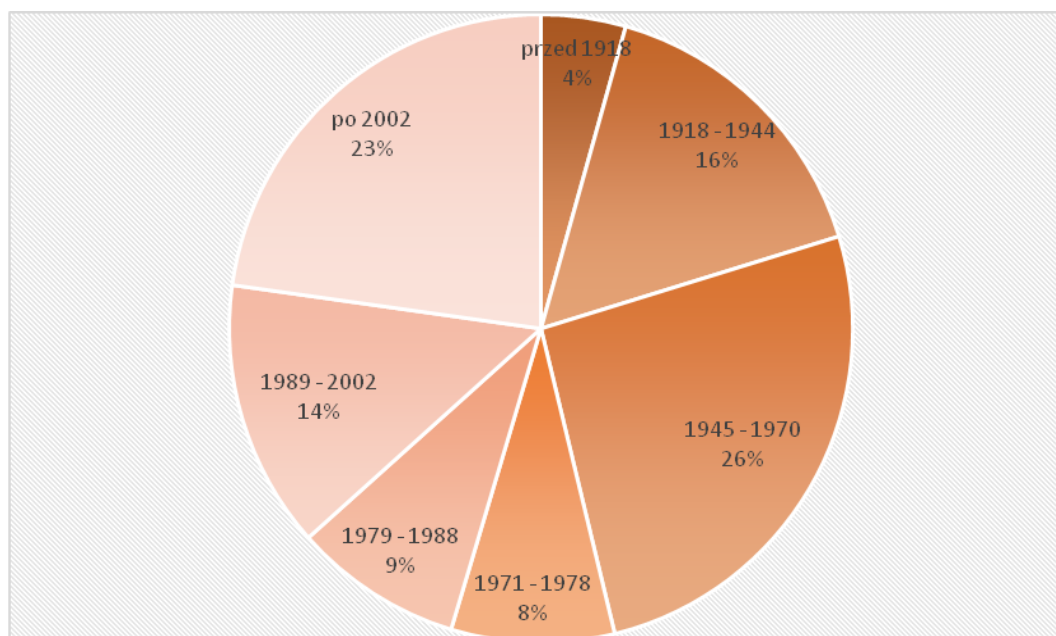
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w 2014 roku w Brwinowie była wyższa od średniej wartości w kraju o 16,4% , natomiast powierzchnia przypadająca na 1 mieszkańca była wyższa o 22%. Ponad 92,9% lokali w Brwinowie wyposażonych jest w bieżącą wodę, 89,9% posiada łazienkę, a 85,5% mieszkań jest centralnie ogrzewane.⁵

Tabela 29. Wyposażenie mieszkań w podstawowe media w Brwinowie w latach 2010 – 2014

Wyposażenie mieszkań	2010	2011	2012	2013	2014
Wodociąg	4505	4531	4549	4579	4604
Ustęp splukiwany	4445	4471	4489	4519	4544
Łazienka	4359	4385	4403	4433	4458

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Wykres 7. Mieszkania w Brwinowie według okresu budowy budynków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

14.7 Obiekty i granice stref ochrony konserwatorskiej

Na terenie Brwinowa strefa ochrony konserwatorskiej wyznaczona została jedynie dla zabytkowego parku przy ul. Dworskiej 5 wraz z pałacem. W związku z powyższym istnieją znaczne ograniczenia w sposobie zagospodarowania i zabudowy tych terenów. Wszelkie prace prowadzone w obrębie parku powinny być zgodne z jego historycznym walorami, a także nieuciążliwe dla środowiska.

Gminna Ewidencja Zabytków Brwinowa określa dodatkowo obszar specjalnej ochrony dla układu przestrzennego Rynku, tj. placu wraz z zabudową oraz terenu cmentarza parafialnego.

⁵ Dane z Banku Danych Lokalnych

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Na terenie miasta i gminy znajdują się też liczne stanowiska archeologiczne w związku ze śladami osadnictwa i produkcji żelaza na tych terenach.

Charakterystyczną cechą zabudowy miasta są zabytkowe wille wybudowane w latach 20. i 30. XX w. Według stanu z listopada 2013 roku lista wybranych obiektów nieruchomości wpisanych do ewidencji zabytków prezentuje się następująco:

- pałac wraz z parkiem przy ul. Dworskiej 5;
- kamienica „Amerykanka” przy ul. Rynek 1;
- dwór „Zagroda” zwany „Bartkiewiczówka” wraz z ogrodem przy ul. Grodzkiej 57
- domy przy ul. Lilpopa 89, Przejazd 4, Sportowej 14;
- cmentarz wraz z kaplicą cmentarną przy ul. Powstańców Warszawy 17;
- wille:
 - „Szary Dworek” przy ul. Batorego 6;
 - „Wandeczka” przy ul. Kraszewskiego 23;
 - „Janina” przy ul. Leśnej 14;
 - „Lido” przy ul. Myśliwskiej 8;
 - „Dziewanna” wraz z parkiem krajobrazowym przy ul. Piastowej 6;
 - „Ojcówek” przy ul. Pszczelińskiej 1;
 - „Włozka” przy ul. Środkowej 6;
 - „Tonasze” wraz z terenem posesji i otoczeniem przy ul. Żwirowej 4;
 - przy ul. Krótkiej 8, Żwirowej 6; Batorego 15 i 17;
- zespół budowlano – folwarczny wraz z zabudowaniami;
- przystanek osobowy Brwinów z zespołu przystanków kolejowych i wiat na linii Grodzkiej oraz budynek dróżnika.

15. SFERA GOSPODARCZA

15.1 Struktura i trendy podstawowych branż gospodarki na terenie miasta

Lata 2012 – 2015 w Brwinowie charakteryzowały się rozwojem przedsiębiorczości, co wynika z danych gromadzonych przez Bank Danych Lokalnych.

Tabela 30. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w Brwinowie w latach 2012-2015

sekcje PKD	2012	2013	2014 m*	2015
Ogółem	2053	2114	2103	2125
sekcja A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo)	12	13	11	9
sekcja C przetwórstwo przemysłowe	216	216	206	201
sekcja E dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	8	9	9	8
sekcja F budownictwo	232	233	222	231

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

sekcja G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	574	579	571	579
sekcja H transport, gospodarka magazynowa	131	136	139	133
sekcja I działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	40	35	34	36
sekcja J informacja i komunikacja	78	93	96	101
sekcja K działalność finansowa i ubezpieczeniowa	65	67	66	62
sekcja L działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	58	58	62	67
sekcja M działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	229	244	236	250
sekcja N działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	81	82	79	82
sekcja O administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4	4	4	3
Sekcja P edukacja	80	88	94	87
sekcja Q opieka zdrowotna i pomoc społeczna	94	98	96	102
sekcja R działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	34	38	39	40
sekcja S i T pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe	116	121	139	134

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z BDL

**m-* Nie są prezentowane wszystkie formy prawne podmiotów dlatego dane liczbowe nie sumują się na sektor ogółem. W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby/zamieszkania, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie.

Analizowany okres odznaczał się prawie corocznym wzrostem liczby zarejestrowanych działalności gospodarczych na terenie miasta. Największy wzrost w stosunku do roku poprzedniego odnotowano w roku 2013 i wynosił on prawie 3%. Całkowity wzrost liczby podmiotów gospodarczych w okresie 2012 – 2015 wyniósł ponad 3,5%, z 2053 do 2125 jednostek.

Struktura gospodarcza Brwinowa (w kontekście Polskiej Klasyfikacji Działalności z 2007 r.) wskazuje na przewagę sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle), stanowiącej ponad jedną czwartą zarejestrowanych działalności. Mimo tego, wzrost liczby podmiotów tej sekcji w roku 2015 wynosił zaledwie 5 w porównaniu z 2012.

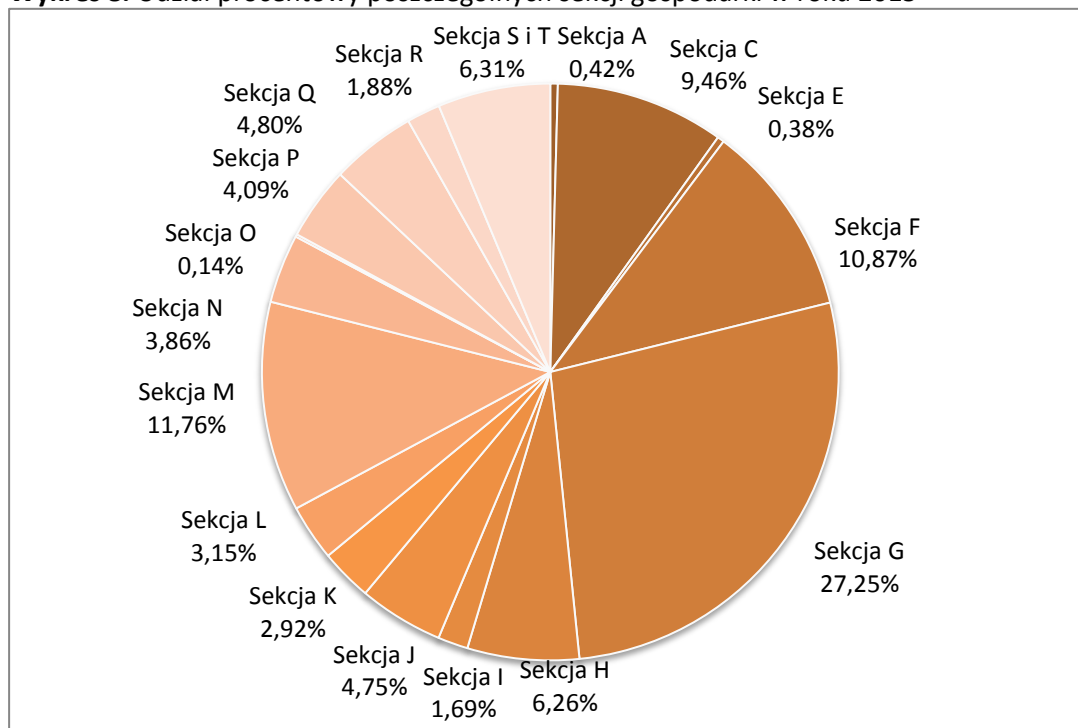
Największą dynamiką rozwoju charakteryzowały się sekcje J (informacja i komunikacja) oraz S i T (pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe), których całkowity wzrost w latach 2012 – 2015 osiągnął odpowiednio 29% (23 jednostki) oraz 15,5% (18 jednostek). Największy sumaryczny wzrost osiągnęły wspomniana już sekcja J oraz sekcja M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna).

W sześciu sekcjach odnotowano spadek w liczbie działalności: sekcja A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) – 25%, sekcja I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi) – 10%, sekcja C (przetwórstwo przemysłowe) – 7% i sekcja F (budownictwo) – 0,43%, sekcja K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa) – 4,6%. W sekcji O (administracja

publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne) odnotowano aż 25% spadek, wynikający z bardzo małej liczby podmiotów (z 4 w 2012 do 3 w 2015).

Wykres 8. Udział procentowy poszczególnych sekcji gospodarki w roku 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych

15.2 Liczba podmiotów gospodarczych z podziałem na sektory

Dane zebrane przez Bank Danych Lokalnych wskazują na zdecydowaną przewagę jednostek gospodarczych w sektorze prywatnym, co odzwierciedla panujący obecnie w kraju system gospodarczy oparty na zasadach kapitalizmu. W roku 2015 udział sektora prywatnego wynosił w 98,3%. Zdecydowaną większość sektora prywatnego stanowią z kolei osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2015 było ich 1676, czyli 80,2% wszystkich zarejestrowanych podmiotów. Warto zauważyć coroczny wzrost spółek handlowych, co w latach 2012 – 2015 dało przyrost na poziomie 16,1%

Ogólna liczba jednostek sektora publicznego, stanowiącego zaledwie 1,1% wszystkich podmiotów gospodarki narodowej wynosiła w 2015 roku zaledwie 24, z czego 16 były to państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego. Na przestrzeni ostatnich lat można zauważyć jedynie niewielkie fluktuacje na poziomie jedności w liczbie tych jednostek.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

Tabela 31. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w latach 2012 – 2015

		2012	2013	2014 m*	2015
Ogółem	jed.gosp	2053	2114	2103	2125
Sektor publiczny					
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	23	23	23	24
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	jed.gosp.	17	16	16	16
spółki handlowe	jed.gosp.	2	2	2	3
Sektor prywatny					
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	2030	2091	2079	2089
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	1668	1709	1661	1676
spółki handlowe	jed.gosp.	130	139	151	151
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	25	25	25	26
Spółdzielnie	jed.gosp.	5	5	5	5
Fundacje	jed.gosp.	3	3	4	4
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	33	36	35	38

Źródło: Bank Danych Lokalnych

*m- Nie są prezentowane wszystkie formy prawne podmiotów dlatego dane liczbowe nie sumują się na sektor ogółem. W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby/zamieszkania, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie.

15.3 Główni pracodawcy i zatrudnienie

Wielkość zatrudnienia na terenie Brwinowa w latach 2010 – 2012 przejawiało zdecydowaną tendencję malejącą. Oznaczać to mogło coraz mniejsze zainteresowanie rynkiem pracy w Brwinowie na korzyść większych ośrodków miejskich w regionie, w tym Warszawy. Jednakże od 2013 roku obserwujemy wzrost zatrudnienia i biorąc pod uwagę cały analizowany okres, w porównaniu z rokiem 2010 wielkość ta zwiększyła się aż o 40,5% w roku 2014.

Tabela 32. Wielkość zatrudnienia w latach 2010-2014

Zatrudnieni	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	1429	1363	1289	1370	2008
Kobiety	839	798	762	815	1036
Mężczyźni	590	565	527	555	972

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Położenie Brwinowa na obszarze aglomeracji warszawskiej oraz bliskość wysoko zurbanizowanych terenów Warszawy wpływa na dynamiczny rozwój funkcji przemysłowo-usługowych w mieście. Dominują zwłaszcza działalność usługowa i handel hurtowy, powoli zmniejszając udział rolnictwa w strukturze gospodarczej gminy.

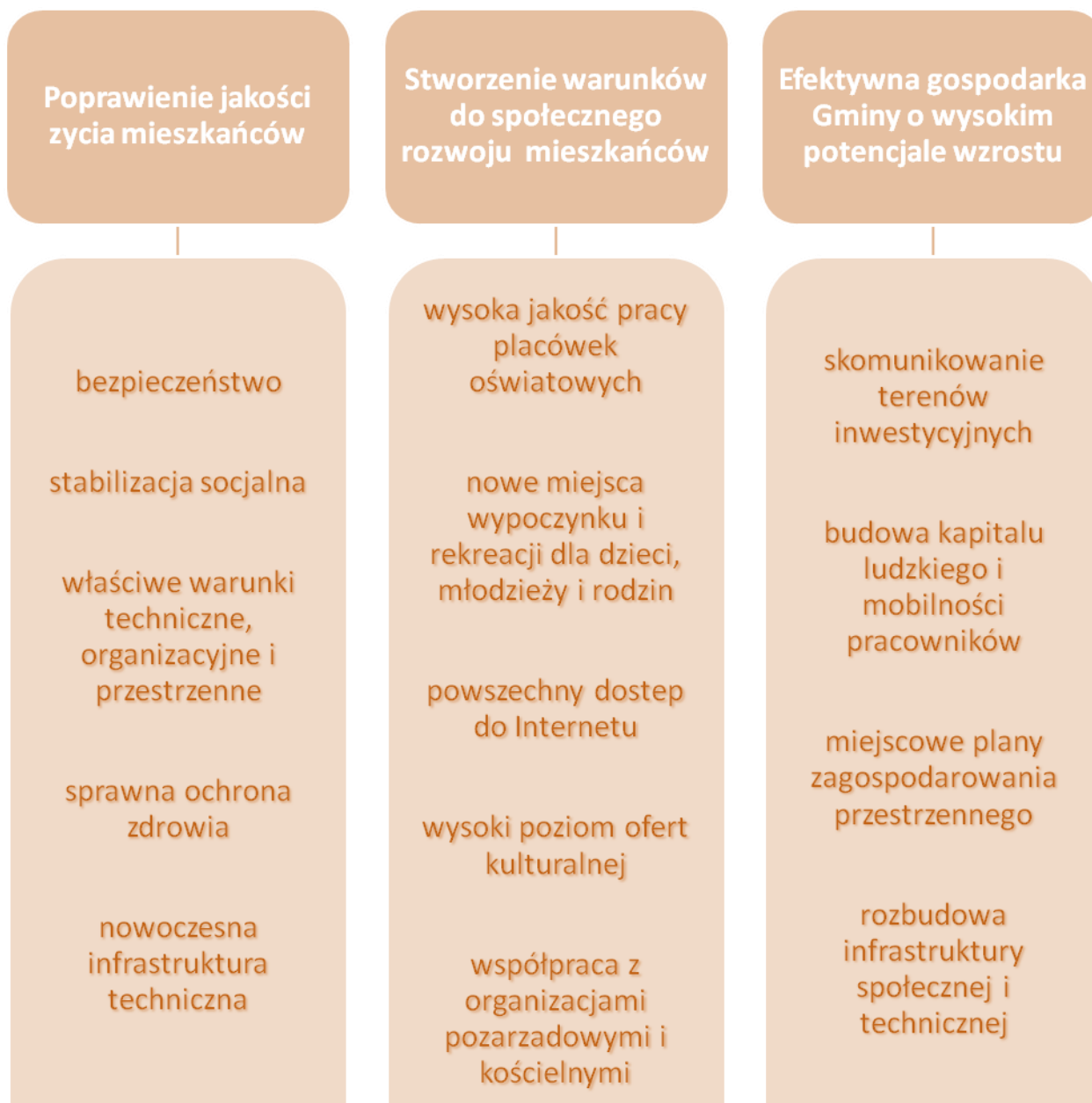
Na terenie gminy Brwinów działa też kilka dużych przedsiębiorstw, będących jednocześnie największymi pracodawcami w rejonie. Kosmepol Sp. z o.o. w Otrębusach zajmuje się produkcją kosmetyków firmy L'oreal i zatrudnia ok. 400 pracowników. Formika Sp. z o.o. w Parzniewie jest drukarnią fleksograficzną, specjalizującą się w produkcji wieczek aluminiowych dla przemysłu spożywczego oraz saszetek kosmetycznych wykorzystując technologię UV – zatrudnia ok. 150 osób. MLP Group S.A. z kolei specjalizuje się w budowie i zarządzaniu nowoczesnymi centrami magazynowo – produkcyjnymi. Jedno z tych centrów, MLP Pruszków II zlokalizowany jest w Mosznie. ULMA Construcción z główną siedzibą w Brwinowie jest jednym z wiodących producentów systemów deskowań i rusztowań na świecie, zatrudnia ok. 150 osób. Również Grupa Jeronimo Martins, właściciel sklepów „Biedronka” oraz kawiarni „Korpka Relaks” posiada swoje obiekty na terenie gminy Brwinów.

15.4 Kierunki rozwoju gospodarki miasta

Dokumentami określającymi kierunki rozwoju gospodarczego gminy, a więc i miasta w przyszłości jest Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Brwinów na lata 2014 – 2020. Dokument ten określa cele strategiczne oraz priorytety rozwoju, niezbędne do zrównoważonego, trwałego oraz wielofunkcyjnego rozwoju gminy. Cele strategiczne określone w dokumentach prezentują się

następująco:

Priorytety podkreślają z kolei wagę poszczególnych działań zawierających się w celach szczegółowych, na które położono szczególny nacisk.

15.5 Analiza możliwości budżetowych dotyczących realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych

Zadania publiczne realizowane przez gminę w zakresie jej statutowych kompetencji możliwe są do realizacji dzięki ułożeniu odpowiedniego planu finansowego, zwanego budżetem. Wprowadzenie w życie założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji wiązać się musi z zabezpieczeniem odpowiednich środków na realizację działań podejmowanych przez gminę oraz tych, w których jest partnerem. Na potrzeby niniejszego dokumentu przeprowadzona została analiza sytuacji finansowej

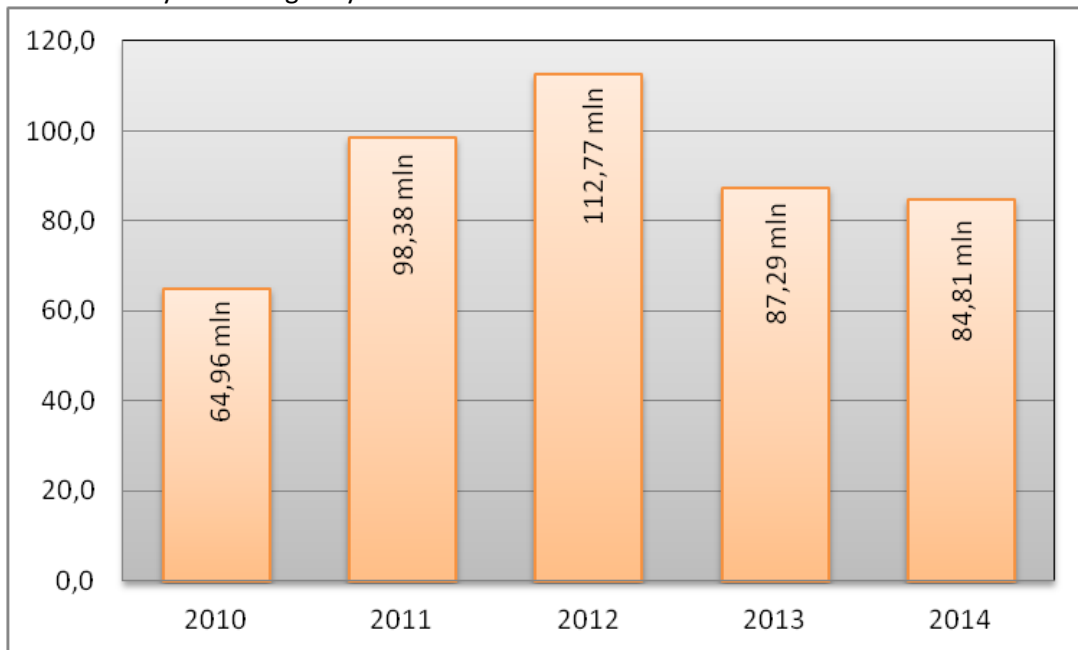

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

w gminie, wykazująca możliwość sprostania zadaniom nakreślonym w Programie oraz zapewnienie trwałości realizowanych projektów.

W latach 2009 – 2012 dochody gminy charakteryzowały się tendencją wzrostową, zwłaszcza latach 2011 i 2012. Od roku 2013 dochody malały, jednak nadal były zdecydowanie wyższe od tych uzyskanych w roku 2010. Całkowity przyrost dochodów w analizowanym okresie wyniósł 30,5%.

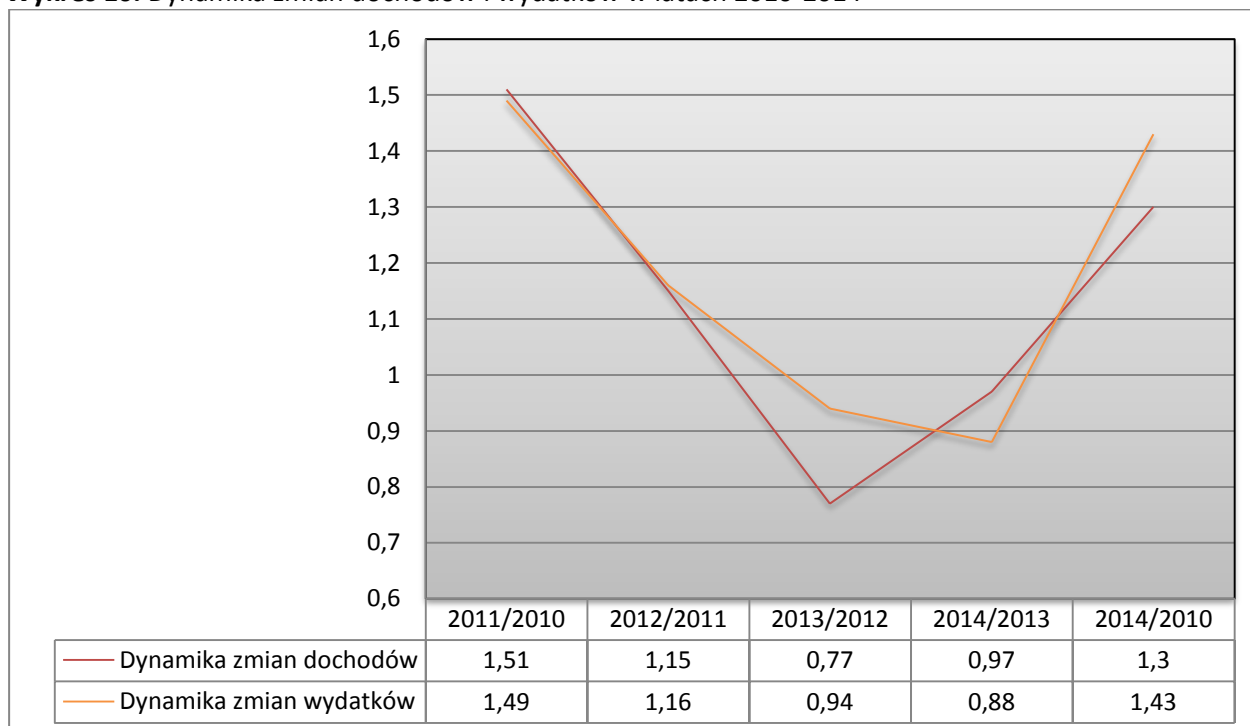
Wykres 9. Dochody budżetu gminy Brwinów w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

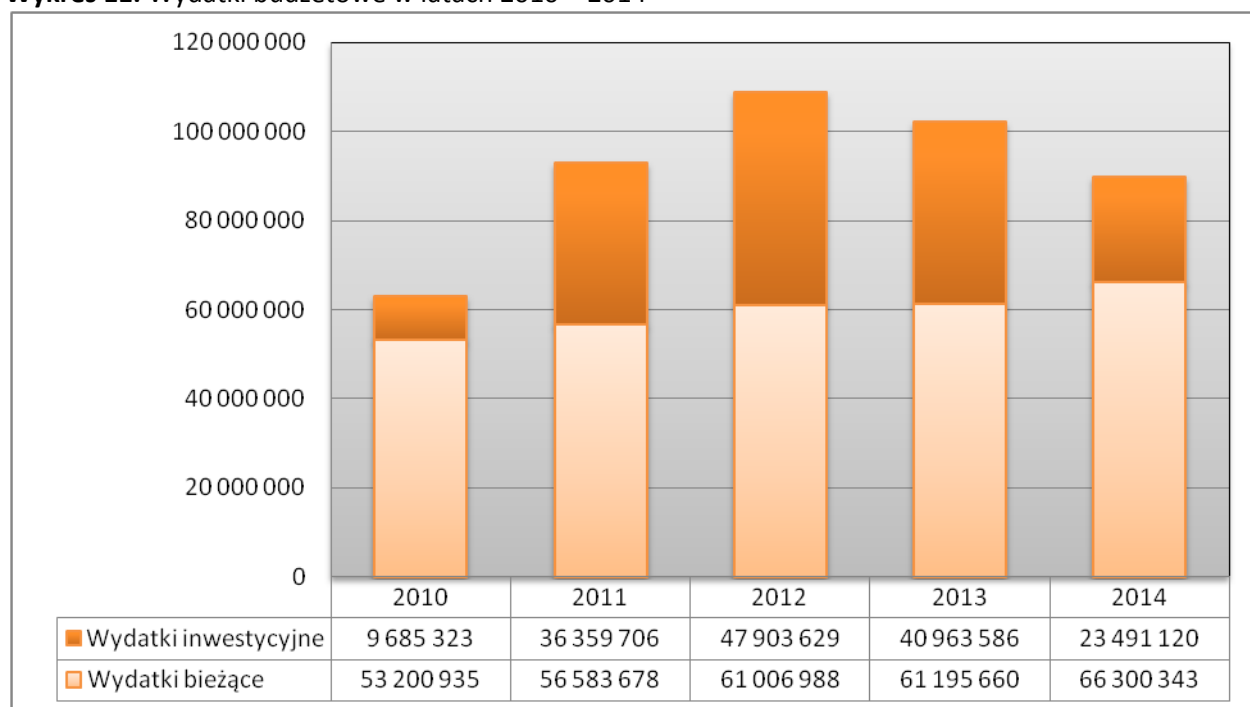

Wykres 10. Dynamika zmian dochodów i wydatków w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Wykres 11. Wydatki budżetowe w latach 2010 – 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

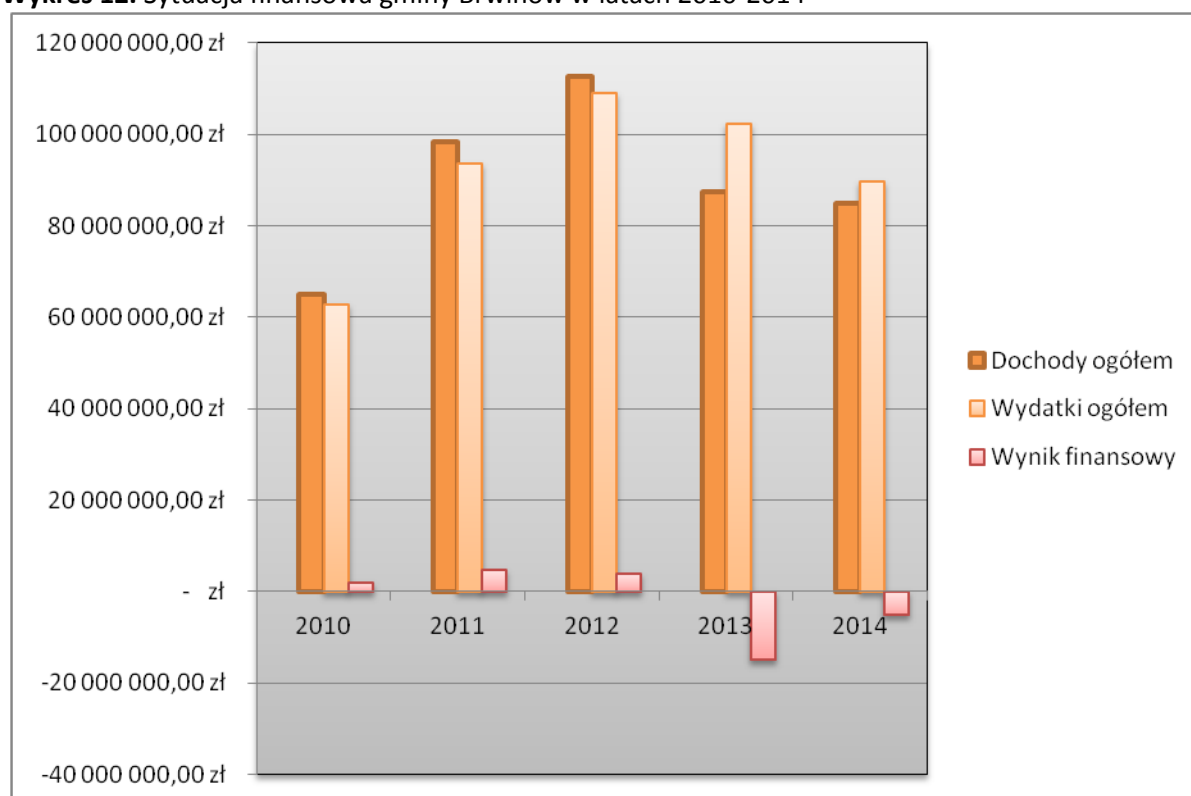
Podobnie wygląda sytuacja zmiany wydatków w gminie, które wzrosły w analizowanym okresie z 62 mln zł w 2010 roku do 89 mln zł w 2014 r. W latach 2011 – 2014 zauważyć można znaczny wzrost wydatków inwestycyjnych w porównaniu z poprzednimi latami. Ulegały one zmianom

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

w całym analizowanym okresie, od 9 mln zł w 2010 r. do prawie 48 mln zł w 2012 r. W ostatnim roku analizy wydatki inwestycyjne znacznie zmalały w stosunku do poprzednich 3 lat, mimo to osiągnęły blisko 23 mln zł, co oznacza ponad dwukrotny wzrost w stosunku do roku 2010.

Wykres 12. Sytuacja finansowa gminy Brwinów w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Sytuacja finansowa gminy Brwinów w latach 2013 i 2014 charakteryzowała się przewagą wydatków nad dochodami, czego efektem jest ujemny wynik finansowy. W latach 2010 - 2012, w związku ze wzrostem dochodów wynik ten jest dodatni. Uchwała XX.190.2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. Rady Miejskiej w Brwinowie przewiduje powstanie deficytu w kwocie 11.802.726,57 zł, który zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z wolnych środków oraz z zaciągniętych kredytów i pożyczek.

W celu określenia stanu finansów publicznych gminy Brwinów zbadano wartości odpowiednich wskaźników na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Brwinów na lata 2015 - 2023. W całym okresie prognozy zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 242 i 243 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, co oznacza, że relacja zrównoważenia wydatków bieżących oraz wskaźnik spłaty zobowiązań nie przekraczają dopuszczalnych wartości. Opinię o dobrej kondycji finansowej gminy podzieliła również Regionalna Izba Obrachunkowa

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BRWINOWA NA LATA 2016 - 2023

w Warszawie. Uchwałą z dnia 15 grudnia 2014 roku wydała pozytywną opinię o projekcie uchwały o Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy Brwinów na lata 2015 – 2023.

Na podstawie powyższych informacji można stwierdzić, że gmina jest w stanie zabezpieczyć odpowiednie środki, wymagane do realizacji działań rewitalizacyjnych, a także zachować trwałość przeprowadzanych inwestycji w latach następnych.

Spis rysunków

Rysunek 1. Okręgi badawcze w mieście Brwinów.

Rysunek 2. Wskaźnik 2 - Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym.

Rysunek 3. Wskaźnik 3 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym.

Rysunek 4. Wskaźnik 4 - Liczba osób z wykształceniem podstawowym w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym.

Rysunek 5. Wskaźnik 5 - Liczba stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Rysunek 6. Wskaźnik 6 - Liczba fundacji i stowarzyszeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Rysunek 7. Wskaźnik 7 - Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem.

Rysunek 8. Wskaźnik 8 - Świadczenioborcy pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Rysunek 9. Wskaźnik 9 - Liczba osób korzystających z programu dożywiania w przeliczeniu na 1000 ludności.

Rysunek 10. Jednostki analityczne, na których zidentyfikowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych na podstawie sumarycznego wskaźnika degradacji.

Rysunek 11. Wskaźnik 1 - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Rysunek 12. Obszar zdegradowany miasta Brwinów.

Rysunek 13. Obszar rewitalizacji w mieście Brwinów.

Rysunek 14. Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań procesu rewitalizacji.

Rysunek 15. Projekty rewitalizacyjne.

Rysunek 16. Lokalizacja projektów zaplanowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Rysunek 17. Położenie geograficzne Brwinowa.

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura gruntów w mieście Brwinów.

Wykres 2. Ludność posiadająca stałe miejsce zameldowania w Brwinowie w latach 2011-2014.

Wykres 3. Saldo migracji oraz przyrost naturalny w latach 2011-2014.

Wykres 4. Struktura wykształcenia ludności Brwinowa w 2002 roku.

Wykres 5. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto (w PLN) wg powiatów w 2014 r.

Wykres 6. Struktura własności mieszkań w Brwinowie w 2007 roku.

Wykres 7. Mieszkania w Brwinowie według okresu budowy budynków.

Wykres 8. Udział procentowy poszczególnych sekcji gospodarki w roku 2015 .

Wykres 9. Dochody budżetu gminy Brwinów w latach 2010-2014.

Wykres 10. Dynamika zmian dochodów i wydatków w latach 2010-2014.

Wykres 11. Wydatki budżetowe w latach 2010 – 2014.

Wykres 12. Sytuacja finansowa gminy Brwinów w latach 2010-2014.

Spis fotografii

Fotografia 1. Budynki wymagające remontu

Fotografia 2. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Brwinowie

Fotografia 3. Konsultacje społeczne w ramach prac nad LPR (31.05.2016)

Fotografia 4. Konsultacje społeczne w ramach prac nad LPR

Spis tabel

- Tabela 1.** Koncentracja ludności i działalności gospodarczej w gminie Brwinów.
- Tabela 2.** Koncentracja przestępstw i czynów karalnych na terenie gminy Brwinów.
- Tabela 3.** Pomoc społeczna w gminie Brwinów.
- Tabela 4.** Zestawienie danych ludnościowych dla obszaru zdegradowanego i całego miasta Brwinów.
- Tabela 5.** Wyniki analizy wskaźnikowej dla obszaru zdegradowanego.
- Tabela 6.** Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych i problemów gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych.
- Tabela 7.** Wyniki analizy wskaźnikowej dla obszaru rewitalizacji.
- Tabela 8.** Wykaz ulic, które wraz z przyległymi działkami po obu stronach ulicy wchodzi w skład obszaru rewitalizowanego.
- Tabela 9.** Wykaz wskaźników produktu i rezultatu projektów.
- Tabela 10.** Wykaz projektów zrealizowanych na terenie gminy Brwinów, współfinansowanych ze środków unijnych.
- Tabela 11.** Wykaz projektów wraz z możliwymi źródłami ich finansowania.
- Tabela 12.** Komplementarność problemowa.
- Tabela 13.** Zestawienie wskaźników realizacji Programu Rewitalizacji.
- Tabela 14.** Użytkowanie gruntów w Brwinowie.
- Tabela 15.** Ludność posiadająca stałe miejsce zamieszkania w Brwinowie w latach 2011-2014.
- Tabela 16.** Liczba ludności wg ekonomicznych grup wieku oraz płci w latach 2011-2014.
- Tabela 17.** Ruch naturalny i migracje w latach 2011-2014.
- Tabela 18.** Struktura wykształcenia mieszkańców Brwinowa według płci w 2002 roku.
- Tabela 19.** Liczba gospodarstw domowych i rodzin z dziećmi w Brwinowie w 2002 r.
- Tabela 20.** Stan gospodarstw domowych w Brwinowie w 2002 r.
- Tabela 21.** Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Brwinowie w 2002 r.
- Tabela 22.** Powody przyznawania pomocy społecznej w Brwinowie w latach 2010 – 2013.
- Tabela 23.** Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Brwinów w latach 2010 – 2013.
- Tabela 24.** Liczba uczniów w Brwinowie w latach 2011 – 2014.
- Tabela 25.** Wodociągi i kanalizacja w Brwinowie w roku 2014.
- Tabela 26.** Podstawowe dane dotyczące sieci elektrycznej i gazowej w Brwinowie w 2014 r.
- Tabela 27.** Zbiorcze zestawienie odpadów na terenie Brwinowa w 2014 r.
- Tabela 28.** Zasoby mieszkaniowe według w Brwinowie w latach 2010-2014.
- Tabela 29.** Wyposażenie mieszkań w podstawowe media w Brwinowie w latach 2010 – 2014.
- Tabela 30.** Podmioty gospodarcze zarejestrowane w Brwinowie w latach 2012-2015.
- Tabela 31.** Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w latach 2012 – 2015.
- Tabela 32.** Wielkość zatrudnienia w latach 2010-2014.

